

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ»

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպարավական տեսակը

ՀՀ, ք. Երեւան, Չարենցի 12, թիվ 53, 1-5,

հեռ. (+374 10) 59 22 59,

էլ. փոստ unibank@unibank.am

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ»

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը և կազմակերպարավական տեսակը

ՀՀ, ք. Երեւան, Չարենցի 12, թիվ 53, 1-5,

հեռ. (+374 10) 59 22 59,

էլ. փոստ unibank@unibank.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ
ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՐԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ
ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Արժեթղթերի դասը՝	Անվանական, չփոխարկվող, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	400,000 հատ ԱՄՆ դոլարով, 600,000 հատ ՀՀ դրամով
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ԱՄՆ դոլար, 10.000 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	40,000,000 ԱՄՆ դոլար, 6,000,000,000 ՀՀ դրամ
Արժեկտրոնը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի Խորհրդի կողմից
Շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի Խորհրդի կողմից
Արժեկտրոնների վճարման հաճախականությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի Խորհրդի կողմից

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	3
ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ.....	4
1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն	4
1.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը.....	13
1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները.....	16
1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձ	17
1.5 Թողարկողի կառավարման անդամները, աշխատակիցները և բաժնետերը	17
1.6 Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ	19
1.7 Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները....	25
1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը	25
1.9 Թողարկողի ամփոփ ֆինանսական տվյալները	26
Ծրագրային Ազդագրում կատարված փոփոխությունները, բաժին 3. Պարտատոմսեր Թողարկողի մասին տեղեկատվություն.....	27
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2.Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքը	54
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Ֆինանսական հաշվետվություններ	55

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք Ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել Ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք

Գագիկ Զաքարյան	Խորհրդի նախագահ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Գեորգի Պիսկով	Խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Հրահատ Արզումանյան	Խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Էդուարդ Զամանյան	Խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Դավիթ Փափազյան	Խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Վարդան Աթայան	Խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Մեսրոպ Հակոբյան	Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Արարատ Ղուկասյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Գոհար Գրիգորյան	Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Գուրգեն Ղուկասյան	Մանրածախ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Օվսաննա Առաքելյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Դավիթ Պետրոսյան	Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024
Արթուր Ապերյան	Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 24.05.2024

Հավաստիացնում են, որ Հայտը ստորագրված է վերոհիշյալ անձանց կողմից

Մեսրոպ Հակոբյան

Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂՆ

Ամփոփաթերթը դիտվում է որպես Ազդագրի համառոտ ներածություն: Առաջարկվող պարտատոմսերում ներդրում կատարելու որոշումը կայացնելիս ներդրողը պետք է ընթերցի ամբողջ Ծրագրային Ազդագիրը:

Սույն Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք քաղաքացիական պատասխանատվություն են կրում Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար միայն այն դեպքում, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում: Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ծրագրային Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի գլխամասային գրասենյակում կամ մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային պատճենը՝ Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.unibank.am:

1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

1.1.1 Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ռուսերեն՝ ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО "ЮНИБАНК"

անգլերեն՝ "UNIBANK" OPEN JOINT STOCK COMPANY

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

ռուսերեն՝ ОАО "ЮНИБАНК"

անգլերեն՝ "UNIBANK" OJSC

Բանկը գտնվում է ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5 հասցեում:

Բանկի փոստային հասցեն է՝ 0025, ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5:

Կապի միջոցները՝

Հեռախոս՝ + 37410 59 22 59

Ֆաքս՝ + 37410 55 51 40

Էլ. փոստ՝ unibank@unibank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.unibank.am, www.unibank-armenia.com

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են դիմել Ներդրողների և միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցության զարգացման վարչության պետ Մ. Համբարձումյանին՝ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ +374 10 592236 (ներքին հեռ. 301):

1.1.2. Թողարկողի համառոտ նկարագիրը և ռազմավարությունը

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն (այսուհետ «Բանկ» կամ «Յունիբանկ») հիմնադրվել է 2001թ.-ի հոկտեմբերին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Յունիբանկը, որպես բանկ գրանցվել է 2001թ.-ի հոկտեմբերի 9-ին (Գրանցման վկայական թիվ 0373 և գրանցման համար թիվ 81՝ հաստատված ՀՀ Կենտրոնական Բանկի Խորհրդի 09.10.2011թ. 260 որոշմամբ: Բանկային գործունեության լիցենզիա 81 տրված 2001թ.-ի հոկտեմբերի 10-ին): Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայում Բանկի կազմակերպչական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Յունիբանկը 2002թ. գործարկեց Unistream դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգ, որը Հայաստանում դրամական փոխանցումների ոլորտում առաջատարներից է:

Յունիբանկը 2003թ. դարձավ «ArCa» վճարահաշվարկային համակարգի անդամ:

2004թ. Յունիբանկը դարձավ Visa International միջազգային համակարգի անդամ:

2005թ. Յունիբանկը սկսեց լայնածավալ վարկավորում հիփոթեքի եւ ավտովարկավորման գծով՝ զբաղեցնելով, համապատասխանաբար, երկրորդ եւ առաջին տեղերը ՀՀ բանկային համակարգում վարկավորման ծավալով: ¹

2006թ. Յունիբանկը դարձավ IFAD-ի գյուղական վայրերում ներդրումների խթանման ծրագրի, ինչպես նաեւ SMEDNC հիմնադրամի փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման ծրագրի մասնակից:

2007թ. ներդրվեց ABN AMRO բանկի ռիսկերի կառավարման ծրագիրը:

2008թ. Յունիբանկը դարձավ ՀՀ ֆոնդային բորսայի անդամ: Յունիբանկը գործարկեց Blade տեսակի սերվերային խումբ, որով ներդրվեց ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման միջազգային փորձը:

2009թ. Յունիբանկի մասնաճյուղային ցանցը միացվեց տվյալների գլխավոր բազային: Ներկայում բանկի բոլոր մասնաճյուղերն աշխատում են online ռեժիմում:

2010թ.-ի հունիսի 3-ին Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալությունը Յունիբանկին շնորհեց ֆինանսական կայունության E+, արտարժույթով և ազգային դրամով ավանդների Ba3 երկարաժամկետ եւ NP կարճաժամկետ վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշներն ունեցել են Կայուն կանխատեսումը:

2011թ. Յունիբանկը Ասիական Զարգացման Բանկի հետ համատեղ իրականացնում է առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր, որի շրջանակներում ձեռներեցներին տրամադրվում են ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ:

2012թ. Thomson Reuters Միջազգային Կորպորացիան Յունիբանկին շնորհեց Հայաստանում “Լավագույն դիրք բանկ 2012” կոչումը: Յունիբանկն ընդգրկված է Հայաստանի 100 խոշորագույն հարկատուների ցուցակում:

¹ Արմինֆո ռեյտինգային մարքեթինգային գործակալության կողմից իրականացված ՀՀ բանկերի ռենքինգ, 2006թ

2013թ. Համաշխարհային բանկի Միջազգային ֆինանսական կորպորացիան (IFC), Առևտրի և զարգացման Սևծովյան բանկը (BSTDB) և Յունիբանկը ստորագրեցին համագործակցության պայմանագիր՝ ուղղված ՓՄՁ-ների վարկավորման ծրագրի ընդլայնմանը: Յունիբանկը սկսեց համագործակցություն Հայաստանում Ամերիկայի առևտրի պալատի (AmCham) հետ՝ դառնալով կազմակերպության թղթակից անդամ:

2014թ. Յունիբանկը սկսեց համագործակցություն Intel Express միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգի հետ: Բանկը նաև ներկայացրել է ISO 27001:2013 տեղեկատվության անվտանգության համակարգը, ներդրել է Unibank Prive անհատական ծառայությունները: Յունիբանկը ստացել է նաև «Գերազանց Որակ» մրցանակը (RBI STP Quality Awards) Ավստրիայի Ռայֆայզեն Միջազգային Բանկից SWIFT փոխանցումների ծառայության բարձր որակ ապահովելու համար:

Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվեց, և ներկայում Բանկի կազմակերպարվական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

2015թ. հուլիսի 1-ից Բանկը դարձավ Դեպոզիտար համակարգի հաշվի օպերատոր և կարգավորվող շուկայում հաշվարկային համակարգի անդամ:

2015թ.-ին կայացած “ՄԵՐԿՈՒՐԻ” ամենամյա մրցանակաբաշխությանը “Հայաստանի Ժողովրդական բանկ” անվանակարգում “Յունիբանկ” ԲԲԸ-ն ճանաչվեց լավագույնը:

2016թ.-ին բանկում ներդրվեց ISO 27001:2013 միջազգային ստանդարտների պահանջին համապատասխան տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգը:

Յունիբանկն անցում կատարեց “Պրոտոբեյզ Լաբորատորիզ” ընկերության կողմից մշակված նոր ProtoCRM համակարգին:

Յունիբանկն առաջին անգամ թողարկեց դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր, որոնք ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի հիմնական (Abond) ցուցակում: Յունիբանկը ստեղծեց corp.unibank.am կայքը՝ հատուկ իր բաժնետերերի և ներդրողների համար: Յունիբանկը գործարկեց Տվյալների մշակման ժամանակակից կենտրոն, որն իրենից ներկայացնում է ունիվերսալ տեղեկատվական ենթակառուցվածք՝ նախատեսված սերվերային, ցանցային և կոմունիկացիոն սարքավորումների տեղաբաշխման և անխափան աշխատանքի ապահովման համար:

Moody's Investors Service միջազգային գործակալությունը հաստատեց Յունիբանկի դրամով և արտարժույթով երկարաժամկետ ավանդների B3 վարկանիշը՝ կանխատեսումը դարձնելով “պոզիտիվ”:

Աթենքում կայացած “Ապագայի բանկ 2016” միջազգային համաժողովում Յունիբանկը ճանաչվեց “Տարվա գործընկեր”:

Յունիբանկին հանձնվեց PCI DSS 3.2 ստանդարտի պահանջների համապատասխանության հավաստագիրը:

Յունիբանկն առաջինը Հայաստանում հաջողությամբ անցավ SWIFT-ի ատեստավորումը:

2018թ.-ին Յունիբանկը և Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալությունը կնքեցին համագործակցության համաձայնագիր: «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն և FMO-ն իրականացրեցին «Կանայք բիզնեսում» նոր վարկավորման ծրագիրը, որի շրջանակներում կին ձեռներեցներին տրամադրվեց 10 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկավորում: Յունիբանկն իրականացրեց պարտատոմսերի 4 թողարկում՝ տեղաբաշխելով 1 մլրդ ՀՀ դրամ և 5 մլն ԱՄՆ դոլար գումարի պարտատոմս: Unibank

Prive-ն արժանացավ SPEAR'S Russia Wealth Management Awards 2018 մրցանակի ԱՊՀ երկրներում private banking-ի ոլորտում հաճախորդների լավագույն սպասարկում կազմակերպելու համար:

2019 թվականին բանկն ընդլայնեց իր ներկայության աշխարհագրությունը և բացեց հինգ նոր մասնաճյուղ՝ Գուգարք, Արարատ, Իսակով, Նորագավիթ, Գևորգ Չաուշ: Նախորդ տարի Յունիբանկը նախաձեռնեց և հաջողությամբ ներդրեց արհեստական բանականության տեխնոլոգիան՝ թարմացնելով անգրավ սպառողական վարկերի գծով վարկային սքորինգը: Նորարարական ալգորիթմն օգնում է էապես կրճատել ծախսերը, մշակել մեծ ծավալի տեղեկատվություն, վերլուծել և մոդելավորել հաճախորդի պրոֆիլը՝ դրանով իսկ նպաստելով զանգվածային վարկավորման աճին: Հաճախորդների արտաքին տնտեսական գործունեության զարգացմանն օժանդակելու նպատակով թղթակցային հարաբերություններ են հաստատվել արտասահմանյան մի շարք բանկերի, այդ թվում՝ Landesbank Baden-ի (Գերմանիա), Banca Popolare di Sondrio-ի (Իտալիա), Եվրասիական զարգացման բանկի (Ղազախստան), Տրանսկապիտալբանկի (Ռուսաստան) հետ: 2019 թվականին Յունիբանկը դարձավ Visa միջազգային վճարային համակարգի մրցանակի հաղթող «Largest Visa Issuance in Armenia» անվանակարգում՝ Հայաստանում Visa քարտերի թողարկման թվով առաջատար դիրքի համար:

2020 թվականի նշանակալի իրադարձություններ

- Բանկն ընդլայնել է իր ներկայության աշխարհագրությունը և բացել է 2 նոր մասնաճյուղեր՝ Սիսիան և Ապարան քաղաքներում: Տարեվերջի դրությամբ Յունիբանկի մասնաճյուղային ցանցն ընդգրկել է 53 մասնաճյուղ Հայաստանում և Արցախում, Մոսկվայում գործում է Բանկի ներկայացուցչությունը, որն օժանդակում է օտարերկրացի հաճախորդների ներգրավմանը:
- 2020 թվականի դեկտեմբերին Բանկը մասնաճյուղ բացեց Աստանա Միջազգային Ֆինանսական Կենտրոնում՝ օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման նոր հնարավորությունների ձեռքբերման նպատակով: Մասնաճյուղի աշխատանքը նախատեսված է առանց դրամարկղային հանգույցի միայն անկանխիկ միջոցներով գործառնությունների կատարման համար: Աճի հիմնական ուղղությունն առևտրային ֆինանսավորման գործառնություններն են (ապահովված երաշխիքներ և/կամ ակրեդիտիվներ):
- ՀՀ Կառավարության կողմից հաստատված՝ կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման նպատակով տնտեսվարողներին օժանդակելու միջոցառումների ծրագրերի շրջանակներում Յունիբանկը ակտիվորեն իրականացրեց վարկավորման դիմումների ընդունում՝ տրամադրելով բանկի հաճախորդներին մի շարք արտոնություններ, այն է՝ վարկերի մարման ազատ գրաֆիկ, առանց ժամկետանցների դասակարգման, տույժերի և տուգանքների կիրառման: Արցախի Հանրապետությունում 27.09.2020թ. սկսած ռազմական գործողությունների հետևանքով զոհված մասնակիցների և նրանց հետ համատեղ տնտեսություն վարող փոխկապակցված անձանց վարկային պարտավորությունների մասով Բանկը իրականացրեց մի շարք միջոցառումներ՝ վերջիններիս վարկային բեռը որոշակիորեն թեթևացնելու համար:

- Հաճախորդների սպասարկման գործընթացն ավելի հարմարավետ դարձնելու նպատակով, EasyPay վճարահաշվարկային ընկերությունը և Յունիբանկն ընդլայնեցին համագործակցությունը:
- Հայաստանի բանկային պամտության մեջ առաջին անգամ հայկական բանկի պարտատոմսերը ցուցակվել են Ռուսաստանում: Յունիբանկի 10-րդ թողարկման 5,25% եկամտաբերությամբ անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ներառվել են Մոսկվայի բորսայի ցուցակման երրորդ հարթակում: Յունիբանկը Ռուսաստանում ցուցակման մասին որոշում է կայացրել՝ հաշվի առնելով ռուսաստանյան ներդրողների մեծ հետաքրքրությունը բանկի դոլարային պարտատոմսերի նկատմամբ: Մոսկվայի բորսայում երկրորդային ցուցակումը հնարավորություն տվեց ռուսաստանյան ներդրողներին ձեռքբերել հայաստանյան բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսեր պարզեցված ընթացակարգով՝ առանց Հայաստանում բանկային կամ արժեթղթերի հաշիվներ բացելու:
- Յունիբանկը սեպտեմբերի 1-ին թողարկեց 5 մլն ԱՄՆ դոլար ընդհանուր ծավալով արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ 5.25% տարեկան եկամտաբերությամբ և 500 մլն ՀՀ դրամ ընդհանուր ծավալով արժեկտրոնային դրամային պարտատոմսեր՝ 10,5% տարեկան եկամտաբերությամբ: Թողարկման տեղաբաշխումն ավարտվեց սեպտեմբերին, որից հետո պարտատոմսերը ցուցակվել են AMX Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:
- 25.12.2020թ թվականին Յունիբանկն արժանացել է Visa միջազգային վճարային համակարգի կողմից սահմանված «Sustainability Icon» մրցանակին: Visa-ի ներկայացուցիչները շնորհավորել են Յունիբանկին հիանալի արդյունքների համար և հույս հայտնել, որ գալիք 2021թ.-ին բանկի հետ միասին ավելի շատ նախագծեր կիրականացվեն:
- 2020թ. դեկտեմբերին Moody's Investors Service միջազգային վարկանշային գործակալությունը հաստատեց Յունիբանկի վարկանիշը B2 մակարդակում՝ կայուն հեռանկարով:
- Յունիբանկը վերանայեց անգրավ սպառողական վարկերի սքորինգային համակարգը /վարկարժանության գնահատական/՝ ներդնելով արհեստական բանականության տեխնոլոգիան: Արհեստական բանականության տեխնոլոգիան հնարավորություն կտա ավելի արագ և որակյալ մշակել մեծ ծավալի տեղեկատվություն, վերլուծել հաճախորդների տվյալները և ավելի մեծ ճշգրտությամբ կառուցել նրանց պրոֆիլը: Արդյունքում, բանկը, խնայելով ժամանակը և միջոցները, կկարողանա էլ ավելի օպտիմալացնել վարկերի գծով որոշումների ընդունման գործընթացը, բարձրացնել ռիսկերի գնահատման որակը և բարելավել բարեխիղճ հաճախորդների սպասարկումը՝ նրանց առաջարկելով վարկավորման ավելի լավ պայմաններ:

2021 թվականի 1-ին եռամսյակի նշանակալի իրադարձություններ

1-ին եռամսյակում Raiffeisen Bank International ավստրիական բանկը միջազգային փոխանցումների բարձր որակ ապահովելու համար Յունիբանկին շնորհել է «Որակի գերազանցություն 2020» (STP Quality Award) մրցանակը: STP (Straight-Through Processing)-ը մրցանակը շնորհվում է միջազգային վճարային գործարքների ավտոմատացման և մշակման արագություն ապահովելու համար:

Յունիբանկի տվյալների մշակման կենտրոնն այժմ ամբողջությամբ սնուցվում է արևային էներգիայով: Սա Հայաստանում առաջին բանկային տվյալների կենտրոնն է, որն աշխատում է վերականգնվող էներգիայի աղբյուրով: Դեկարբոնացման նպատակով կանաչ էներգիային անցումը Յունիբանկի զարգացման ռազմավարության հիմնական բաղադրիչներից մեկն է: Կենտրոնի անցումն արևային էներգիայի բանկին թույլ է տալիս լուծել միանգամից երկու խնդիր. պաշտպանել շրջակա միջավայրը և բարձրացնել կենտրոնի անկախության մակարդակը՝ միաժամանակ ապահովելով դրա առավելագույն արդյունավետությունը:

Բանկը բացեց նոր <Մոսկվա> մասնաճյուղը ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն, Աբովյան փողոց, 18 շենք հասցեում: Մասնաճյուղի հաճախորդները կսպասարկվեն նորագույն տեխնիկայով հագեցած, ժամանակակից և հարմարավետ սրահում, որտեղ, բացի ավանդական բանկային ծառայություններից, հաճախորդները հնարավորություն կունենան Բանկում սպասարկվելը համադրել հաճելի ժամանցի հետ:

1-ին եռամսյակի ընթացքում Յունիբանկը թողարկեց դրամային և դոլարային պարտատոմսեր արժեկտրոնային բարձր եկամտաբերությամբ:

Այսօր Յունիբանկն ունի վերսալ բանկ է, որը հաճախորդներին առաջարկում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների լայն տեսականի: Բանկը ներկայում բնութագրվում է որպես պահպանողական գործելաոճով կառավարվող, բայց և նորամուծություններ կիրառող, նախաձեռնողական ու թափանցիկության սկզբունքներով գործող ֆինանսական հաստատություն: 31.12.2020թ. դրությամբ Յունիբանկն ունի ավելի քան 317,000 ակտիվ հաճախորդ: Բանկի Խորհրդի մշակած ռազմավարությանը համապատասխան Յունիբանկի գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝ մանրածախ բիզնեսը և աջակցությունը փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը:

1.1.3. Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամը կազմում է 20,489,652,500 (քսան միլիարդ չորս հարյուր ութսունինը միլիոն վեց հարյուր հիսուններկու հազար հինգ հարյուր) ՀՀ դրամ, որը ներառում է տեղաբաշխված 172,886,525 /մեկ հարյուր յոթանասուններկու միլիոն ութ հարյուր ութսունվեց հազար հինգ հարյուր քսանհինգ/ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 32,010,000 /երեսուններկու միլիոն տասը հազար/ հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Ա դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկի լրացուցիչ տեղաբաշխման ենթակա հայտարարված սովորական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 526,110,475 /հինգ հարյուր քսանվեց միլիոն մեկ հարյուր տասը հազար չորս հարյուր յոթանասունհինգ/ հատ՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 4,778,261 /չորս միլիոն յոթ հարյուր յոթանասունուրեք հազար երկու հարյուր վաթսունմեկ/ հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի (այսուհետ՝ Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսեր) տեղաբաշխման, շահութաբաժնի վճարման կարգը, պայմանները և լուծարային արժեքը հետևյալն են.

- Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի տարեկան շահութաբաժնի չափը սահմանել տվյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի նկատմամբ 12% տարեկան տոկոսադրույքով՝ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո ոչ ուշ, քան եռամսյա ժամկետում վճարմամբ:
- Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց վճարումը նախատեսել դրամական միջոցներով, թողարկման ժամանակ Խորհրդի կողմից թողարկման մասին որոշմամբ սահմանվող արժեքով,
- Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի լուծարային արժեքը սահմանել իրացման պահին Խորհրդի կողմից սահմանվող արժեքով ,
- Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինը ենթակա է վճարման միայն Բանկի զուտ շահույթից և /կամ/ դրա հաշվին ձևավորված հիմնադրամներից,
- Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերը ենթակա են փոխարկման սովորական բաժնետոմսերի՝ Բանկի Խորհրդի՝ թողարկման մասին որոշմամբ սահմանված պայմաններով, այն է՝ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսը մեկ սովորական բաժնետոմս հարաբերակցությամբ: Փոխարկումն իրականացվում է բաժնետերերի պահանջով՝ ոչ ուշ, քան այդ պահանջը Բանկին ներկայացնելուց հետո երկու ամսվա ընթացքում: Փոխարկման պահանջ ներկայացնելու ժամկետը չի սահմանափակվում: Փոխարկումն իրականացվում է Բանկի կողմից լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ճանապարհով: Արտոնյալ բաժնետոմսերը սովորական բաժնետոմսերով փոխարկելու ժամանակ Բանկը պետք է մարի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի նկատմամբ բոլոր պարտքերը կամ նրանց համաձայնությամբ պարտավորվի վճարել դրանք այլ ձևով:
- Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինը՝ ամբողջությամբ կամ մասամբ, ենթակա չէ վճարման, եթե դա կհանգեցնի Բանկի կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանված տնտեսական նորմատիվներից որևէ մեկի խախտմանը, ընդ որում՝

ա) ամբողջությամբ կամ մասամբ չվճարված շահութաբաժինը ենթակա չէ հետագայում վճարվելու պայմանով կուտակման,

բ) Բանկի և Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատիրոջ միջև որևէ իրավաբանական փաստաթղթով չի կարող նախատեսվել որևէ սահմանափակում Բանկի համար շահութաբաժնի ամբողջական կամ մասնակի չվճարման դեպքում, ինչպես նաև որևէ իրավաբանական փաստաթղթով չի կարող նախատեսվել այդպիսի սահմանափակումներ նախատեսելու իրավունքի տրամադրում Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատիրոջ, բացառությամբ եթե սահմանափակումը վերաբերում է սովորական բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժնի վճարմանը: Ընդ որում, սովորական բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինների վճարման՝ սույն պարբերությամբ նշված սահմանափակումը կարող է վերաբերել միայն այն ժամանակահատվածին, որի ընթացքում ամբողջությամբ կամ մասամբ չի վճարվել Բ դասի արտոնյալ բաժնետոմսերին հասանելիք շահութաբաժինը:

Թողարկողի ռազմավարությունը

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն առաջին ընկերությունն է Հայաստանում, որը բորսայում նախնական հրապարակային առաջարկի (IPO) միջոցով իրականացրեց բաժնետոմսերի տեղաբաշխում: Բաժնետոմսեր թողարկելու որոշումը պայմանավորված էր Յունիբանկի՝ զարգացման որակապես նոր մակարդակ ապահովելու և իրական ժողովրդական բանկ դառնալու ռազմավարությամբ: Բանկը ներկայում բնութագրվում է որպես պահպանողական գործելաոճով կառավարվող, բայց և

նորամուծություններ կիրառող, նախաձեռնողական ու թափանցիկության սկզբունքներով գործող ֆինանսական հաստատություն: Բանկի Խորհրդի մշակած ռազմավարությանը համապատասխան Յունիբանկի գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝ մանրածախ բիզնեսը և աջակցությունը փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը:

1.1.4. Թողարկողի Բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

Բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

Բանկն իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված գործառույթներ, մասնավորապես.

Միջոցների ներգրավում

Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցպահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով:

Վարկերի և միջոցների այլ տեղաբաշխումներ

- Բանկն իրականացնում է բիզնեսի վարկավորում, երաշխիքների տրամադրում, փաստաթղթային ակրեդիտիվներ, վարկային գծեր, օվերդրաֆտներ, բանկային երաշխիքներ և ֆակտորինգ: Յունիբանկը փոքր և միջին բիզնեսի վարկավորման զարգացումը դիտարկում է որպես առաջնահերթ ռազմավարություն: Յունիբանկն առաջարկում է շուկայի ուսումնասիրությունների և բիզնեսի առանձնահատկությունների հիման վրա հաճախորդների կոնկրետ խմբի համար հատուկ մշակված վարկային ծրագրեր:
- Մանրածախ բիզնեսի զարգացումը հանդիսանում է Բանկի բիզնես ռազմավարության առաջնահերթ ուղղություն: Յունիբանկն առաջարկում է ինչպես նպատակային սպառողական վարկեր, այնպես էլ ընդհանուր սպառողական նպատակի՝ վերանորոգման, բժշկական, ճամփորդական կամ այլ ծախսերը հոգալու կամ էլ ապրանքներ գնելու վարկավորում: Բանկը տրամադրում է նաև հիփոթեքային վարկեր բնակելի անշարժ գույք, բիզնես տարածք գնելու, կառուցապատելու կամ վերանորոգելու համար, ավտովարկեր, ոսկու գրավով վարկեր:

Բանկային փոխանցումների իրականացում

- Բանկը 2003 թվականից սկսած անդամակցում է SWIFT միջազգային համակարգին: Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային 20 բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած արժույթով և վճարային գործիքով:
- Բանկը ֆիզիկական անձանց դրամական փոխանցումների ծառայություններ է առաջարկում «Յունիստրիմ» դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգի միջոցով:

Պլաստիկ քարտերի տրամադրում և սպասարկում

- Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է տեղական ArCa վճարային համակարգի քարտեր, ինչպես նաև Visa International և Mastercard քարտեր: Յունիբանկը սեփական պրոցեսինգային կենտրոնի միջոցով թողարկում է նաև Visa չիպային քարտեր:

Արտարժույթով և արժեթղթերով գործարքներ կամ բրոքերային ծառայություններ

- Բանկը կատարում է արտարժույթի առք ու վաճառքի և արժեթղթերով գործարքներ:

Կոմունալ ծառայությունների դիմաց վճարումների ընդունում

- Յունիբանկն ունի կոմունալ վճարումների ընդունման համակարգ: Հաճախորդներին անվճար տրամադրվում է UNIPAY կոմունալ վճարումների քարտ, որի վրա նշված է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը հաճախորդների համար արագ և հարմարավետ վճարումներ կատարելու համար:

Հանրային ծառայությունների դիմաց վճարների ընդունում

- Հաճախորդներին վճարահաշվարկային ծառայությունների համալիր մատուցման նպատակով Բանկը խթանում է հարկերի, տուրքերի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսավարձի և այլ հանրային ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից վճարների ընդունումը:

Այլ ծառայություններ

- Յունիբանկն իրականացնում է հաշվարկա-դրամարկղային սպասարկում իր հաճախորդների համար՝ հաշիվների բացում եւ սպասարկում, դրամարկղային գործարքներ, երաշխավորագրերի տրամադրում, ինկասո, գործարքներ արժեթղթերի հետ եւ այլն: Յունիբանկը նաև ծառայություններ է մատուցում ՀՀ քաղաքացիներին, որոնք օգտվում են պետական սոցիալական ծրագրերից:
- «Ինտերնետ բանկ - Հաճախորդ» համակարգը նախատեսված է ինտերնետ ցանցի միջոցով, առանց Բանկ հաճախելու, հաճախորդների բանկային հաշիվների կառավարման, ինտերնետի միջոցով բանկային հաշվի քաղվածքներ ստանալու և վճարումներ իրականացնելու համար:
- Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է հատուկ կառուցված անվտանգ տարածքում տեղակայված անհատական պահատեղեր՝ թանկարժեք իրերն ու փաստաթղթերը պահելու համար:
- Հաճախորդների սպասարկման որակի բարձրացման, ինչպես նաև չափազանց կարևոր համարվող մասնաճյուղերի աշխատանքի թեթևացման նպատակով, բանկը մշակեց և շրջանառության մեջ դրեց սեփական մոբայլ բանկինգ ծառայությունը:

Բանկի մասնաճյուղերը

Յունիբանկը կառուցել է լայն սպասարկման ցանց: Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և Արցախում հիմնել և ներկայում կառավարում է 54 մասնաճյուղ, ինչպես նաև ներկայացուցչություն Ռուսաստանի Դաշնության Մոսկվա քաղաքում:

Ստորև ամփոփվում են Բանկի ակտիվները.

Հազ. ՀՀ դրամ

	31.03.2021(աուդիտ չանցած)	31.12.2020(աուդիտ անցած)	31.12.2019 (աուդիտ անցած)	31.12.2018 (աուդիտ անցած)	31.12.2017(աուդիտ անցած)
Ակտիվներ, այդ թվում	244,132,173	238,172,052	249,015,415	209,799,688	202,721,471
Եկամտաբեր ակտիվներ	184,604,028	186,548,739	181,491,967	162,955,000	156,648,793
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը	76%	78%	73%	78%	77%

1.1.5. Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Հավելված 2-ում:

1.1.6. Ակտիվների որակը

Ակտիվների համարժեքությունը

31.03.2021 թվականի արդյունքներով Բանկի զուտ շահույթը, համաձայն աուդիտի չենթարկված հաշվետվությունների, կազմել է 72.7 մլն ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը (զուտ շահույթի հարաբերությունը կապիտալի միջին մեծությանը)՝ 0.9%:

Ակտիվների որակը

31.03.2021թ.-ի դրությամբ Բանկի վարկային պորտֆելը կազմել է 158.4 մլրդ ՀՀ դրամ:

Ակտիվների իրացվելիությունը

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որակյալ և արագ իրացվելի ակտիվների, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար:

Ստորև ներկայացվում են ՀՀ ԿԲ իրացվելիության նորմատիվները՝

Նորմատիվներ ՀՀ ԿԲ-ի սահմանած թույլատրելի մեծությունը	Փաստացի մեծություն 1-ին եռամսյակ 2021	Փաստացի մեծություն 2020	Փաստացի մեծություն 2019	Փաստացի մեծություն 2018	Փաստացի մեծություն 2017
Ն ₂₁ *	16.6%	19.9%	30.7%	26.9%	25.3%
Ն ₂ 2**	71.6%	72.0%	88.9%	107.1%	272.7%

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցայահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

1.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Գոյություն ունեն մի շարք ռիսկային գործոններ, որոնք հատուկ են սույն Ազդագրի միջոցով առաջարկվող պարտատոմսերում ներդրումներին: Ներդրողները պետք է որոշում կայացնեն՝ լիովին գիտակցելով ներդրումների բնույթը և դրանից բխող հիմնական ռիսկերը՝ ելնելով իրենց փորձից, նպատակներից, ֆինանսական ռեսուրսներից, ռիսկի նկատմամբ հակվածության

աստիճանից և այլ գործոններից: Որոշում կայացնելուց առաջ ցանկացած ներդրող պետք է նախապես ծանոթանա տվյալ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերին:

Ստորև ներկայացնում ենք բանկերին, և մասնավորապես «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ին ներհատուկ ռիսկերը, բանկում առկա ռիսկերի չափման և նվազեցման մեխանիզմները:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում առնչվում է բանկային գործունեությանը ներհատուկ ռիսկերի հետ, որոնց կառավարման համար առկա են բավարար ռեսուրսներ և մեխանիզմներ: Բանկի կողմից առավել էական ռիսկեր են դիտարկվում՝

Վարկային ռիսկը. Բանկի վարկառուների կողմից պայմանագրային պարտավորությունների չկատարումը, ինչը կարող է էապես ազդել բանկի գործունեության վրա և առաջացնել լրացուցիչ ծախսեր, որոնք բացասական կանդադառնան բանկի շահույթի վրա:

«Յունիբանկ» ԲԲԸ վարկային պորտֆելը բավականին դիվերսիֆիկացված է և իր մեջ չի պարունակում խոշոր կենտրոնացումներ: Վարկավորման գերակա ուղղություններն են՝ մանրածախ վարկավորումն ու ՓՄՁ վարկերի տրամադրումը: Այնուամենայնիվ, բանկի պորտֆելում առկա են չաշխատող ակտիվներ, որոնք և բանկի համար կարող են հանդիսանալ պոտենցիալ կորուստների աղբյուր:

Համաձայն բանկի վարկային պորտֆելի ռիսկայնության վերլուծությունների բանկի պորտֆելը ունի հետևյալ կառուցվածքը 31.03.2021թ. դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ		
	Ցածր ռիսկ	Միջին ռիսկ		Բարձր ռիսկ
Վարկեր, այդ թվում՝				
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	108,833,937	3,797,924		29,977,970
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	13,994,025	921		1,794,119
Ընդամենը	122,827,962	3,798,845		31,772,089

Միաժամանակ բանկի վարկային ռիսկը բնութագրող ցուցանիշներն ունեն հետևյալ տեսքը՝

Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ/ընդհանուր վարկեր = 6.41%

Չաշխատող վարկեր/ընդհանուր վարկեր = 21.47%

Չաշխատող վարկերի պահուստ/ընդհանուր կապիտալ = 31.12%

Հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստ/չաշխատող վարկեր = 29.83%

Շահույթի ծածկման գործակից (զուտ գործառնական եկամուտներ+պահուստի ստեղծման ծախսեր)/վարկերից զուտ կորուստ = 107.55%

Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տկոսային մարժա = 0.16%:

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ սահմանելով մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են, և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքատեսակների, տնտեսության

ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում և անհրաժեշտության դեպքում վերանայվում են Բանկի Խորհրդի կողմից:

Արտարժութային ռիսկը կարող է առաջանալ բաց դիրքերի առկայության դեպքում փոխարժեքի տատանումների արդյունքում: Բանկում արտարժութային ռիսկը կառավարելի(բավականին ցածր) մակարդակի վրա, է քանի որ բանկում սահմանված են արտարժութային բաց դիրքերի առավելագույն սահմանաչափեր:

Տոկոսադրույքի ռիսկը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության: Բանկի գրեթե բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆիքսված տոկոսադրույքով են: Այնուամենայնիվ այս դեպքում ևս կարող են առաջանալ ռիսկեր՝ կապված բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնությունների անհամապատասխանության հետ: Բանկում առկա են վերլուծություններ, ըստ որոնց շուկայական տոկոսադրույքների կտրուկ տատանումները կարճաժամկետ հատվածում բանկին կհասցնեն առավելագույնը 100 մլն դրամ վնաս: Նշված ռիսկերը զսպելու համար բանկում վարվում է ռիսկերը նվազեցնող համապատասխան գնազոյացման քաղաքականություն, ինչպես նաև ժամկետայնությունների ճեղքվածքների վրա սահմանված են առավելագույն սահմանաչափեր:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կազդեն ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ փոփոխությունները կարող են ազդել նաև պարտատոմսերի գրավչության և արդյունքում՝ իրացվելիության վրա:

Տարածաշրջանային ռիսկ, որը կարող է առաջանալ տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի փոփոխությունների հետևանքով՝ իր հերթին բացասական ազդեցություն ունենալով երկրի մակրոտնտեսական վիճակի վրա, որն էլ իր հերթին բացասական ազդեցություն կարող է ունենալ Բանկի շահութաբերության և ընթացիկ գործունեության վրա:

Պանդեմիայի ռիսկ, որն իր վրա կարող է կրել թե՛ Բանկը, թե՛ ներդրողը: Կորոնավիրուսի տարածումը և համավարակի տարածման կանխարգելման ուղղությամբ ձեռնարկված կոշտ քայլերը ստիպեցին բանկերին փոփոխություններ կատարել բանկի բնականոն գործունեության ապահովման գործընթացի կազմակերպման մեջ: Ինքնամեկուսացման և սահմանափակումների ռեժիմի ժամանակահատվածում մասնաճյուղերում բանկային սպասարկման համար բանկերը ստիպված են կազմակերպել հաճախորդների սպասարկումը թվային սերվիսներով և հեռավար խողովակներով: Տվյալ պարագայում երկրի մակրոտնտեսական վիճակը կարող է ենթարկվել էական փոփոխությունների, որն իր բացասական ազդեցությունը կարող է ունենալ Բանկի հիմնական ցուցանիշների վրա, իսկ ներդրողն էլ, իր հերթին, որոշակի չափով իր վրա է վերցնում նաև այդ ռիսկը:

Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը.

Բանկի կողմից առավել էական պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր են դիտարկվում.

Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման

հետևանքով: Արդյունքում՝ պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը, և ներդրողը ստիպված լինի իրացնել պարտատոմսերն ավելի ցածր գնով, քան շուկայական գինը:

Արտարժույթային ռիսկը, որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, որոնք կարող են էապես ազդել ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա, ինչպես նաև Հասարակության մոտ արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ռիսկի ոչ պատշաճ կառավարումը, արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսերում ներդրողների մոտ իրենց առաջարկված գործիքի վերաբերյալ ոչ բավարար տեղեկացվածությունը: Օրինակ՝ ԱՄՆ դոլարի արժեզրկման դեպքում ներդրողը կունենա որոշակի կորուստներ: Ներդրողը կարող է կրել նաև արտարժույթի փոխանակման հետևանքով որոշակի կորուստներ (<< դրամի արժեզրկման դեպքում)՝ կապված իր՝ << դրամով արտահայտված միջոցներն ԱՄՆ դոլարի վերածելու և պարտատոմսերի մարման ժամանակ ԱՄՆ դոլարը << դրամի փոխարկելու հետ:

Տոկոսադրույքի ռիսկը կարող է առաջանալ շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության արդյունքում: Այն կարող է ազդել պարտատոմսի եկամտաբերության, դրանց գրավչության և իրացվելիության վրա, քանի որ պարտատոմսի գինն ու եկամտաբերությունը գտնվում են միմյանցից հակադարձ կախվածության մեջ:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով Բանկի կողմից ստանձնած պարտավորությունների չկատարմանը կամ շուկայում պարտատոմսերի գնի և իրացվելիության անկմանը: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով բանկային համակարգի ներկա զարգացումները, Բանկի վարկավորման ցածր ռիսկային և զգուշավոր քաղաքականությունը, բանկում ռիսկերի կառավարման մակարդակը, ինչպես նաև վերահսկող մարմնի կողմից իրականացվող խիստ վերահսկողությունը, վերոնշյալ ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը գնահատվում է բավականին ցածր:

Թողարկողը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք թողարկողին այս պահին հայտնի չեն կամ որոնք թողարկողն էական չի համարել սույն Ազդագրում ներառելու համար:

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված հեռանկարային զարգացման ծրագրի: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է Բանկի Խորհրդի և Վարչության կողմից, որոնք օպերատիվ կերպով արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ մշտապես հաշվի առնելով Բանկի կողմից առաջարկվող ծառայությունների և սակագների համապատասխանեցումը շուկայի պահանջներին:

Բանկի ընդհանուր զարգացման մեջ ամենաէականը մանրածախ բիզնեսի, փոքր և միջին բիզնեսի զարգացումն է, ինչպես նաև Բանկն ուշադրություն է դարձնում սպասարկման որակի բարձրացմանը, դրա շրջանակների ընդլայնմանը և ռեսուրսների ներգրավմանը:

31.03.2021թ-ի դրությամբ բանկի կապիտալը կազմել է 34,098,840 հազ. ՀՀ դրամ: Յունիբանկ ԲԲԸ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի փոխարկելի անվանական արտոնյալ բաժնետոմսերի թողարկման Ազդագիրը ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո կթողարկվեն Բ դասի լրացուցիչ փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսեր՝ բաց բաժանորդագրության միջոցով տեղաբաշխմամբ:

Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերն ու լիցենզիաներն ուժի մեջ են, Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա էական ազդեցություն ունեցող դատական հայցեր առկա չեն, բացակայում և չեն սպասվում կազմակերպական փոփոխություններ: Դրա հետ մեկտեղ Բանկի ղեկավարությունը մշտապես իր ուշադրության ներքո է պահում նաև Բանկի կազմակերպական կառուցվածքի արդիական և ժամանակակից բիզնեսի վարման կանոններին համապատասխանեցնելու խնդիրը, որի հետևանքով հնարավոր են Բանկի կազմակերպական կառուցվածքի փոփոխություններ՝ նպատակ ունենալով բարելավել Բանկի գործունեությունը և բարձրացնել շահութաբերությունը:

Դատական հայցեր, սպասվող փոփոխություններ

Բանկը ներգրավված չէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների մեջ, որոնք կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա, բացառությամբ չաշխատող ակտիվների վերականգմանն ուղղված ընթացիկ դատական գործերը, որոնք կունենան դրական ազդեցություն Բանկի ֆինանսական վիճակի վրա:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձ

2017, 2018, 2019 և 2020 թվականների համար անկախ աուդիտն իրականացրել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն, 2021 թվականի համար անկախ աուդիտ իրականացնելու համար հայտարարվել է համապատասխան մրցույթ:

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0012, Վաղարշյան 8/1

Հեռ.՝ +374 (10) 260 964, 260 976,

Ֆաքս՝ +374 (10) 260 961,

Էլ. հասցե՝ www.gta.am

Տնօրեն- բաժնետեր Գագիկ Գյուլբուդադյան

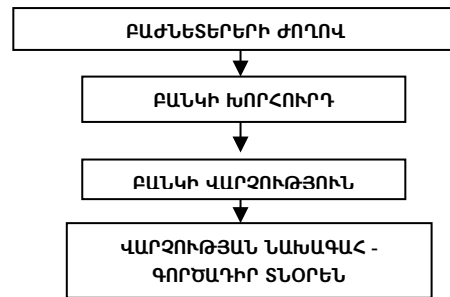
1.5 Թողարկողի կառավարման անդամները, աշխատակիցները և բաժնետերերը

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր Ժողովը (այսուհետ՝ «Ժողով»),
- Խորհուրդը,

- Գործադիր մարմինը, այդ թվում՝ կոլեգիալ գործադիր մարմին՝ Վարչությունը (այսուհետ՝ «Վարչություն») և միանձնյա գործադիր մարմին՝ Վարչության նախագահ – Գործադիր տնօրեն (այսուհետ՝ «Վարչության նախագահ – Գործադիր տնօրեն»):

Բանկի կառավարման մարմինների կառուցվածքը

Բանկի Խորհուրդը կազմված է 7 անդամներից

Գագիկ Զաքարյան - Խորհրդի նախագահ, փորձառությունը՝ 28 տարի:

Գեորգի Պիսկով - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 28 տարի:

Հրահատ Արզումանյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 23 տարի:

Էդուարդ Զամանյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 29 տարի:

Դավիթ Փափազյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 16 տարի:

Վարդան Աթայան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 27 տարի:

Արտեմ Կոնստանդյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 28 տարի:

Բանկի Վարչությունը կազմված է 7 անդամներից

Մեսրոպ Հակոբյան՝ Վարչության նախագահ, փորձառությունը՝ 20 տարի:

Արարատ Ղուկասյան՝ Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, փորձառությունը՝ 28 տարի:

Գոհար Գրիգորյան՝ Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ, փորձառությունը՝ 28 տարի:

Օվսաննա Առաքելյան՝ Վարչության նախագահի տեղակալ, Իրավական սպասարկման և Ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն, փորձառությունը՝ 23 տարի:

Դավիթ Պետրոսյան՝ Վարչության անդամ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն , փորձառությունը՝ 19 տարի:

Գուրգեն Ղուկասյան՝ Վարչության անդամ, Մանրաձախ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն, փորձառությունը՝ 17 տարի:

Արթուր Ապերյան՝ Վարչության անդամ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն, փորձառությունը՝ 14 տարի:

Բանկի աշխատակիցների թիվը 31.12.2020 թվականի դրությամբ կազմում է 824 աշխատակից: Յունիբանկ ԲԲԸ-ի սովորական անվանական բաժնետոմսերի ուղղակի հսկող անձ հանդիսանում է Յունիիոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ Ընկերությունը – 87.8% (հասցեն՝ Կիպրոս, Նիկոսիա, Պատմու 5Բ, Ագլաթզիա, ՓԱ 2103), որը հանդիսանում է 147,805,227 հատ սովորական անվանական բաժնետոմսերի և 32,010,000 հատ արտոնյալ անվանական

բաժնետոմսերի սեփականատեր: Ընկերության մնացած սովորական անվանական բաժնետոմսերի սեփականատերեր են հանդիսանում 6 իրավաբանական և 148 ֆիզիկական անձ:

1.6 Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ

Ստորև ներկայացվում է Բանկի կողմից իրականացված բաժնետոմսերի և պարտատոմսերի թողարկումների վերաբերյալ համապարփակ տեղեկատվություն.

10.07.2015

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	14,500,000 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,450,000,000 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	3,335,000,000 ՀՀ դրամ

15.04.2016

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	22,704,347 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	2, 270,434,700 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	5,222,000,000 ՀՀ դրամ

19.05.2016

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	12,173,914 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1, 217,391,400 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	2,800,000,000 ՀՀ դրամ

09.11.2016

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	14,376,044 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,437,604,400 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	3,306,500,000 ՀՀ դրամ

2016թ.-ի հունիսին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 8% տարեկան եկամտաբերությամբ դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2016թ.-ի հունիսի 30-ին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային

պարտատոմսերը (UNIBB1) ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի հիմնական (Abond) ցուցակում:

AMUNIBB21ER8 դոլարային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն		
Պարտատոմսի ISIN		AMUNIBB21ER8
Պարտատոմսի եկամտաբերություն		8%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ		8-Apr-18
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		50,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		5,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին		100.2814
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		128
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	126
	Իրավաբանական անձ	2

2017թ.-ի նոյեմբերին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 5.75% տարեկան եկամտաբերությամբ դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2017թ.-ի նոյեմբերին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը (UNIBB1) ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի հիմնական (Abond) ցուցակում:

AMUNIBB21ER8 դոլարային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն		
Պարտատոմսի ISIN		AMUNIBB23ER4
Պարտատոմսի եկամտաբերություն		5.75%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ		11-Sep-2020թ
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		50,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		5,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին		100.41
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		161
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	158
	Իրավաբանական անձ	3

2017թ.-ի մայիսին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 13.5% տարեկան եկամտաբերությամբ դրամային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2017թ.-ի հունիսին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը (UNIBB1) ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի երկրորդային (Bbond) ցուցակում:

AMUNIBB22ER6 դրամային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն	
Պարտատոմսի ISIN	AMUNIBB22ER6
Պարտատոմսի եկամտաբերություն	13.50%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ	23-Nov-18

Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		25,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		250,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին (100 անվանականի դիմաց)		100.98
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		32
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	30
	իրավաբանական անձանց	2

2018թ.-ի փետրվարին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 10% տարեկան եկամտաբերությամբ դրամային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2018թ.-ի փետրվարին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի երկրորդային (Bbond) ցուցակում:

AMUNIBB22ER5 դրամային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն		
Պարտատոմսի ISIN		AMUNIBB22ER5
Պարտատոմսի եկամտաբերություն		10%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ		13-Feb-2020
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		25,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		250,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին (100 անվանականի դիմաց)		10 040.65
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		31
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	30
	իրավաբանական անձ	1

2018թ.-ի մարտին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 5.5% տարեկան եկամտաբերությամբ դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2018թ.-ի ապրիլին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի հիմնական (Abond) ցուցակում:

AMUNIBB22ER4 դոլարային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն	
Պարտատոմսի ISIN	AMUNIBB22ER4
Պարտատոմսի եկամտաբերություն	5.5%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ	13-May-2021
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն	5
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ	50,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ	5,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին (100 անվանականի դիմաց)	100.4894
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ	54

Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	53
	Իրավաբանական անձ	1

2018թ.-ի նոյեմբերին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 5.5% տարեկան եկամտաբերությամբ դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2018թ.-ի դեկտեմբերին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի հիմնական (Abond) ցուցակում:

AMUNIBB26ER7 դոլարային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն		
Պարտատոմսի ISIN		AMUNIBB26ER7
Պարտատոմսի եկամտաբերություն		5.5%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ		22-Oct-2021
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		50,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		5,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին (100 անվանականի դիմաց)		100.2399
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		107
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	104
	Իրավաբանական անձ	3

2018թ.-ի նոյեմբերին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 10% տարեկան եկամտաբերությամբ դրամային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2018թ.-ի նոյեմբերին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի երկրորդային (Bbond) ցուցակում:

AMUNIBB27ER5 դրամային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն		
Պարտատոմսի ISIN		AMUNIBB27ER5
Պարտատոմսի եկամտաբերություն		10%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ		22-Oct-2020
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		50,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		500,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին (100 անվանականի դիմաց)		10 008.75
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		40
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	39
	Իրավաբանական անձ	1

2018թ.-ի դեկտեմբերին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 10% տարեկան եկամտաբերությամբ դրամային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2018թ.-ի դեկտեմբերին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական

արժեկտրոնային պարտատոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի երկրորդային (Bbond) ցուցակում:

AMUNIBB28ER3 դրամային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն		
Պարտատոմսի ISIN		AMUNIBB28ER3
Պարտատոմսի եկամտաբերություն		10%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ		12-Nov-2020
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		50,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		500,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին (100 անվանականի դիմաց)		10 008.86
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		52
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	51
	Իրավաբանական անձ	1

2019թ.-ի ապրիլին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 5% տարեկան եկամտաբերությամբ դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2019թ.-ի մայիսին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի երկրորդային (Bbond) ցուցակում:

AMUNIBB28ER3 դրամային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն		
Պարտատոմսի ISIN		AMUNIBB2AER2
Պարտատոմսի եկամտաբերություն		5.25%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ		15-Nov-2022
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		10,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		1,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին (100 անվանականի դիմաց)		100.1981
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		33
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	31
	Իրավաբանական անձ	2

Պարտատոմսերի առաջնային ցուցակումը կատարվել էր Հայաստանի ֆոնդային բորսայում (AMX), և դրանք ընդգրկվել են պարտատոմսերի երկրորդային (Bbond) ցուցակում: Հայաստանի բանկային պամտության մեջ առաջին անգամ հայկական բանկի պարտատոմսերը ցուցակվել են Ռուսաստանում: Յունիբանկի 10-րդ թողարկման 5,25% եկամտաբերությամբ անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ներառվել են Մոսկվայի բորսայի ցուցակման երրորդ հարթակում: Պարտատոմսերով առևտուրը սկսվել է ս.թ. օգոստոսի 4-ից (ISIN – AMUNIBB2AER2): Յունիբանկը Ռուսաստանում ցուցակման մասին որոշում է կայացրել՝ հաշվի առնելով ռուսաստանյան ներդրողների մեծ հետաքրքրությունը բանկի դոլարային պարտատոմսերի

նկատմամբ: Մոսկվայի բորսայում երկրորդային ցուցակումը հնարավորություն կտա ռուսաստանյան ներդրողներին ձեռք բերել հայաստանյան բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսեր պարզեցված ընթացակարգով՝ առանց Հայաստանում բանկային կամ արժեթղթերի հաշիվներ բացելու: Անհրաժեշտ է պարզապես հաշիվ ունենալ ՌԴ Ազգային հաշվարկային դեպոզիտարիայում կամ վերջինիս պահառուներից մեկի մոտ:

AMUNIBB2DER6 դոլարային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն		
Պարտատոմսի ISIN		AMUNIBB2DER6
Պարտատոմսի եկամտաբերություն		5.3%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ		05.02.2024
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		33,478
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		3,347,800
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին		100.31
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		128
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	126
	Իրավաբանական անձ	2

2021թ.-ի մարտին Յունիբանկն ավարտեց 5.3% տարեկան եկամտաբերությամբ դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը:

2021թ.-ի ապրիլին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի երկրորդային (Bbond) ցուցակում:

AMUNIBB2EER4 դրամային պարտատոմսերի ամփոփ վերլուծություն		
Պարտատոմսի ISIN		AMUNIBB2EER4
Պարտատոմսի եկամտաբերություն		10.50%
Պարտատոմսի մարման ամսաթիվ		05.05.2023
Արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն		4
Տեղաբաշխված պարտատոմսի քանակ		100,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսի ծավալ		1,000,000,000
Տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին գին (100 անվանականի դիմաց)		10,008.94
Պարտատոմսերի անվանատերերի քանակ		88
Պարտատոմսերի անվանատերերի տարանջատում ըստ Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց	Ֆիզիկական անձ	86
	Իրավաբանական անձ	2

2021թ.-ի փետրվարին Յունիբանկը հաջողությամբ ավարտեց 10.5% տարեկան եկամտաբերությամբ դրամային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման գործընթացը: 2021թ.-ի փետրվարին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային Բորսայում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի երկրորդային (Bbond) ցուցակում:

1.7 Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները

Արժեթղթերի դասը՝	Անվանական, չփոխարկվող, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	400,000 հատ ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի համար, 600,000 հատ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի համար
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ԱՄՆ դոլար, 10,000 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	40,000,000 ԱՄՆ դոլար, 6,000,000,000 ՀՀ դրամ
Արժեկտրոնը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի Խորհրդի կողմից
Արժեկտրոնների վճարման հաճախականությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի Խորհրդի կողմից
Տեղաբաշխման օրը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի Խորհրդի կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի Խորհրդի կողմից
Շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի Խորհրդի կողմից
Շրջանառության ձևը՝	Ազատ շրջանառության իրավունքով
Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝	չապահովված

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Խորհրդի կողմից: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում տեղաբաշխումից առնվազն երկու օր առաջ:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո՝ հնարավորինս սեղմ ժամկետներում, Բանկը դիմելու է Հայաստանի ֆոնդային Բորսա պարտատոմսերի ցուցակման համար: Պարտատոմսերի ցուցակման դիմումը կարող է նաև չբավարարվել: Բանկը կարող է դիմել նաև արտասահմանում, այդ թվում՝ ՌԴ-ում, գործող ֆոնդային բորսա՝ պարտատոմսերի կրկնակի ցուցակման համար: Պարտատոմսերի ցուցակման դիմումը կարող է նաև չբավարարվել:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակը շուկայից միջոցների ներգրավումն է: Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են վարկերի տրամադրմանը:

Առաջարկից օգտվելու համար անձը, որը որոշել է ընդունել առաջարկը և գնել պարտատոմսեր, պետք է մասնակցի պարտատոմսերի տեղաբաշխմանը՝ Բանկի Գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղային ցանցի միջոցով: Որպես գնորդ կարող է հանդես գալ ցանկացած ռեզիդենտ կամ ոչ ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը:

1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Խորհրդի կողմից: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները

ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումից առնվազն երկու օր առաջ: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում:

1.9 Թողարկողի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Բացարձակ արժեքով ներկայացված ցուցանիշներն արտահայտված են հազ. ՀՀ դրամով:

Ցուցանիշի անվանումը	1-ին եռամսյակ 2021թ. (աուդիտ չանցած)	2020թ. (աուդիտ անցած)	2019թ. (աուդիտ անցած)	31.12.2018 (Աուդիտ անցած)	31.12.2017 (Աուդիտ անցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	72,720	238,576	1,326,981	931,297	67,602
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	33,998,961	34,095,834	33,165,728	33,176,713	35,334,279
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)%	0.9%	0.7%	4.0%	2.8%	0.2%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	72,720	238,576	1,326,981	931,297	67,602
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	241,152,113	239,228,910	226,843,697	199,485,446	191,844,966
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	0.1%	0.1%	0.6%	0.5%	0.0%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	72,720	238,576	1,326,981	931,297	67,602
Գործառնական եկամուտ	4,088,307	14,686,123	14,502,166	14,762,553	13,454,274
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	1.8%	1.6%	9.2%	6.3%	0.5%
Գործառնական եկամուտ	4,088,307	14,686,123	14,502,166	14,762,553	13,454,274
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	241,152,113	239,228,910	226,843,697	199,485,446	191,844,966
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	6.9%	6.1%	6.4%	7.4%	7.0%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	241,152,113	239,228,910	226,843,697	199,485,446	191,844,966
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	33,998,961	34,095,834	33,165,728	33,176,713	35,334,279
Սեփական կապիտալի մոլտիպլիկատոր (EM)	7.09	7.02	6.84	6.01	5.43
Զուտ տոկոսային եկամուտ	3,047,211	10,051,244	10,136,153	10,518,060	10,491,356
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	185,666,868	181,933,869	167,324,156	151,855,857	148,972,966
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	6.7%	5.5%	6.1%	6.9%	7.0%
Տոկոսային եկամուտ	5,472,682	19,471,091	19,469,982	20,008,220	22,296,742
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	185,666,868	181,933,869	167,324,156	151,855,857	148,972,966

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	12.0%	10.7%	11.6%	13.2%	15.0%
Տոկոսային ծախսեր	2,425,471	9,419,847	9,333,829	9,490,160	11,805,386
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	202,171,136	202,322,737	191,193,293	164,735,879	154,817,860
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	4.9%	4.7%	4.9%	5.8%	7.6%
Ձուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	72,720	238,576	1,326,981	931,297	67,602
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	204,896,525	204,896,525	204,896,525	204,896,525	203,732,963
Ձուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	0.35	1.16	6.48	4.55	0.33
Սպրեդ	7.1%	6.0%	6.8%	7.4%	7.3%

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ: ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

Ծրագրային Ազդագրում կատարված փոփոխությունները

ԲԱԺԻՆ 3. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորներ

Սկսած 2009թ. Բանկի համար աուդիտորական աշխատանքներն իրականացվել են Grant Thornton International-ի հայաստանյան անդամ «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական ընկերության կողմից:

Հասցե. ՀՀ, Երևան 0012, Վաղարշյան փող. 8/1

Հեռ. +374 (10) 260 964, 260 976,

Ֆաքս. - +374 (10) 260 961,

Էլ. փոստ. www.grantthornton.am

Տնօրեն-բաժնետեր՝ Գագիկ Գյուլբուդադյան:

3.2 Ռիսկային գործոններ

Ընդհանուր բնութագիրը

Ռիսկերի կառավարումը Յունիբանկի կառավարման համակարգի կարևորագույն մաս է կազմում: Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրենից ներկայացնում է Բանկի պոտենցիալ վնասների կանխարգելմանը և նվազեցմանն ուղղված փոխկապակցված գործողությունների համակողմանի համակարգ: Ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակն այն է, որ Յունիբանկը կարողանա իր ռիսկերի գումարային մեծությունը պահպանել Բանկի ռազմավարական ծրագրով սահմանված ռիսկերի մակարդակի վրա և բարձրացնել Բանկի կապիտալի եկամտաբերությունը:

Ռիսկերի կառավարման սկզբունքները

Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Բանկային վերահսկողության կոմիտեի (Բանկային վերահսկողության Բազելյան կոմիտե) փաստաթղթերի, Ռիսկերի կառավարման համընդհանուր սկզբունքների (GARP), ՀՀ օրենքների և ՀՀ ԿԲ-ի նորմատիվ ակտերի հիման վրա: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է ռիսկերի նույնականացման, չափման և մոնիթորինգի շարունակական գործընթացի միջոցով՝ ռիսկերի սահմանաչափերի և հսկողության այլ միջոցների պահպանմամբ: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը ծայրաստիճան կարևոր է Բանկի շահութաբերության պահպանման համար, և Բանկում աշխատող յուրաքանչյուր անձ պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի համար:

Բանկը խրախուսում է ռիսկերի կառավարմանն առնչվող գիտելիքների մակարդակի բարձրացմանը նպաստող մշակույթի ձևավորումը՝ մասնավորապես համապատասխան սեմինարների կազմակերպման միջոցով:

Ռիսկերի կառավարման համակարգը

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ենթարկվում է մի շարք ֆինանսական ռիսկերի, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համադրության որոշ աստիճանի վերլուծություն,

գնահատում, ստանձնում և կառավարում: Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, իրացվելիության ռիսկի և շուկայական ռիսկի, ընդ որում, վերջինս ենթաբաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերի: Բանկը ենթարկվում է նաև գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի հսկողության անկախ գործընթացը չի ներառում բիզնեսի հետ կապված ռիսկերը, ինչպիսիք են փոփոխվող միջավայրը, տեխնոլոգիան և արդյունաբերությունը: Դրանք հսկվում են Բանկի ռազմավարական պլանավորման գործընթացի միջոցով:

Ռիսկերի կառավարումը ներառում է՝

- ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և զարգացման ռազմավարության օպտիմալ հարաբերակցության հասնելը,

- հայտնաբերվող ռիսկերի վերաբերյալ որոշումների ընդունման գործընթացի բարելավում, հաշվետվողականության ավելացում

- ռիսկերի փոխազդեցության գնահատում

- ռիսկերին համարժեք կապիտալի հաշվարկում և գնահատում

- վարկերի գնագոյացման նոր մոդելի կիրառմամբ գնի մեջ ռիսկերի ընդգրկում:

Բանկի կողմից կիրառվում են վարկավորման գործընթացի հուսալիության ապահովման մեխանիզմները. վարկավորման վերաբերյալ կոլեգիալ որոշումների կայացումը, ներկայացվող վարկային հայտերի մանրակրկիտ ուսումնասիրությունը, վարկային միջոցների նպատակային օգտագործման նկատմամբ անհրաժեշտ հսկողության սահմանումը, բարձր իրացվելի ակտիվներով (գրավով) ստանձնվող պարտավորությունների ապահովումը:

Հնարավոր կորուստները և ռիսկերը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկավորում իրականացնելու ժամանակ առաջնահերթությունը տալիս է վարկային պատմություն ձևավորած հաճախորդներին: Օգտագործելով ՀՀ ԿԲ Վարկային ռեգիստրի բազայից ստացվող տեղեկատվությունը՝ Բանկը վարկավորում է նաև այն հաճախորդներին, որոնց վերաբերյալ առկա է բանկային համակարգի նկատմամբ ստանձնած վարկային պարտավորությունների դրական պատմություն:

Խոշոր ձեռնարկություններին վարկավորելիս Բանկը վարում է պահպանողական քաղաքականություն, հիմնականում ակտիվները տեղաբաշխվում են համեմատաբար ցածր ռիսկային ճյուղերում կարճաժամկետ և միջին կտրվածքով: Այս նպատակով Բանկը պարբերաբար կատարում է տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն: Վարկերը, որպես կանոն, առաջնահերթ տրամադրվում են այն կազմակերպություններին, որոնք իրենց ընթացիկ հաշիվն ունեն Բանկում: Ուսումնասիրելով և վերլուծելով հաճախորդի դրամական հոսքերը՝ Բանկը որոշում կկայացնի վարկի տրամադրման մասին:

Բանկային ռիսկերի կառավարումը Բանկը տեսնում է ակտիվների և պասիվների արդյունավետ կառավարման, պլանավորման, ռիսկերի բացահայտման և չափման, բացահայտված ռիսկերին համապատասխան կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացման մեջ: Այդ նպատակով Բանկը շարունակում է հաշվեկշռի բոլոր հոդվածների կառավարումը, նրանց կանխատեսումը ամենօրյա

մոնիթորինգի միջոցով, սահմանում է բանկում առկա ռիսկերին համապատասխան ակտիվային և պասիվային գործառնությունների սահմանաչափեր, պարբերաբար վերլուծում է ռիսկային գործընթացները, առաջարկում համապատասխան լուծումներ:

Վարկային ռիսկերի կառավարման առումով Բանկը ձգտում է ձևավորել արդյունավետ վարկային պորտֆել՝ համակցելով ռիսկ-եկամտաբերություն ցուցանիշները, ինչին հասնելու համար Բանկը ձգտում է մեծացնել վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիայի ցուցանիշը, հաստատել վարկային ուղղությունների /գործիքների/ սահմանաչափեր, որոնք ներկայացվում են <Բանկի ներդրումային քաղաքականության ծրագրում>, ինչպես նաև շարունակում է բարելավել վարկավորման գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման համակարգի նպատակն է աջակցել բանկին իր գործունեության ընթացքում առաջացող համընդհանուր ռիսկը պահելու այն մակարդակի վրա, որն ընդունել է բանկն իր ռազմավարական խնդիրների շրջանակում: Ռիսկերի կառավարման համակարգի առաջնահերթ խնդիրն է առավելագույնս ապահովել բանկի ակտիվների և կապիտալի ամբողջականությունը, ինչպես նաև նվազագույնի հասցնել բանկային գործունեությանը բնորոշ բոլոր ռիսկերը, որոնք կարող են հանգեցնել չնախատեսված կորուստների:

Ռիսկերի կառավարման համակարգն իր նպատակին հասնելու համար առաջնորդվում է համակարգված համալիր մոտեցմամբ, որն ուղղված է հետևյալ խնդիրների լուծմանը՝

- բացահայտել և վերլուծել բանկային գործունեության ընթացքում ծագող բոլոր ռիսկերը,
- սահմանել տարբեր ռիսկերի նկատմամբ վերաբերմունք /ռիսկ ախորժակ/,
- իրականացնել ռիսկի յուրաքանչյուր տեսակի որակական և/կամ քանակական գնահատումներ,
- կատարել արդեն իսկ իրականացված և պլանավորված գործարքների գծով ռիսկերի մակարդակի ամբողջական և համալիր վերլուծություն՝ բանկային ռիսկերի համընդհանուր/գումարային չափը որոշելու նպատակով, գնահատել համընդհանուր /գումարային ռիսկերի թույլատրելի չափը և հիմնավորվածությունը:

Բանկի «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը» առաջնորդվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, ՀՀ ԿԲ-ի նորմատիվ ակտերով, կանոնակարգերով, Բազելյան կոմիտեի համապատասխան փաստաթղթերով, Ռիսկերի Կառավարման Համընդհանուր Սկզբունքներով /Generally Accepted Risk Principles – GARP/: Հաշվի առնելով բանկի գործունեության բնույթը և ծավալները, բանկում առանձնահատուկ ուշադրության են արժանանում հետևյալ կարևորագույն ռիսկերը.

- ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿ
- ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՌԻՍԿ
- ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՌԻՍԿ
- ԻՐԱՅՎԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՌԻՍԿ
- ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿ
- ՊԱՆԴԵՄԻԱՅԻ ՌԻՍԿ
- ՌԱԶՄԱՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՌԻՍԿ

Վարկային ռիսկ

Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է այն ռիսկը, որ գործարքի մյուս կողմը իր պարտականությունների չկատարման հետևանքով Բանկին կպատճառի ֆինանսական վնաս: Բանկի վարկառուների կողմից պայմանագրային պարտավորությունների չկատարումը կարող են էապես ազդել բանկի գործունեության վրա, և առաջացնել լրացուցիչ ծախսեր, որոնք բացասական կանդրադառնան բանկի շահույթի վրա: Վարկային ռիսկը Բանկի գործունեության կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով ղեկավարությունը առավել մեծ ուշադրությամբ է վերահսկում այն: Վարկային ռիսկերը հիմնականում ծագում են վարկերի ու փոխատվությունների տրամադրմանն ուղղված վարկավորման գործունեությունից, ինչպես նաև Բանկի ակտիվների պորտֆելում պարտքային և այլ արժեթղթերի ավելացմանը հանգեցնող ներդրումային գործունեությունից: Վարկային ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են, օրինակ, վարկային պարտավորությունները և դրանց հետ կապված ապահովման (գրավ, երաշխավորություն, երաշխիք և այլն) պայմանագրերից բխող պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարման ու հսկողության գործառնություններն իրականացվում են Բանկի Ռիսկերի կառավարման տնօրինության վարկային ռիսկի կառավարման խմբի և Վարկային ստորաբաժանման կողմից և զեկուցվում են Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները լավագույնս ներկայացնում են առավելագույն ենթարկվածությունը դրանց հետ կապված վարկային ռիսկին, առանց հաշվի առնելու ցանկացած գրավ կամ այլ վարկային ապահովումներ:

Յունիբանկ ԲԲԸ վարկային պորտֆելը բավականին դիվեսիֆիկացված է և իր մեջ չի պարունակում խոշոր կենտրոնացումներ: Վարկավորման գերակա ուղղություններն են հանդիսանում մանրածախ վարկավորումն ու ՓՄՁ վարկերի տրամադրումը: Այնուամենայնիվ բանկի պորտֆելում առկա են չաշխատող ակտիվներ, որոնք և բանկի համար կարող են հանդիսանալ պոտենցիալ կորուստների աղբյուր:

Համաձայն բանկի վարկային պորտֆելի ռիսկայնության վերլուծությունների բանկի պորտֆելը ունի հետևյալ կառուցվածքը 31.03.2021թ. դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ		
	Ցածր ռիսկ	Միջին ռիսկ		Բարձր ռիսկ
Վարկեր, այդ թվում՝				
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	108,833,937	3,797,924		29,977,970
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	13,994,025	921		1,794,119
Ընդամենը	122,827,962	3,798,845		31,772,089

Միաժամանակ բանկի վարկային ռիսկը բնութագրող ցուցանիշներն ունեն հետևյալ տեսքը՝

Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ/ընդհանուր վարկեր = 6.41%

Չաշխատող վարկեր/ընդհանուր վարկեր = 21.47%

Չաշխատող վարկերի պահուստ/ընդհանուր կապիտալ = 31.12%

Հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստ/չաշխատող վարկեր = 29.83%

Շահույթի ծածկման գործակից (զուտ գործառնական եկամուտներ+պահուստի ստեղծման ծախսեր)/վարկերից զուտ կորուստ = 107.55%

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ սահմանելով մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր:

Վարկային ռիսկի հետ աշխատանքում բանկին հաջողվել է ստեղծել վաղ կանխարգելման ազդանշանների մշակման, հավաքագրման, վերլուծության և գնահատականի համալիր համակարգ, որի նպատակը հաճախորդի վարկային կայունության վատթարացման հատկանիշների վերհանումը և համապատասխան քայլերի կատարումն է:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքատեսակների, տնտեսության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում և անհրաժեշտության դեպքում վերանայվում են բանկի Խորհրդի կողմից:

Վարկային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Տոկոսադրույքների ռիսկերի նվազեցնելու նպատակով Բանկը նպատակահարմար է գտնում շարունակել աշխատել ֆիքսված տոկոսադրույքներով, ինչը հնարավորություն է տալիս արդյունավետ կերպով կառավարել ակտիվների և պարտավորությունների գնագոյացման խնդիրը: Միևնույն ժամանակ տոկոսադրույքի ռիսկը կառավարելու համար Բանկը սահմանում է սահմանաչափեր՝ տոկոսադրույքների նկատմամբ զգայուն ակտիվների ու պարտավորությունների ժամկետայնությունների ճեղքվածքների նկատմամբ:

Արտարժույթային ռիսկը զսպվում է՝ արտարժույթային դիրքերի (ինչպես համախառն այնպես էլ զուտ) կառավարումը կապակցելով շուկայի վարքագծի կանխատեսումների հետ: Ռիսկի նվազեցման համար Բանկի կողմից իրականացվում է ակտիվների և պասիվների կառավարման այնպիսի քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս արտարժույթային պարտավորություններն առավելագույնս ապահովել համապատասխան արտարժույթով ակտիվներով: Բանկը, ելնելով շուկայում ստեղծվող որոշակի իրավիճակներից, վերլուծելով ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականությունը, չի բացառում նաև հեջավորման կամ առևտրային նպատակներով ածանցյալ գործառնություններ իրականացնել հնարավորինս քիչ ռիսկային դաշտերում՝ ուսումնասիրելով գործընկերների ֆինանսական վիճակը՝ Բանկի համապատասխան ներքին կանոնակարգերով սահմանված չափանիշներին համապատասխան:

ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՌԻՍԿ

Տոկոսադրույքի ռիսկն առաջանում է ֆինանսական շուկաներում տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխություններից: Բանկի գրեթե բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆիքսված տոկոսադրույքով են: Այնուամենայնիվ այդ դեպքում կարող են առաջանալ ռիսկեր,

կապված բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետների անհամապատասխանության հետ: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար օգտագործվում են GAP վերլուծությունը և դյուրացիայի մեթոդը: Նշված ռիսկերը զսպելու համար բանկում վարվում է ռիսկերը նվազեցնող գնագոյացման համապատասխան քաղաքականություն:

ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՌԻՍԿ

Արտարժույթային ռիսկը կարող է առաջանալ փոխարժեքի ոչ բարենպաստ տատանումներից:

Արտարժույթային ռիսկը գնահատելու համար բանկն օգտագործում է VAR /value at risk/ մեթոդը և GAP վերլուծությունը, ինչպես նաև տարբեր սթրես-թեստեր, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատելու արտարժույթային ռիսկի ազդեցությունը բանկի շահութաբերության և տնտեսական նորմատիվների վրա:

Վերլուծության համաձայն, բանկում արտարժույթային ռիսկը գնահատվել է ցածր մակարդակի վրա:

ԻՐԱՑՎԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՌԻՍԿ

Իրացվելիությունը բանկի՝ իր կողմից ստանձնած ֆինանսական և այլ պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջությամբ կատարելու ընդունակությունն է, իսկ իրացվելիության ռիսկը բանկի կողմից այդ պարտավորությունների ամբողջ ծավալով կատարելու անկարողության արդյունքում հնարավոր կորուստների ռիսկն է: Իրացվելիության ռիսկը առաջանում է բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հոսքի անհամապատասխանությունից և/կամ չնախատեսված դեպքերում /շոկ/ բանկի կողմից անմիջապես և միանվագ կերպով իր պարտավորությունների կատարման անհրաժեշտության արդյունքում:

Իրացվելիության կառավարման համար բանկն առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով.

- իրացվելիության կառավարում՝ ամենօրյա և անընդհատության հիմունքներով,
- բանկում իրավունքների, պարտականությունների և պատասխանատվության հստակ տարանջատում ստորաբաժանումների միջև,
- բանկի գործունեության ծավալներին և առանձնահատկություններին համարժեք իրացվելիության մակարդակի սահմանաչափերի սահմանում:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում սթրես թեստերի կիրառմանը, երբ գնահատվում է բանկի կողմից ներգրավված միջոցների անսպասելի /ժամկետից շուտ/ արտահոսքի ազդեցությունը բանկի իրացվելիության նորմատիվների վրա:

ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿ

Գործառնական ռիսկն արտաքին գործոնների, ներքին գործընթացների, համակարգերի և մարդկային գործոնի արդյունքում առաջացող կորուստների հավանականությունն է, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

Բանկը գործառնական ռիսկի կառավարման նպատակներին և խնդիրներին հասնում է հետևյալ մեթոդների և սկզբունքների կիրառմամբ՝

«Պաշտպանական երեք գծերի մոդել»-ն իր մեջ ներառում է հիմնական երեք մակարդակները.

1.աշխատակիցների կողմից իրենց գործունեության ընթացքում անմիջական պատասխանատվություն գործառնական ռիսկի կառավարման համար,

2.ռիսկի կառավարման և վերահսկման գործառույթներ /ռիսկերի կառավարման տնօրինություն, ներքին աուդիտ/,

3.ռիսկերի ռազմավարական վերահսկողություն /Բանկի Խորհուրդ և Վարչություն/:

Գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման համար բանկը կիրառում է հետևյալ հիմնական սկզբունքները.

- գործառնական ռիսկի բացահայտման, վերլուծության, դասակարգման և մոնիտորինգի արդյունավետ համակարգի ներդրում,

- սահմանաչափերի ներդրում,

- իրավասությունների և որոշումների կայացման համակարգի ներդրում,

- տեխնոլոգիական համակարգի ներդրում,

- վերահսկման արդյունավետ համակարգի ներդրում:

Բանկի կողմից ստանձնած ԳՌ ռիսկերի մի մասը Բանկը փոխանցում է Բանկի և ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ապահովագրական կազմակերպությանը (Բանկային ռիսկերի համալիր ապահովագրության պայմանագրով (BBB))

Պանդեմիայի ռիսկ, որն իր վրա կարող է կրել թե՛ Բանկը, թե՛ ներդրողը: Կորոնավիրուսի տարածումը և համավարակի տարածման կանխարգելման ուղղությամբ ձեռնարկված կոշտ քայլերը ստիպեցին բանկերին փոփոխություններ կատարել բանկի բնականոն գործունեության ապահովման գործընթացի կազմակերպման մեջ: Ինքնամեկուսացման և սահմանափակումների ռեժիմի ժամանակահատվածում մասնաճյուղերում բանկային սպասարկման համար բանկերը ստիպված են կազմակերպել հաճախորդների սպասարկումը թվային սերվիսներով և հեռավար խողովակներով: Տվյալ պարագայում երկրի մակրոտնտեսական վիճակը կարող է ենթարկվել էական փոփոխությունների, որն էլ իր հերթին բացասական ազդեցություն կարող է ունենալ Բանկի շահութաբերության և ընթացիկ գործունեության վրա, իսկ ներդրողն էլ, իր հերթին, որոշակի չափով իր վրա է վերցնում նաև այդ ռիսկը:

ՀՀ ֆինանսական շուկան բնութագրվում է պետության կողմից վարվող ֆիսկալ և մոնետար քաղաքականությունների հետևանքներին ուղղակիորեն ենթարկվածության բարձր աստիճանով: Այնուամենայնիվ, շուկան բավարար չափով տարողունակ է և ունի նոր գործիքների ներդրման և զարգացման բավականին լուրջ պոտենցիալ: Անհրաժեշտ է նաև նշել, որ ՀՀ ֆինանսական շուկան կարիք ունի եկամտաբերությունների և ժամկետայնության դիվերսիֆիկացիայի դեպի առավել երկարաժամկետ և նվազ ռիսկայնությամբ ֆինանսական ակտիվները:

Ռազմաքաղաքական ռիսկ.

Արցախում ռազմական գործողությունները կարող են բացասական հետևանք ունենալ նաև Հայաստանի Հանրապետության մակրոտնտեսական վիճակի վրա, մասնավորապես Բանկի ֆինանսական կայունության և շահութաբերության ցուցանիշների վրա: Արցախում զինադադարի պայմանավորվածության իրագործումը երաշխավորում են ռուս խաղաղապահները:

Բանկը կշարունակի կատարելագործել ռիսկ մենեջմենթի համակարգը և հզորացնել վերջինիս ինտեգրումը կառավարման բոլոր մակարդակներում՝ ռիսկերի կառավարման գործընթացում աշխատողների ընդգրկմամբ որպես գերակայություն: Ռիսկերի կառավարման համակարգի զարգացման գործում Բանկն ունի շահութաբերության և ռիսկի մակարդակը համադրել թույլ տվող մոտեցումների մշակման և ներդրման ուղղվածություն:

Ռիսկերի կառավարման համակարգը զարգանալու է ճյուղային լավագույն պրակտիկաներին և համաշխարհային թրենդներին համապատասխան: Կազմակերպչական, ռեսուրսային և ենթակառուցվածքային բաղկացուցիչները կհամապատասխանեն Բանկի օպերացիոն մոդելին:

Այս համատեքստում գերակա խնդիրներն են՝

- Բանկի ռիսկ ախորժակի և բիզնեսի ծավալներին համարժեք ընդունելի ռիսկերը գիտակցաբար և կշռադատված կերպով ընդունելու ընդունակ անվտանգ և հուսալի ֆինանսական ինստիտուտի կերպարի ստեղծումը;
- Ռիսկերի կառավարման միասնական մոտեցումների և պահանջների մշակումն ու ներդրումը, լիազորությունների, գործառութային պարտավորությունների և ռիսկերի կառավարման գործընթացի բոլոր մասնակիցների միջև պատասխանատվության բաշխման պատշաճ կազմակերպչական կառուցվածքի և համակարգի ապահովումը;
- Բանկի կայունության վերլուծության համարժեք համակարգի ստեղծումը;
- ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ռիսկերի դասակարգումը և կառավարումը (ՖՀՄՍ 9-րդ ստանդարտի կիրառումը);
- Ռիսկերի և բիզնես գործընթացների կառավարման ընթացքի ավտոմատացումը;
- Գնագոյացման մոդելի կատարելագործում՝ հաշվի առնելով ռիսկը;
- Վաղ փուլերում հնարավոր խնդիրների ահազանգերի բացահայտման գործընթացի զարգացումը՝ վարկային ռիսկի վատթարացման առջև երկրորդ գծի պաշտպանության ստեղծման նպատակով:

3.3 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին

3.3.1 Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

Յունիբանկ բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ «Յունիբանկ» կամ «Բանկ») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում (այսուհետ՝ «Հայաստան» կամ ՀՀ) 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն (Գրանցման վկայական N0373 և Գրանցման համար թիվ 81՝ հաստատված ՀՀ Կենտրոնական բանկի Խորհրդի 2001թ. հոկտեմբերի 9-ի թիվ 260 որոշմամբ, Բանկային գործունեության լիցենզիա թիվ 81՝ տրված 10 հոկտեմբերի, 2001թ.): Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպատիրավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՅ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուսերեն՝ ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ЮНИБАНК»

Անգլերեն՝ “UNIBANK” OPEN JOINT STOCK COMPANY

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Ռուսերեն՝ ОАО «ЮНИБАНК»

Անգլերեն՝ “UNIBANK” OJSC

Բանկը կարգավորվում է Հայաստանի օրենքներով և իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին տրված Բանկային գործունեության թիվ 81 լիցենզիայի հիման վրա: Յունիբանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է քաղաք Երևանում: Բանկն ունի 54 մասնաճյուղ, 30 մասնաճյուղ Երևանում, 22 մասնաճյուղ Հայաստանի այլ շրջաններում և երկուսը՝ Արցախի Հանրապետությունում: Բանկն ունի մեկ ներկայացուցչություն ք.Մոսկվայում, Ռուսաստան, ինչպես նաև մասնաճյուղ <ԱՍՏԱՆԱ> միջազգային ֆինանսական կենտրոնում:

Մասնաճյուղերին տրված լիազորությունները գործում են անժամկետ: Մասնաճյուղերի կառավարիչները ՀՀ ԿԲ սահմանված կարգով անցնում են լիցենզավորում:

Բանկի գրանցված գրասենյակի հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենցի փող. 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5: Հեռախոս՝ (37410) 59-22-59; 59 55 55

Ֆաքս՝ (37410) 55-51-40

Էլեկտրոնային փոստ՝ unibank@unibank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.unibank.am

Յունիբանկը հանդիսանում է հետևյալ ապրանքային նշանների գրանցված սեփականատերը Հայաստանում.

Գրանցման ամսաթիվ. 07.08.2002

Գրանցումն ուժի մեջ է մինչև 30.11.2021

Գրանցման համար. 6906

Unistream Money Transfer

Գրանցման ամսաթիվ. 07.08.2002

Գրանցումն ուժի մեջ է մինչև 30.11.2021

Գրանցման համար. 6907

Յունիբանկը հանդիսանում է Unistream բանկային փոխանցումների խոշորագույն գործակալը Հայաստանում:

Յունիբանկը հանդիսանում է Հայաստանի բանկային համակարգի անբաժանելի մասը՝ կայուն հեղինակությամբ և հզոր շուկայական դիրքով: Այս տարիների ընթացքում Յունիբանկը Հայաստանում ձևավորել է բարձր հեղինակություն և այժմ հանդիսանում է Հայաստանի առաջատար բանկերից մեկը:

Նշանակալի իրադարձություններ

2002թ.Յունիբանկը գործարկեց Unistream դրամական փոխանցումների համակարգը, որը Հայաստանի դրամական փոխանցումների առաջատար համակարգերից մեկն է:

2003թ. Յունիբանկը դարձավ «ԱրՔա» տեղական վճարային համակարգի անդամ:

2004թ. Յունիբանկը դարձավ Visa International համակարգի անդամ:

2005թ. Յունիբանկը մեկնարկեց հիփոթեքի և ավտովարկերի գծով վարկավորման լայնածավալ ծրագիր, զբաղեցնելով, համապատասխանաբար, երկրորդ և առաջին տեղերը ՀՀ բանկային համակարգում:

2006թ. Յունիբանկը դարձավ IFAD-ի գյուղական վայրերում ներդրումների խթանման ծրագրի, ինչպես նաև SMEDNC հիմնադրամի փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման ծրագրի մասնակից:

2007թ. Յունիբանկը համալրեց իր կանոնադրական կապիտալը մինչև 5 599 մլն ՀՀ դրամ:

Ներդրվեց ABN AMRO բանկի ռիսկերի կառավարման ծրագիրը:

2008թ. Յունիբանկը դարձավ Հայաստանի ՆԱՍԴԱԲ ՕԷՄԷՔՍ ֆոնդային բորսայի անդամ:

2009թ.Յունիբանկի մասնաճյուղային ցանցը միացվեց տվյալների միասնական բազային: Ներկայումս բանկի բոլոր մասնաճյուղերն աշխատում են online ռեժիմով:

2010թ. հունիսի 3-ին Moody's միջազգային վարկանշային գործակալությունը Յունիբանկին շնորհեց ֆինանսական կայունության E+ , արտարժույթով և ազգային դրամով ավանդների Ba3 երկարաժամկետ և NP կարճաժամկետ վարկանիշերը: Բոլոր վարկանիշերն ունեցել են «Կայուն կանխատեսում»:

2011թ.Յունիբանկը Ասիական Զարգացման Բանկի հետ համատեղ մեկնարկեց առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր, որի շրջանակներում ձեռներեցներին տրամադրվում են ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ: 2011թ. Unistream միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգը իր հաճախորդների համար գործարկեց նոր հաճախորդների արտոնյալ քարտեր (customer loyalty cards), ինչը բարձրացրեց դրամական փոխանցումների արդյունավետությունը՝ զգալիորեն կրճատելով հաճախորդների սպասարկման ժամանակը և հաճախորդներին հնարավորություն տալով օնլայն ստուգել իրենց փոխանցումների կարգավիճակը

2012թ.Thomson Reuters միջազգային կորպորացիան Յունիբանկին շնորհեց Հայաստանում «Լավագույն դիլինգ բանկ 2012» կոչումը: 2012թ. վերջին Բանկը ավարտին հասցրեց իր սեփական պրոցեսինգային կենտրոնի գործարկման գործընթացը, որը 2013թ. հունվարին հավաստագրվեց Visa International-ի կողմից:

2013թ. Բանկը մասնակցեց ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից հիմնված Վարկերի երաշխավորման հիմնադրամի ծրագրի կառավարման համար հայտարարված մրցույթին: Բանկը նաև ստորագրել է համագործակցության պայմանագիր Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի և Առևտրի և զարգացման Սևծովյան բանկի հետ, որի շրջանակներում ՄՖԿ-ն Բանկին տրամադրել է երկու վարկ՝ յուրաքանչյուրը 5 մլն ԱՄՆ դոլարի չափով վարկ: Նշված վարկերը տրամադրվել էրն Հայաստանում ՓՄՁ-երի վարկավորման համար օգտագործելու նպատակով: ՄՖԿ-ն, Եվրոպայում և Կենտրոնական Ասիայում բանկային խորհրդատվության իր ծրագրի միջոցով, Յունիբանկին աջակցություն է ցուցաբերում ռիսկերի կառավարման և ՓՄՁ վարկավորման գործընթացների բարելավմանը նպատակաուղղված իր խորհրդատվական ծառայությունների միջոցով: Միջազգային ֆինանսական հաստատությունների հետ համագործակցությունը Բանկին օգնել է ձևավորելու իր ՓՄՁ վարկավորման բիզնեսը, նպաստելու Հայաստանում ՓՄՁ-երի զարգացմանը և, հետևաբար, նոր աշխատատեղերի ստադմանը:

2014թ. Յունիբանկը համագործակցություն սկսեց Intel Express դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգի հետ: Այն նաև ներդրեց տեղեկատվության անվտանգության ISO 27001:2013 միջազգային ստանդարտը և հիմնեց իր Unibank Prive անհատական բանկային ծառայությունների համակարգը:

Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպարավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Յունիբանկը, որպես Unistream դրամական փոխանցումների համակարգի անդամ, իրականացնում է նաև դրամական փոխանցումների գործունեություն: Մինչև 2012 թվականը Յունիբանկը Unistream-ի միակ գործակալն էր Հայաստանում, որին բաժին էր ընկնում Հայաստանում ստացված փոխանցումների ավելի քան 50%: Իր շուկայական դիրքի ամրապնդման նպատակով 2012թ.-ից Յունիբանկը սկսեց իր ծառայություններն առաջարկել հայաստանյան այլ բանկերի միջոցով: Բանկը 2014թ. համագործակցություն է սկսել միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգ Intel Express-ի հետ:

Կոմունալ վճարումների արագ և արդյունավետ պրոցեսինգի նպատակով Յունիբանկի կոմունալ վճարումներ կատարող հաճախորդներին անվճար տրամադրվում են բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները պարունակող UNIPAY կոմունալ վճարումների քարտեր:

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն Գերմանա-հայկական հիմնադրամի և գերմանական KfW բանկի հետ համատեղ սկսել է բիզնես վարկավորման նոր ծրագիր՝ ուղղված ձեռնարկությունների էներգոարդյունավետության բարձրացմանը: Ծրագրի մասնակիցները հնարավորություն ունեն ոչ միայն ստանալ բիզնես վարկեր շահավետ պայմաններով, այլ նաև՝ էապես կրճատել ձեռնարկության էներգոծախսերը:

09.12.2016 դեկտեմբերին Աթենքում կայացավ «Ապագայի բանկ 2016» միջազգային համաժողովը, որում Յունիբանկը ճանաչվեց «Տարվա գործընկեր»: Համաժողովը, որին մասնակցեցին ֆինանսական և բանկային համակարգի 200 ներկայացուցիչներ ԱՊՀ, Եվրոպական և ասիական երկրներից, նվիրված էր վճարային համակարգերի, դրամական փոխանցումների և նորամուծությունների ոլորտներին:

13.01.2017 2016թ.-ի արդյունքներով Յունիբանկն անցավ PCI DSS (PCI Data Security Standard) ստանդարտի պահանջներին համապատասխանության սերտիֆիկացիոն աուդիտը և ստացավ PCI DSS 3.2 հավաստագիր: PCI DSS-ը տվյալների անվտանգության լավագույն ստանդարտներից է, որը մշակվել է միջազգային վճարային համակարգերի կողմից՝ նպատակ ունենալով կատարելագործել քարտերի միջոցով իրականացվող գործարքների պաշտպանության տեխնոլոգիան:

2017թ.-ի հունվարից Յունիբանկն ավտոմատացրեց փոքր բիզնեսին տրամադրվող անգրավ վարկերի հաստատման գործընթացը՝ ներդնելով «Protobase Laboratories» ընկերության մշակած նորագույն CRM համակարգը: CRM համակարգի շահագործումը նպաստեց հաճախորդների սպասարկման որակի և արդյունավետություն բարձրացմանը, էապես արագացրեց բիզնես վարկերի տրամադրման գործընթացը և հնարավորություն տվեց կրճատել բանկի ծախսերը:

Յունիբանկն առաջին բանկն է Հայաստանում, որը հաջողությամբ անցավ SWIFT վճարային համակարգի կողմից մշակված անվտանգության պահանջներին համապատասխանության ատեստավորումը: Customer Security Controls Framework 1.0. ստանդարտը պարունակում է վերահսկողության պարտադիր և առաջարկվող տարրեր՝ ուղղված տեղեկատվական անվտանգության, կիբեռանվտանգության բարձրացմանը, ինչպես նաև տեղեկատվական ենթակառուցվածքի պաշտպանմանը: Այդ նպատակով SWIFT-ը մշակել է ատեստավորման գործընթաց, որը բանկերին անհրաժեշտ էր անցնել մինչև 2017թ.-ի ավարտը:

2018թ.-ին Յունիբանկը և Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալությունը կնքեցին համագործակցության համաձայնագիր: «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն և FMO-ն իրականացրեցին «Կանայք բիզնեսում» նոր վարկավորման ծրագիրը, որի շրջանակներում կին ձեռներեցներին տրամադրվեց 10 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկավորում: Յունիբանկն իրականացրեց պարտատոմսերի 4 թողարկում՝ տեղաբաշխելով 1 մլրդ ՀՀ դրամ և 5 մլն ԱՄՆ դոլար գումարի պարտատոմս: Unibank Prive-ն արժանացավ SPEAR'S Russia Wealth Management Awards 2018 մրցանակի ԱՊՀ երկրներում private banking-ի ոլորտում հաճախորդների լավագույն սպասարկում կազմակերպելու համար:

2019 թվականին բանկն ընդլայնեց իր ներկայության աշխարհագրությունը և բացեց հինգ նոր մասնաճյուղ՝ Գուգարք, Արարատ, Իսակով, Նորագավիթ, Գևորգ Չաուշ: Նախորդ տարի Յունիբանկը նախաձեռնեց և հաջողությամբ ներդրեց արհեստական բանականության տեխնոլոգիան՝ թարմացնելով անգրավ սպառողական վարկերի գծով վարկային սքորինգը: Նորարարական ալգորիթմն օգնում է էապես կրճատել ծախսերը, մշակել մեծ ծավալի տեղեկատվություն, վերլուծել և մոդելավորել հաճախորդի պրոֆիլը՝ դրանով իսկ նպաստելով զանգվածային վարկավորման աճին: Հաճախորդների արտաքին տնտեսական գործունեության զարգացմանն օժանդակելու նպատակով թղթակցային հարաբերություններ են հաստատվել արտասահմանյան մի շարք բանկերի, այդ թվում՝ Landesbank Baden-ի (Գերմանիա), Banca Popolare di Sondrio-ի (Իտալիա), Եվրասիական զարգացման բանկի (Ղազախստան), Տրանսկապիտալբանկի (Ռուսաստան) հետ: 2019 թվականին Յունիբանկը դարձավ Visa միջազգային վճարային համակարգի մրցանակի հաղթող «Largest Visa Issuance in Armenia» անվանակարգում՝ Հայաստանում Visa քարտերի թողարկման թվով առաջատար դիրքի համար:

2020 թվականի նշանակալի իրադարձություններ

- 2020 թվականի 1-ին եռամսյակում TÜV Rheinland ընկերությունն Յունիբանկում իրականացրել է աուդիտ և վերահաստատել բանկի տեղեկատվական անվտանգության համակարգի համապատասխանությունը միջազգային ստանդարտներին: Նշված միջազգային ստանդարտն ուղղված է բանկի տեղեկատվական անվտանգության համակարգի, հաճախորդների անձնական տվյալների պաշտպանության մակարդակի բարձրացմանը, տվյալների մշակման և վերահսկման գործընթացի արդյունավետության բարելավմանը:
- ՀՀ Կառավարության կողմից հաստատված՝ կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման նպատակով տնտեսվարողներին օժանդակելու միջոցառումների ծրագրերի շրջանակներում Յունիբանկը սկսեց վարկավորման դիմումների ընդունումը:
- Հաճախորդների սպասարկման գործընթացն ավելի հարմարավետ դարձնելու նպատակով, EasyPay վճարահաշվարկային ընկերությունը և Յունիբանկն ընդլայնեցին համագործակցությունը:
- 2020 թվականի հունիսի 29-ին, Zoom հավելվածի միջոցով կայացավ «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովը, որում ամփոփվեցին բանկի 2019թ.ի արդյունքները և ներկայացվեցին զարգացման հիմնական ուղղությունները: Հաշվի առնելով Յունիբանկի 2019թ. ֆինանսական գործունեության արդյունքները, ժողովում որոշում կայացվեց սովորական անվանական բաժնետոմսերի գծով տարեկան շահութաբաժիններ չվճարել և մոտ 1.3 մլն ՀՀ դրամ զուտ շահույթն ուղղել բանկի հեռանկարային զարգացմանը, գլխավոր պահուստին հատկացնել 5%: Բանկի կանոնադրական կապիտալի ավելացման նպատակով որոշվեց թողարկել 4,778,261 /չորս միլիոն յոթ հարյուր յոթանասունութ հազար երկու հարյուր վաթսույնմեկ/ հատ հաստատագրված տարեկան շահութաբաժնով Բ դասի փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմս, ինչը թույլ կտա Բանկին շարունակել իր՝ մանր և միջին ձեռնարկություններին և անհատներին վարկավորելու ուղղությամբ բանկային առաջնային գործունեության զարգացումը:
- Յունիբանկը 2020 թվականի 2-րդ եռամսյակում սկսեց Visa անհայում քարտերի սպասարկումը, որոնց միջոցով կարելի է կատարել վճարումներ ապրանքների և ծառայությունների դիմաց՝ քարտը պարզապես մոտեցնելով տերմինալին:
- 2020 թվականի 1-ին կիսամյակում Յունիբանկը վերանայեց անգրավ սպառողական վարկերի սքորինգային համակարգը /վարկարժանության գնահատական/՝ ներդնելով արհեստական բանականության տեխնոլոգիան: Արհեստական բանականության տեխնոլոգիան հնարավորություն է տալիս ավելի արագ և որակյալ մշակել մեծ ծավալի տեղեկատվություն, վերլուծել հաճախորդների տվյալները և ավելի մեծ ճշգրտությամբ կառուցել նրանց պրոֆիլը: Արդյունքում բանկը, խնայելով ժամանակը և միջոցները, կկարողանա էլ ավելի օպտիմալացնել վարկերի գծով որոշումների ընդունման գործընթացը, բարձրացնել ռիսկերի գնահատման որակը և բարելավել բարեխիղճ հաճախորդների սպասարկումը՝ նրանց առաջարկելով վարկավորման ավելի լավ պայմաններ:

- Հայաստանի բանկային պամտության մեջ առաջին անգամ հայկական բանկի պարտատոմսերը ցուցակվել են Ռուսաստանում: Յունիբանկի 10-րդ թողարկման 5,25% եկամտաբերությամբ անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը ներառվեցին Մոսկվայի բորսայի ցուցակման երրորդ հարթակում: Պարտատոմսերով առևտուրը սկսվեց ս.թ. օգոստոսի 4-ից (ISIN – AMUNIBB2AER2): Յունիբանկը Ռուսաստանում ցուցակման մասին որոշում է կայացրել՝ հաշվի առնելով ռուսաստանյան ներդրողների մեծ հետաքրքրությունը բանկի դոլարային պարտատոմսերի նկատմամբ: Մոսկվայի բորսայում երկրորդային ցուցակումը հնարավորություն կտա ռուսաստանյան ներդրողներին ձեռքբերել հայաստանյան բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսեր պարզեցված ընթացակարգով՝ առանց Հայաստանում բանկային կամ արժեթղթերի հաշիվներ բացելու: Յունիբանկի պարտատոմսերը կարող են ձեռք բերել ինչպես ֆիզիկական, այնպես էլ իրավաբանական անձինք: Պարտատոմսերի առքուվաճառքի գնանշմամբ զբաղվում է GX2 միջազգային խմբի կազմում ընդգրկված «Ջի Էքս Թու Ինվեստ» (GX2 Invest) ընկերությունը:
- Մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնման շրջանակներում Սիսիան և Ապարան քաղաքներում բացվեցին Յունիբանկի նոր մասնաճյուղերը:
- 25.12.2020 թվականին Յունիբանկն արժանացել է Visa միջազգային վճարային համակարգի կողմից սահմանված «Sustainability Icon» մրցանակին: Visa-ի ներկայացուցիչները շնորհավորել են Յունիբանկին հիանալի արդյունքների համար և հույս հայտնել, որ գալիք 2021թ.-ին բանկի հետ միասին ավելի շատ նախագծեր կիրականացվեն:
- Յունիբանկը հաջողությամբ տեղաբաշխեց 5 մլն ԱՄՆ դոլար և 500 մլն ՀՀ դրամ ծավալով արժեկտրոնային դրամային պարտատոմսերի տեղաբաշխումը և կազմակերպեց պարտատոմսերի ցուցակումը Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:
02.09.2020 թվականին ՀՀ ԿԲ տվեց համաձայնություն բացել <<Յունիբանկ ԲԲԸ մասնաճյուղ <ԱՍՏԱՆԱ> միջազգային ֆինանսական կենտրոնում (Ղազախստանի Հանրապետություն), իսկ 12.11.2020 թվականին <ԱՍՏԱՆԱ> միջազգային ֆինանսական կենտրոնի կարգավորող մարմինը մասնաճյուղին տրամադրեց գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա: Բանկի <ԱՍՏԱՆԱ> միջազգային ֆինանսական կենտրոնում մասնաճյուղ բացելը պայմանավորված է մի շարք պատճառներով՝
- ✓ Բանկի աշխարհագրության ընդլայնումը՝ Չինաստանի, Հարավ-Արևելյան Ասիայի երկրների, Հնդկաստանի մոտ լինելը, այդ թվում՝ ԵԱՏՄ և ԱՊՀ երկրների հետ ինտեգրման խորացումը;
- ✓ Բանկի լրացուցիչ ճկունությունը և հարմարավետությունը Ղազախստանի Հանրապետությունում կոնտրագենտների հետ հաշվարկների անցկացման գործում;
- ✓ Թղթակից բանկերի շրջանակի ընդլայնումը;
- ✓ Գործառնությունների անցկացումն ԱՄՖԿ (AIX.kz) բորսայում, որի բաժնետերեր են՝ Շանհայի բորսան, Goldman Sachs-ը, NASDAQ-ը և հենց ԱՄՖԿ-ը:

ԱՄՖԿ-ը հիմնված է Նյու Յորքի, Լոնդոնի, Դուբայի, Հոնկոնգի և Սինգապուրի ֆինանսական կենտրոնի փորձի վրա: ԱՄՖԿ-ը գտնվում է Ղազախստանի Նուր Սուլթան (ավելի վաղ՝ Աստանա) քաղաքում: ԱՄՖԿ-ում մասնաճյուղի գործունեության հիմնական ուղղությունները հիմնված կլինեն

Բանկի ընթացիկ գործիքակազմի վրա, հիմնական շեշտը կդրվի Միջին և Հարավ-Արևելյան Ասիայի երկրների շահառուների հետ տրանզակցիոն հաշվարկների կատարման վրա: Մասնաճյուղի աշխատանքը նախատեսված է առանց դրամարկղային հանգույցի միայն անկանխիկ միջոցներով գործառնությունների կատարման համար: Աճի հիմնական ուղղությունն առևտրային ֆինանսավորման գործառնություններն են (ապահովված երաշխիքներ և/կամ ակրեդիտիվներ):

2021 թվականի 1-ին եռամսյակի նշանակալի իրադարձություններ

1-ին եռամսյակում Raiffeisen Bank International ավստրիական բանկը միջազգային փոխանցումների բարձր որակ ապահովելու համար Յունիբանկին շնորհել է «Որակի գերազանցություն 2020» (STP Quality Award) մրցանակը: STP (Straight-Through Processing)-ը մրցանակը շնորհվում է միջազգային վճարային գործարքների ավտոմատացման և մշակման արագություն ապահովելու համար:

Յունիբանկի տվյալների մշակման կենտրոնն այժմ ամբողջությամբ սնուցվում է արևային էներգիայով: Սա Հայաստանում առաջին բանկային տվյալների կենտրոնն է, որն աշխատում է վերականգնվող էներգիայի աղբյուրով: Յունիբանկի տվյալների մշակման կենտրոնը ստեղծվել է 2016 թվականին՝ տեղեկատվության հսկայական ծավալների մշակման և պահպանման համար: Կենտրոնն ապահովում է բանկի ցանցային, սերվերային և կոմունիկացիոն սարքավորումների անխափան աշխատանքը:

Դեկարբոնացման նպատակով կանաչ էներգիային անցումը Յունիբանկի զարգացման ռազմավարության հիմնական բաղադրիչներից մեկն է: Կենտրոնի անցումն արևային էներգիայի բանկին թույլ է տալիս լուծել միանգամից երկու խնդիր. պաշտպանել շրջակա միջավայրը և բարձրացնել կենտրոնի անկախության մակարդակը՝ միաժամանակ ապահովելով դրա առավելագույն արդյունավետությունը:

Բանկը բացեց նոր <Մոսկվա> մասնաճյուղը ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն, Աբովյան փողոց, 18 շենք հասցեում: Մասնաճյուղի հաճախորդները կսպասարկվեն նորագույն տեխնիկայով հագեցած, ժամանակակից և հարմարավետ սրահում, որտեղ, բացի ավանդական բանկային ծառայություններից, հաճախորդները հնարավորություն կունենան Բանկում սպասարկվելը համադրել հաճելի ժամանցի հետ:

1-ին եռամսյակի ընթացքում Յունիբանկը թողարկեց դրամային և դոլարային պարտատոմսեր արժեկտրոնային բարձր եկամտաբերությամբ՝ համապատասխանաբար 10,5% և 5.3% տարեկան:

Գլխամասային գրասենյակ

Յունիբանկի գործունեության հիմնական վայրը գլխամասային գրասենյակն է, որտեղ աշխատում են կառավարման, ֆինանսական, հաշվապահական, իրավաբանական, ռիսկերի գնահատման, հաճախորդների սպասարկման, հավաքագրումների, տնտեսական, մարքեթինգի և բիզնեսի զարգացման, մարդկային ռեսուրսների և վարչական կառավարման գործառնություններ իրականացնող աշխատակիցներ:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանում

Յունիբանկը հիմնադրման օրվանից ունեցել է իր սեփական Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը: Ներքին աուդիտը անկախ ստորաբաժանում է: Նրա իրավասությունները ներառում են ստուգումների անցկացում, ռիսկերի գնահատում, Բանկի ղեկավարությանը հաշվետվությունների ներկայացում, համաձայն Բանկի կողմից ընդունված կանոնակարգի:

Ներքին աուդիտը ամենամսյա հիմունքով Բանկի ղեկավարությանը և եռամսյակային հաճախականությամբ Բանկի Խորհրդին ներկայացնում է իր գործունեության և աուդիտի արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ նշելով բոլոր ոլորտներում բացահայտված ռիսկերը և առաջարկելով դրանց կառավարման արդյունավետ մեխանիզմներ: Տարին մեկ անգամ Ներքին աուդիտը իրականացնում է ներքին հսկողության համակարգի ստուգում:

ՆԱ ստորաբաժանման ղեկավարը հաշվետու է Խորհրդին և ազատ մուտք ունի դեպի Բանկի վերադաս ղեկավարության բոլոր մակարդակները:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը պարբերական ստուգումներ է անցկացնում Բանկի մասնաճյուղերում՝ իրականացնելով ռիսկի կառավարում և վերահսկողություն: Արդյունքները ներառվում են հաշվետվության մեջ:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կառուցվածքը համապատասխանում է միջազգային ստանդարտներին:

Ներդրումները

ա. Հալան ներդրումներ

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի ընթացքում և դրանից հետո մինչև Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահը Բանկի կողմից Հալան ներդրումներ չեն կատարվել:

բ. Ընթացիկ Հալան ներդրումներ

Ընթացքի մեջ գտնվող Հալան ներդրումներ Բանկի կողմից չեն իրականացվում:

գ. Ապագա Հալան ներդրումներ

Բանկի կառավարման մարմինները չեն ստանձնել որևէ պարտավորություն ապագայում Հալան ներդրումներ իրականացնելու վերաբերյալ:

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

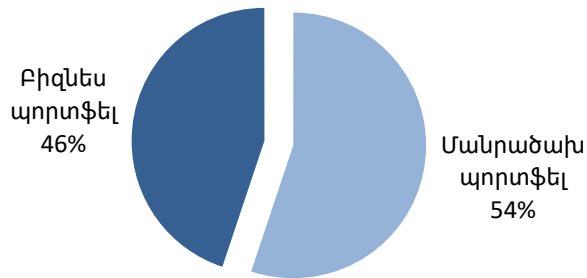
Հիմնական գործունեության նկարագիրը

Հավատարիմ մնալով իր վարկային քաղաքականությանը՝ Բանկը շարունակել է դիվերսիֆիկացնել իր վարկային պորտֆելը՝ մեծացնելով մանրածախ վարկերի և ՓՄՁ վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում: Վարկավորման սեգմենտի ընտրության հարցում Բանկը ղեկավարվել է հետևյալ չափանիշներով՝ իրավաբանական անձինք, որոնք ունեն կայացած բիզնես, կայուն և

կանխատեսելի ամենամսյա դրամական մուտքեր, ֆիզիկական անձինք, որոնք ունեն եկամուտների միջին և բարձր մակարդակ:

Խոշոր ձեռնարկություններին վարկավորելիս Բանկը վարել է պահպանողական քաղաքականություն, հիմնականում ակտիվները կարճաժամկետ տեղաբաշխվել են համեմատաբար ցածր ռիսկային ճյուղերում: Այս նպատակով Բանկը պարբերաբար կատարել է տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն, ինչպես նաև ՓՄՁ-ի գծով պլանային ցուցանիշները կատարելու նպատակով իրականացվել են ՓՄՁ վարկավորման գծով սքորինգային մոդելի մշակում, ՓՄՁ վարկային հայտերի հաստատման ավտոմատացում, ՓՄՁ վարկավորման գծով աշխատակիցների որակավորման բարձրացում:

**Վարկային պորտֆելի կառուցվածքը 31.12.20թ
դրությամբ**

Մանրածախ բիզնես

Մանրածախ բիզնեսում Բանկի աշխատանքն ուղղված էր գործիքակազմի կատարելագործմանը, բիզնես գործընթացների օպտիմալացմանը, հաճախորդների հետ հետադարձ կապի ուժեղացման միջոցով սպասարկման որակի բարձրացմանը: Վարկավորման տոկոսադրույքի նվազեցման ուղղությամբ կենտրոնական բանկի քաղաքականության շրջանակներում Բանկն առաջարկել է հաճախորդներին առավել գրավիչ պայմաններ: Կայուն աճ արձանագրվել է ապրանքների և կենցաղային տեխնիկայի ձեռքբերման համար սպառողական վարկերի, ոսկու գրավով վարկերի գծով:

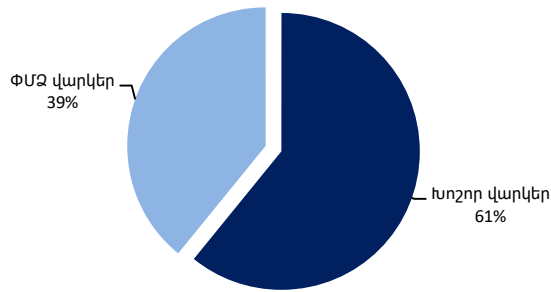
Բանկը շարունակել է ֆինանսավորման արժեքի նվազեցման քաղաքականությունը՝ ժամկետային ավանդների համար սահմանելով չափավոր տոկոսադրույքներ:

Կորպորատիվ բիզնես

Միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ռազմավարությանը համահունչ, 2020թ. 4-րդ եռամսյակի ընթացքում Յունիբանկը շարունակել է ակտիվ քայլերը՝ նպատակաուղղված հիշյալ սեգմենտի համար վարկային միջոցների հասանելիության բարձրացմանը:

Հայաստանի Հանրապետությունում կանանց ձեռներեցության աջակցման նպատակով FMO Հոլանդական զարգացման բանկի հետ դեռևս 2018թ. ընթացում կնքվել էր վարկային ռեսուրսների տրամադրման պայմանագիր, որի շրջանակներում Յունիբանկին տրամադրվել էր 10 մլն ԱՄՆ դոլար գումար:

**Բիզնես պորտֆելի կառուցվածքը
31.12.20թ դրությամբ**

Սպասարկման ցանց, հաճախորդային բազա

Ներկայում Յունիբանկի սպասարկման ցանցը ներառում է 54 մասնաճյուղ Հայաստանում և Արցախում, 87 պրոմո կետ, 145 բանկոմատ, 114 վճարային տերմինալ: Մոսկվայում գործում է Բանկի ներկայացուցչությունը, որն օժանդակում է օտարերկրյա հաճախորդների ներգրավմանը: Տարվա ընթացքում Բանկը սպասարկել է ավելի քան 317,000 հաճախորդների: Դրամական փոխանցումների սպասարկման ոլորտում շարունակվում է նկատվել ծավալների չնչին փոփոխություն, ինչը պայմանավորված է բանկի միջոցով ստացվող ֆիզիկական անձանց միջազգային ոչ առևտրային փոխանցումների համանման ծավալներով:

ԱՅԼ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Unistream դրամական փոխանցումների համակարգը

Unistream-ը դրամական փոխանցումների համակարգ է, որը փոխանցումներ է իրականացնում ամբողջ աշխարհով՝ առանց հաճախորդի կողմից բանկային հաշիվ բացելու անհրաժեշտության: Յունիբանկը Unistream համակարգի գործակալ է, հետևաբար կարող է կանխիկ դրամի փոխանցման ու ստացման ծառայություններն առաջարկել իր մասնաճյուղերում: Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է նաև ստանալ Unistream դրամական փոխանցումը քարտով՝ առանց մասնաճյուղ այցելելու, հեռախոսազանգի միջոցով: Յունիբանկը դրամական փոխանցումներ է կատարում ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և ՌԴ ռուբլով:

Իր շուկայական դիրքի ամրապնդման նպատակով Unistream-ը 2012 թվականից սկսեց իր ծառայություններն առաջարկել նաև հայաստանյան այլ բանկերի միջոցով:

Unibank Privé

Յունիբանկը ընդլայնում է իր հաճախորդների հնարավորությունները և մասնավոր բանկինգի ոլորտում առաջարկում է անհատական սպասարկում՝ Unibank Privé: Նշված համակարգի շրջանակներում հաճախորդների սպասարկումը իրականացվում է բարձրագույն մակարդակով՝ Երևանի կենտրոնում գտնվող ժամանակակից, հարմարավետ գրասենյակում:

Համապատասխան եկամտի մակարդակ և կարգավիճակ ունեցող հաճախորդներին Բանկն առաջարկում է լիարժեք ֆինանսական լուծումներ, որոնք ներառում են կապիտալի կառավարման համակարգված մոտեցում, արդյունավետ ֆինանսական պլանավորում և ներդրումային ռազմավարության մշակում: Սպասարկման բոլոր փուլերում հաճախորդի հետ աշխատում է անհատական ֆինանսական մենեջերը, որը, լինելով փորձառու մասնագետ, պատրաստ է աջակցություն ցուցաբերել ցանկացած իրավիճակում: Unibank Privé-ի հաճախորդը կարող է ցանկացած ժամանակ դիմել և հանդիպում նշանակել անհատական մենեջերի հետ: Բոլոր գործարքների անվտանգությունն ու գաղտնիությունը երաշխավորված են:

Բանկային ծառայությունների համալիր փաթեթից բացի, Unibank Privé-ի հաճախորդները ստանում են նաև մի շարք լրացուցիչ հնարավորություններ և ծառայություններ: Priority Pass քարտը տալիս է մուտքի իրավունք 120 երկրների օդանավակայանների 700 VIP-գոտիներ՝ հաճախորդին հնարավորություն ընձեռելով հարմարավետ սպասելու իր թռիչքին: Շահավետ ռոումինգի համար Բանկը նաև անվճար տրամադրում է ճամփորդական SIM-քարտ՝ ճանապարհորդության ընթացքում արագ և որակյալ հաղորդակցության ապահովման համար:

Գանձապետական գործառնություններ

Բանկի գանձապետարանն իրականացնում է կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ իրացվելիության կարգավորման վերաբերյալ առաջարկությունների վերլուծություն, կանխատեսում և մշակում՝ Բանկի պահանջարկներից ելնելով առկա հաստատված սահմանաչափերի շրջանակում: Իրացվելիության վիճակի և իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումների կատարման վերահսկողության կազմակերպումն Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի լիազորության ներքո է, որը վերահսկում է իրացվելիության ընդունվող ռիսկի մակարդակը և կառավարում է իրացվելիությունը Բանկի մակարդակով, այդ թվում՝ համակարգում է Բանկի բոլոր արտաքին ներգրավումները՝ հաշվի առնելով ընթացիկ մակրոտնտեսական պայմանները, շուկայական կոնյունկտուրան և ֆոնդավորման արժեքի նվազման հիմքերը:

Գանձապետարանը որդեգրել է Բանկի կարճաժամկետ իրացվելիության կառավարման պահպանողական քաղաքականություն: Միաժամանակ ծրագրվում է բարելավել ներդրումների աշխարհագրական դիվերսիֆիկացիան գանձապետական պորտֆելի արդյունավետ կառավարումն ապահովելու և պահպանելու համար՝ Բանկի ռազմավարական նպատակներին և խնդիրներին համապատասխան:

Գանձապետարանը միջբանկային կարճաժամկետ ավանդների և արժեթղթերի հետ գործառնություններ անցկացնելիս ուշադրություն է դարձնում ինչպես կառավարման ներքո գտնվող ակտիվների եկամտաբերության կայուն մակարդակը պահպանելուն, այնպես էլ պարտատոմսերի նոր տեղաբաշխումների մասնակցության միջոցով ներդրումային այլ հնարավորություններ փնտրելուն:

Հիմնական խնդիրները գանձապետական գործառնությունների կատարելագործման շրջանակում՝

- գանձապետական պորտֆելի արդյունավետ կառավարման ապահովում,
- գանձապետական պորտֆելի դիվերսիֆիկացիա,
- փողերի շուկաների և արժեթղթերի շուկաների մշտադիտարկում և շուկայական ռիսկերի օպերատիվ վերահսկողություն,

- այլընտրանքային ներդրումային հնարավորությունների որոնում:

Նոր ծառայությունների մատուցում

Հասկանալով արտաքին սպառնալիքները և մարտահրավերները՝ մենք ձգտում ենք մեր բիզնեսի առավելագույն կոնցենտրացիայի թիրախային սեգմենտներում, որպեսզի կենտրոնացնենք ջանքերը հաճախորդային լավագույն ծառայության և գործիքային առաջարկի ձևավորման, հաճախորդային ծառայության մրցակցային առավելության պահպանման վրա գործառնական և IT խնդիրների նորարարական լուծումների միջոցով: Մինչև 2023 թվականը մեր նպատակը ժամանակակից տեխնոլոգիական Բանկ ստեղծելն է, որը կնպաստի տնտեսական զարգացմանը և հաճախորդների բարեկեցությանը՝ լայն շրջանակի պրոֆեսիոնալ բանկային ծառայությունների մատուցման միջոցով, ինչն էլ անձնակազմին կերաշխավորի լիարժեք մասնագիտական ինքնաարտահայտում, արժանի վարձատրություն և սոցիալական վստահության պահպանում՝ ապահովելով Բանկի մասնակիցների առավելագույն շահույթը Բանկի բավարար մակարդակի կայունության պարագայում՝ միաժամանակ գործելով օրենսդրությանը համապատասխան, առաջնորդվելով գործարար էթիկայի, կորպորատիվ մշակույթի և սոցիալական պատասխանատվության սկզբունքներով:

3.5 Բանկի խմբի կառուցվածքը

1) Եթե բանկը խմբի անդամ է, ապա համառոտ ներկայացնել խմբի կառուցվածքը

ՀՀ ԿԲ-ի 28.04.17թ.-ի թիվ 24 ԾՕՀ Ա որոշման համաձայն, «Յունիբանկ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը, «ՌԵՍՈ» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերությունը և «Յունիլիզինգ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերությունը որակվել են /ճանաչվել են/ որպես հայկական բազմապրոֆիլ ցածր ռիսկային ֆինանսական խումբ՝ բանկային ենթախմբով՝ «ՅՈՒՆԻԳՐՈՒՊ» անվանմամբ, որի կառուցվածքը ներկայացված է Բանկի բաժնետոմսերի Ազդագրի Հավելված 3-ում: Բանկը դուստր ընկերություններ չունի:

3.6 Բանկի հիմնական միջոցները

Առկա չեն բանկի տրամադրության տակ գտնվող և մոտակայքում պլանավորվող էական մեծություն կազմող հիմնական միջոցներ (շենքեր, շինություններ, հողամաս, սարք, սարքավորում և այլն), որոնց արժեքը գերազանցում է թողարկողի հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի 10 և ավելի տոկոսը:

3.7 Բանկի կապիտալ ռեսուրսները (պասիվները)

Բանկի պասիվները 31.12.2020թ. դրությամբ կազմել են 238,172 մլն. դրամ, որի 14.2%-ը կամ 33,899 մլն դրամը կազմում է սեփական կապիտալը, իսկ 85.8%-ը ընդամենը պարտավորությունները: Սեփական կապիտալի 88.8%-ը կամ 30,095.3 մլն դրամը կազմել է կանոնադրական կապիտալը, 1.8%-ը կամ 608.5 մլն դրամը՝ գլխավոր պահուստը, 5%-ը կամ 1,723 մլն դրամը՝ վերագնահատման պահուստները և 4.3%-ը կամ 1,473 մլն դրամը՝ չբաշխված շահույթը: Ընդամենը պարտավորությունների խոշորագույն հոդվածները հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններն են, ՀՀ ԿԲ-ից և բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցները, բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերը, որոնք կազմել են ընդամենը

պարտավորությունների համապատասխանաբար 76.8%-ը կամ 156,806 մլն դրամ, 14.5%-ը կամ 29,574 մլն դրամ և 4.6%-ը կամ 9,498 մլն դրամ: Բանկի 2020թ. դրամական հոսքերի հիմնական գումարներն արտացոլված են ստորև (տեղեկատվությունը կցված է): Բանկը իր եռամսյակային միջանկյալ և տարեկան հաշվետվությունները հրապարակում է բանկի ինտերնետային կայքի՝ www.unibank.am, «Հաշվետվություններ» բաժնում, որտեղից կարելի է սեփական կապիտալի և ընդամենը պարտավորությունների մասին առավել ընդգրկուն տեղեկատվություն ստանալ: Բանկի դրամական հոսքերը գոյանում են նրա հիմնական գործունեությունից, այն է վարկերի տրամադրում, ավանդների ներգրավում, արժեթղթերի առք ու վաճառք, արտարժույթի առք ու վաճառք, վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցում, փոխանցումներ և այլն:

Բանկային գործունեությունը իրենից ներկայացնում է ֆինանսական միջնորդություն՝ միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման իրականացում, ուստի կարելի է ասել, որ ցանկացած պարագայում բանկի համար միջոցների ներգրավումը հանդիսանում է առաջնային և հիմնական խնդիր: Բանկի գործունեության վրա ուղղակի կամ անուղղակի ազդող կապիտալ ռեսուրսների օգտագործման սահմանափակումներ առկա չեն:

3.8 Հետազոտական աշխատանքները և զարգացման ուղղությունները

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար բանկի կողմից հետազոտական և զարգացման աշխատանքներին ուղղված քաղաքականությունը, ներառյալ՝ բանկի կողմից ֆինանսավորվող հետազոտական և զարգացման աշխատանքներին ուղղված ծախսերի մեծությունը: (կարող են նաև ներկայացվել այնպիսի հետազոտական և զարգացման աշխատանքներ, որոնք կապված չեն բանկի գործունեության հետ):

Առկա չեն:

3.9 Արտոնագրերը և Լիցենզիաները

Բանկը 2001թ.-ի հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է բանկային գործառնություններ իրականացնելու №1 լիցենզիա, որն անժամկետ է: Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայում Բանկի կազմակերպարարական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

3.10 Զարգացման վերջին միտումները

Բանկի ակտիվները 31.12.2020 թվականի դրությամբ կազմել են 238.2 մլրդ դրամ՝ նվազելով 10.8 մլրդ դրամով՝ նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի ցուցանիշի համեմատ: Վարկային ներդրումները կազմել են 156.6 մլրդ դրամ, կամ ընդհանուր ակտիվների 65.7%-ը: Պարտավորությունների ծավալը կազմել է 204.3 մլրդ դրամ՝ նվազելով 10.9 մլրդ դրամով նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի ցուցանիշի համեմատ:

Պարտավորությունները հաճախորդների նկատմամբ կազմել են 156.8 մլրդ դրամ՝ նվազելով 33 մլրդ դրամով նախորդ տարվա վերջին ցուցանիշի համեմատ: Վերջինս հիմնականում նվազել է իրավաբանական անձանցից ներգրավված ցպահանջ միջոցների նվազման հաշվին:

Բանկի կապիտալը

Կապիտալի համարժեքության նորմատիվը 2020թ. դեկտեմբերին կազմել է 13.41%՝ 2020թ. սեպտեմբերի համեմատ նվազելով 1.0 տոկոսային կետով, դիսկով կշռված ակտիվների աճի հաշվին: Կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը գերազանցում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նվազագույն մակարդակը (12%): 31.12.2020թ. դրությամբ նորմատիվային կապիտալը կազմել է 31.0 մլրդ դրամ:

Չուտ շահույթը տարվա արդյունքներով կազմել է 238,576 հազ ՀՀ դրամ:

Մանրաձախ բիզնես

Մանրաձախ բիզնեսում Բանկի աշխատանքն ուղղված էր գործիքակազմի կատարելագործմանը, բիզնես գործընթացների օպտիմալացմանը, հաճախորդների հետ հետադարձ կապի ուժեղացման միջոցով սպասարկման որակի բարձրացմանը:

Վարկավորման տոկոսադրույքի նվազեցման ուղղությամբ Կենտրոնական բանկի քաղաքականության շրջանակներում Բանկն առաջարկել է հաճախորդներին առավել գրավիչ պայմաններ: Կայուն աճ արձանագրվել է ապրանքների և կենցաղային տեխնիկայի ձեռքբերման համար սպառողական վարկերի, ոսկու գրավով վարկերի գծով:

Բանկը շարունակել է ֆինանսավորման արժեքի նվազեցման քաղաքականությունը՝ ժամկետային ավանդների համար սահմանելով չափավոր տոկոսադրույքներ:

2016 թվականի մարտական գործողություններից շուրջ չորս տարի անց Ադրբեյջանի հանրապետությունը կրկին դիմեց գենքի ուժին՝ արցախյան հիմնահարցը հօգուտ իրեն լուծելու համար: Պատերազմը ստեղծեց լրացուցիչ բեռ ՀՀ տնտեսության համար, պահանջելով բոլոր հնարավոր ռեսուրսների համախմբում համավարակի պայմաններում արդեն տնտեսության բնականոն գործունեությունը շարունակելու համար: Արդյունքում, ՀՀ-ում ձևավորել է բացասական միջավայր տնտեսական ակտիվության համար, ինչի պատճառով Հայաստանն այս տարին փակեց շուրջ 7 տոկոս տնտեսական անկմամբ, իսկ համաձայն Կենտրոնական բանկի գնահատման՝ 2021 թվականը կփակի 4.8 տոկոս տնտեսական անկմամբ: Ըստ Համաշխարհային բանկի (ՀԲ) «Համաշխարհային տնտեսական հեռանկարները» 2021 թ. հունվարի զեկույցի Հայաստանում 2021թ. կանխատեսվում է 3,1% տնտեսական աճ, իսկ 2022թ. այն կկազմի 4,5%:

Կորոնավիրուսի համավարակի պայմանները, ինչպես նաև վերջին ամիսների իրադարձությունները հանգեցրել են Բանկի հետագա զարգացման խնդիրների ու առաջնահերթությունների փոփոխությանը, և Բանկի ղեկավարությունը վերանայում է տարեկան կանխատեսումները՝ վերլուծելով Յունիբանկի զարգացման տարբեր սցենարներ:

Քաղաքացիների և բիզնեսի օժանդակությանը միտված քայլերի շրջանակում Յունիբանկը մասնակցում է կառավարության՝ փոքր և միջին բիզնեսի խթանման, սոցիալական աջակցության նպաստների վճարման ծրագրերին, վարկերի գծով մարումների հետաձգման հնարավորության տրամադրմանը, վարկերի վերակառուցման հնարավորությանը, հաճախորդների հետ անմիջական շփումն առավելագույնս սահմանափակելու նպատակով ներդրվել է մոբայլ բանկինգի համակարգին հեռավար միացման հնարավորություն

Հաշվի առնելով վերոհիշյալը, 2021-2023 թվականների պլանով Բանկը գերծ է մնալու ընդլայնողական ծրագրերից, ռեսուրսները հիմնականում կենտրոնացնելով ակտիվների որակի բարելավման և ծախսերի կրճատման վրա: Յունիբանկի կողմից հաստատված ռազմավարության

շրջանակներում սահմանվել են 2021թ. զարգացման հետևյալ առանցքային առաջնահերթությունները՝

- Ռազմավարական որոշումների ընդունման առանցքային գործոնը՝ համաշխարհային տնտեսության բացասական միտումների հավանական զարգացումն է կորոնավիրուսի համավարակի պայմաններում
- Գործիքների և գործառնությունների շահութաբերությունը պետք է որոշվի երկարաժամկետ եկամտաբերության ստացմամբ
- Շեշտադրումը պասիվների էժանացման և կոմիսիոն մարժայի աճի, և ոչ թե վարկային պորտֆելի աճի վրա
- IT տեխնոլոգիաների զարգացում (CRM համակարգ, մոբայլ բանկինգ և այլն), ինչը թույլ է տալիս բանկին ստանալ հաճախորդի մասին հնարավոր տեղեկատվություն և օգտագործել այն հաճախորդների լոյալության բարձրացման համար և քրոս վաճառքներ իրականացնել առանց վարչական ծախսերի էական ավելացման
- Տեխնոլոգիական կատարելագործում, թվային հարթակի վաճառքի զարգացում
- Վարկավորման բնագավառում արհեստական բանականության տեխնոլոգիաների հետագա զարգացում
- Հաճախորդահեն մոտեցման զարգացում և հաճախորդների պահանջմունքների խորը վերլուծության հիման վրա՝ սպասարկման և գործիքակազմի ձևավորում նաև նրանց կոնսոլիդացման համար
- Յունիբանկի ֆինանսական արդյունավետության և դիրքերի բարելավման ապահովում բանկային համակարգում, Բանկի ներդրումային գրավչության բարձրացում:

Ռազմավարական նպատակներին հասնելու համար նախատեսված է հետևյալ խնդիրների լուծումը՝

- սակագնային ճկուն քաղաքականության և հաճախորդի նկատմամբ անհատական մոտեցման ապահովում
- սպասարկման կորպորատիվ չափորոշիչների կատարելագործում
- բանկի տարածաշրջանային ցանցի աշխատանքի կատարելագործում
- համալիր ռիսկ վերլուծության համակարգի կատարելագործում
- ակտիվների որակի բարելավում
- խնդրահարույց պարտավորության հետ արդյունավետ աշխատանք
- ռեսուրսային բազայի ձևավորման աղբյուրների դիվերսիֆիկացում
- բանկի աշխատակիցների որակի նպատակաուղղված բարձրացում
- վարկավորման և միկրո, փոքր ու միջին բիզնեսի սպասարկման բնագավառում առաջատար դիրքերի ամրապնդում
- առկա բիզնես գործընթացների հետագա ավտոմատացում
- գործառնական ծախսերի օպտիմալացում և արդյունավետության բարձրացում բանկային և տեղեկատվական նորագույն տեխնոլոգիաների հաշվին
- բանկային նոր տեխնոլոգիաների, պարզ և ստանդարտ ծառայությունների հեռահար կառավարման համակարգերի ներդրում

- մի շարք միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ ռեսուրսների ներգրավման ուղղությամբ գործակցության ընդլայնում
- միջբանկային գործառնությունների, վարկավորման և արժույթափոխարկային գործառնությունների զգալի աճ
- արժեթղթերի շուկայի՝ հատկապես պարտատոմսերի գծով աշխուժացման դրական միտումներ,
- շահույթի նպատակային ցուցանիշների ապահովում

Բանկը կշարունակի կատարելագործել ռիսկ մենեջմենթի համակարգը և հզորացնել վերջինիս ինտեգրումը կառավարման բոլոր մակարդակներում՝ ռիսկերի կառավարման գործընթացում աշխատողների ընդգրկմամբ որպես գերակայություն:

Ռիսկերի կառավարման համակարգի զարգացման գործում Բանկն ունի շահութաբերության և ռիսկի մակարդակը համադրել թույլ տվող մոտեցումների մշակման և ներդրման ուղղվածություն:

Վարկային ռիսկի հետ աշխատանքում Բանկին հաջողվել է ստեղծել վաղ կանխարգելման ազդանշանների մշակման, հավաքագրման, վերլուծության և գնահատականի համալիր համակարգ, որի նպատակը հաճախորդի վարկային կայունության վատթարացման հատկանիշների վերհանումը և համապատասխան քայլերի կատարումն է:

Ռիսկերի կառավարման համակարգը զարգանալու է ճյուղային լավագույն պրակտիկաների և համաշխարհային թրենդներին համապատասխան: Կազմակերպչական, ռեսուրսային և ենթակառուցվածքային բաղկացուցիչները կհամապատասխանեն Բանկի օպերացիոն մոդելին:

Չնայած 2020թ. դժվարություններին Բանկին հաջողվեց տեխնոլոգիական նոր առաջընթաց գրանցել և մանր սպառողական վարկերի համար ներդնել արհեստական բանականության հիման վրա գործող նոր սքորինգային համակարգ՝ ի լրումն գործող սքորինգային համակարգի, ինչը հնարավորություն է ընձեռում առավել կառավարելի դարձնել այդ գործիքների վարկային ռիսկերը:

Գերակա խնդիրներն են՝

- Բանկի ռիսկ ախորժակի և բիզնեսի ծավալներին համարժեք ընդունելի ռիսկերը գիտակցաբար և կշռադատված կերպով ընդունելու ունակ անվտանգ և հուսալի ֆինանսական ինստիտուտի կերպարի ստեղծումը;
- Ռիսկերի կառավարման միասնական մոտեցումների և պահանջների մշակումն ու ներդրումը, լիազորությունների, գործառնության պարտավորությունների և ռիսկերի կառավարման գործընթացի բոլոր մասնակիցների միջև պատասխանատվության բաշխման պատշաճ կազմակերպչական կառուցվածքի և համակարգի ապահովումը;
- Բանկի կայունության վերլուծության համարժեք համակարգի ստեղծումը;
- ՖՀԱՍ և ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ռիսկերի դասակարգումը և կառավարումը (ՖՀՄՍ 9-րդ ստանդարտի կիրառումը);
- Ռիսկերի և բիզնես գործընթացների կառավարման ընթացքի ավտոմատացումը;
- Գնագոյացման մոդելի կատարելագործում՝ հաշվի առնելով ռիսկը;
- Վաղ փուլերում հնարավոր խնդիրների ահազանգերի բացահայտման գործընթացի զարգացումը՝ վարկային ռիսկի վատթարացման առջև երկրորդ գծի պաշտպանության ստեղծման նպատակով:

3.11 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը

2021թ. ակտիվների և պարտավորությունների ծավալը հասցնել համապատասխանաբար 274 մլրդ դրամ և 238 մլրդ դրամի, որոնք ենթադրում են տոկոսային աճ համապատասխանաբար 15% և 16,8%, վարկային պորտֆելի նվազում 1.2 մլրդ դրամով կամ 0.8%, որից բիզնեսի պորտֆելի ծավալը կնվազի 4 մլրդ դրամով կամ 6 %-ով, իսկ մանրածախ բիզնեսի պորտֆելի ծավալային աճը կկազմի 2.8 մլրդ դրամ կամ 3.3%: 2021թ. ընթացքում բոլոր բիզնես առաջադրանքներն իրականացնելու արդյունքում բանկն ակնկալում է ապահովել 921 մլն դրամ զուտ շահույթ: 2021թ. ընթացքում բանկի կողմից մշակված պլանների համաձայն, հիմնական աշխատանքները տարվելու են բանկի կողմից արդեն իսկ ձևավորված վարկային պորտֆելի ծավալի և որակի պահպանման ուղղությամբ և չաշխատող ակտիվների գծով նախատեսվում է լրացուցիչ մասհանումների իրականացում մոտ 2.2 մլրդ դրամի: Բանկի հիմնական նպատակներից է հանդիսանում համասեռ և դիվերսիֆիկացված վարկային պորտֆելի ձևավորումը, որը հնարավոր է միմիայն ՓՄՁ վարկերի ծավալների ընլայնման և դրանց կշռի մեծացման հաշվին ընդհանուր վարկային պորտֆելում, ինչպես նաև մանրածախ բիզնեսի զարգացման հաշվին:

Խոշոր կորպորատիվ վարկերի գծով առանձնահատուկ քաղաքականություն բանկը չի վարում և չի պատրաստվում այդ ուղղության զարգացման համար իր առաջ որոշակի նպատակներ դնել: Այս ոլորտը դիտարկվում է որպես կարճաժամկետ ցածր ռիսկային պրոյեկտների մեջ ավելցուկային իրացվելի միջոցների օգտագործման հնարավորություն: Բանկը բացառում է այս ուղղության մեջ երկարաժամկետ ներդրումային ծրագրերի իրականացումը առաջիկա տարիներին:

Մանրածախ բիզնեսի զարգացման նպատակով 2021թ. բանկի առջև դրված են բավականին զուսպ ծավալային աճի պլաններ: Մանրածախ բիզնեսի զարգացման ուղղությունները որոշելիս բանկը հաշվի է առել վերջին զարգացումները տարբեր վարկատեսակների ռիսկայնության, եկամտաբերության և ծախսատարության առումով:

Մանրածախ բիզնեսի պորտֆելի մեջ հիմնական աճ բանկը առաջին տարում պատրաստվում է ապահովել գրավով ապահովված վարկերի ծավալի (1,2 մլրդ դրամի աճ), ինչպես նաև անգրավ սպառողական պորտֆելի հաշվին (4,7 մլրդ դրամի աճ): Այս վարկերի գծով վերջին շրջանում ռիսկայնության որոշակի աճ է գրանցվել, որը համադրվելով արդյունավետ տոկոսադրույքի վերևից սահմանափակման հետ նվազեցնում է դրանց զուտ եկամտաբերությունը, հասցնելով այն ոչ ռիսկային պրոդուկտների, հիփոթեքի և գրավով վարկերի զուտ եկամտաբերությանը: Տվյալ վարկերի ուղղությամբ բանկը իրականացրել է սքրինինգային համակարգի վերամշակում, քանի որ նոր եկամտաբերության առավելագույն շեմի առկայությամբ հին ռիսկայնությունը կարող է հասնել բանկի համար անթույլատրելի մակարդակի: Բացի հիմնական բիզնես ուղղություններից բանկը պատրաստվում է ավելցուկային միջոցները օգտագործել միջբանկային շուկայում ներդնելու, ինչպես նաև արժեթղթերի պորտֆելի ավելացման նպատակով: Բանկի պասիվների կառուցվածքում նպատակադրված էական փոփոխությունները ուղղված են պասիվների կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը և ծախսատարության նվազեցմանը: Ռեսուրսների ներգրավման մեջ մեծ մաս ակնկալվում է ապահովել հաճախորդների ցպահանջ միջոցներով, որը հնարավորություն կտա մեծացնել ցպահանջ միջոցների կշիռը ընդհանուր պարտավորություններում, այդպիսով իջեցնելով բանկի ընդհանուր ռեսուրսի արժեքը:

Աշխատակիցներ

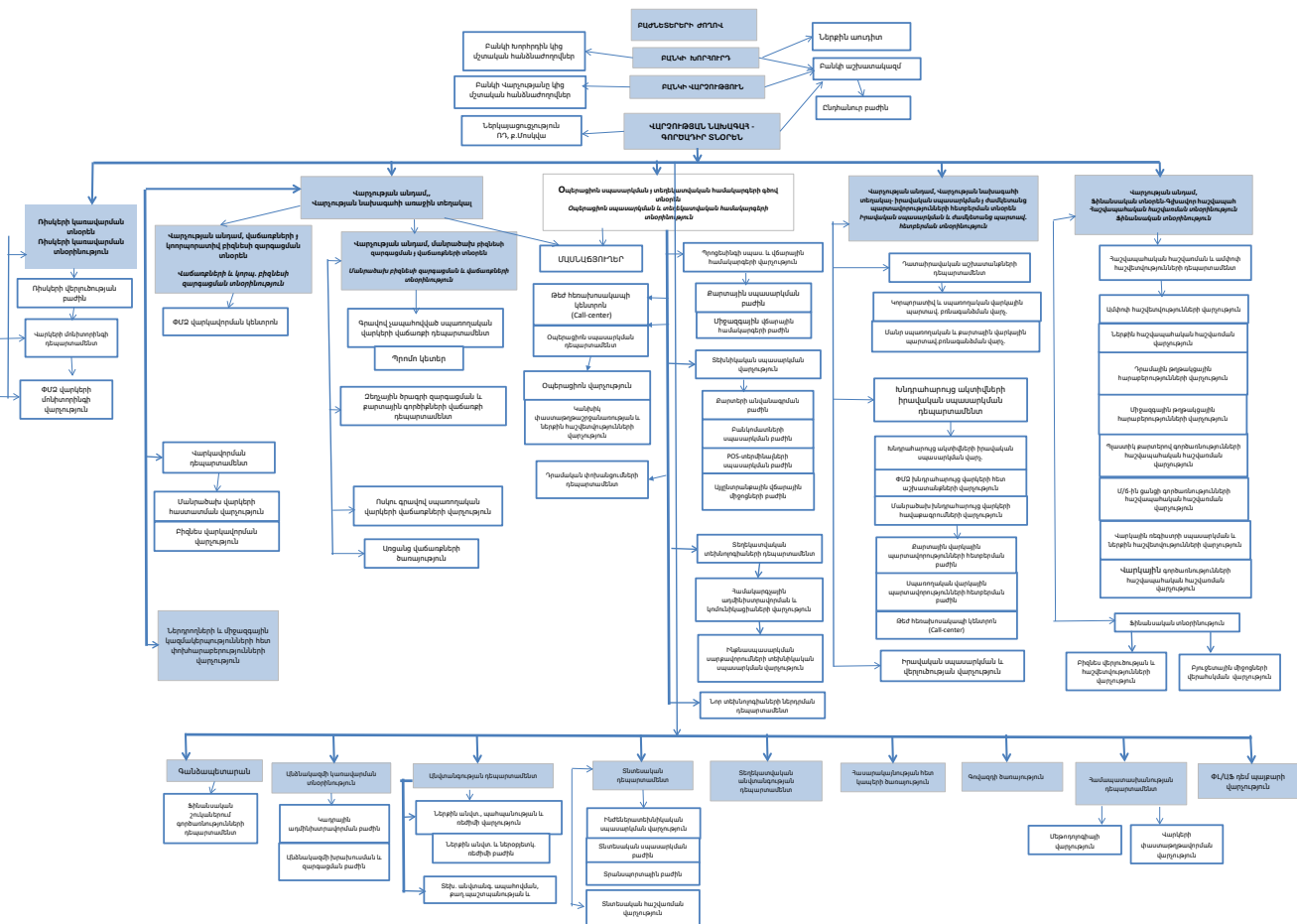
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ աշխատակազմի ընդհանուր թիվը կազմել է 824, ներառյալ 7 Խորհրդի և 7 Վարչության անդամներ: Բոլոր աշխատակիցները աշխատում են լրիվ աշխատանքային օրով:

3.12 Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտի և ծախսերի մասին

Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Կցվում է 2020 թվականի բանկի՝ աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը, ինչպես նաև 2021թ.-ի 1-ին եռամսյակի հրապարակված ֆինանսական հաշվետվության պատճեն:

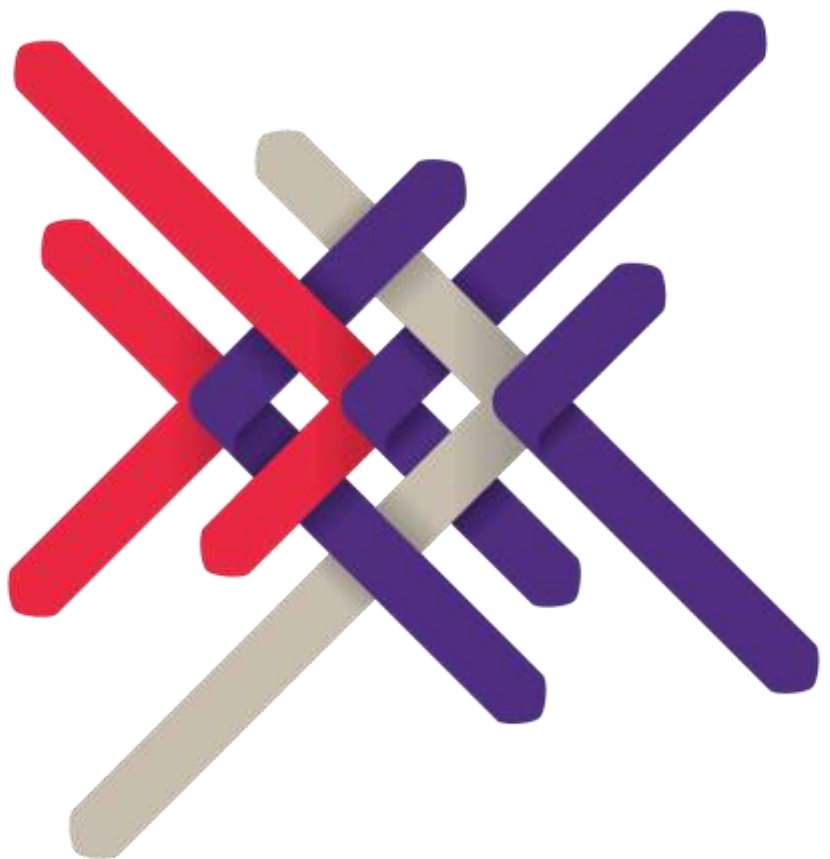
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0015
Երևան Պլազա
Բիզնես Կենտրոն
Գրիգոր Լուսավորիչ 9

Հ. + 374 10 500 964
Ֆ. + 374 10 500 961

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich street
0015 Yerevan, Armenia

T + 374 10 500 964
F + 374 10 500 961

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (այսուհետ՝ Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկի՝ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտի անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական

հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջություն, մեր աուդիտի համատեքստում և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 4-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ ծանոթագրություն 35.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՍ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Ստուգվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել և թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային

ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:

- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են՝ օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխատվությունների, արտահաշվեկշռային հոգվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:
- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմը:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն և ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդել):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Բանկի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:

Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն,

ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը հանդիսանում է Արմեն Հովհաննիսյանը:

Արմեն Հովհաննիսյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն
Առաջադրանքի պատասխանատու

20 ապրիլի 2021թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2020	2019
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	7	19,471,091	19,469,982
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	7	(9,419,847)	(9,333,829)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		10,051,244	10,136,153
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	8	2,770,901	2,251,099
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	8	(614,638)	(543,896)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		2,156,263	1,707,203
Զուտ առևտրային եկամուտ	9	1,118,369	1,979,686
Այլ եկամուտներ	10	1,360,247	679,124
Արժեզրկման ծախս	11	(5,786,898)	(3,703,851)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	12	(3,862,403)	(4,539,655)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	21	(975,205)	(867,630)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	22	(145,757)	(119,231)
Այլ ծախսեր	13	(3,474,144)	(3,644,103)
Շահույթ մինչև հարկումը		441,716	1,627,696
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(203,140)	(300,715)
Տարվա շահույթ		238,576	1,326,981
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
<i>Հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում</i>			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		408,411	-
Չվերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		(73,514)	27,545
Զուտ օգուտ հոդվածներից, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում		334,897	27,545

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2020	2019
Հոդվածներ, որոնք հեղափոխվում վերադասակարգվելու են շահույթում կամ վնասում		
Իրական արժեքի պահուստի շարժ (պարտքային գործիքներ)		
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն տարվա ընթացքում	(165,761)	400,859
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	23,948	(16,817)
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ	25,796	(69,128)
Հարկային դրույքի փոփոխության արդյունքում ճշգրտում	-	(6,212)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով զուտ օգուտ/(վնաս)	(116,017)	308,702
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի	218,880	336,247
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	457,456	1,663,228
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող օգուտ	15 (0.0008418)	0.0054432

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	28,450,237	49,575,707
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	17	2,020	912
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	18,197,520	23,298,518
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	19	156,575,090	141,401,217
Ներդրումային արժեթղթեր	20		
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր		2,563,117	3,353,992
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր		13,986,817	14,416,575
Հիմնական միջոցներ	21	10,287,139	9,537,627
Ոչ նյութական ակտիվներ	22	2,301,902	1,933,759
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		127,210	-
Այլ ակտիվներ	23	5,681,000	5,497,108
Ընդամենը՝ ակտիվներ		<u>238,172,052</u>	<u>249,015,415</u>
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>			
<i>Պարտավորություններ</i>			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24	29,573,686	7,387,238
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25	156,805,550	189,738,550
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	17	30,336	21,150
Փոխառություններ	26	5,905,308	5,907,632
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	27	9,498,202	9,523,655
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		-	305,561
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	14	312,486	298,151
Այլ պարտավորություններ	28	2,147,402	2,007,732
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		<u>204,272,970</u>	<u>215,189,669</u>

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի, 2020թ.	31 դեկտեմբերի, 2019թ.
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	29	20,489,653	20,489,653
Էմիսիոն եկամուտ		9,605,638	9,605,638
Գլխավոր պահուստ		608,510	508,876
Այլ պահուստներ		1,722,635	1,503,755
Զբաղիված շահույթ		1,472,646	1,717,824
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		33,899,082	33,825,746
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		238,172,052	249,015,415

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2021թ. ապրիլի 20-ին:

Հակոբյան Մեսրոպ

Վարչության նախագահ

Գրիգորյան

Ֆինանսական

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական
հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված
կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	508,876	52,872	1,450,883	1,717,824	33,825,746
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	238,576	238,576
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	-	408,411	-	408,411
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(165,761)	-	-	(165,761)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	23,948	-	-	23,948
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	25,796	(73,514)	-	(47,718)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(116,017)	334,897	238,576	457,456
Հատկացում պահուստին	-	-	99,634	-	-	(99,634)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(384,120)	(384,120)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	99,634	-	-	(483,754)	(384,120)
Հաշվեկշիռը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	608,510	(63,145)	1,785,780	1,472,646	33,899,082

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	448,298	(255,830)	1,495,348	765,337	32,548,444
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	1,326,981	1,326,981
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հիմնական միջոցների իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(72,010)	72,010	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների վերագնահատումից օգուտ	-	-	-	400,859	-	-	400,859
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	-	(16,817)	-	-	(16,817)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(69,128)	-	-	(69,128)
Հարկային դրույքի փոփոխության արդյունքում ճշգրտում	-	-	-	(6,212)	27,545	-	21,333
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	308,702	(44,465)	1,398,991	1,663,228
Հատկացում պահուստին	-	-	60,578	-	-	(60,578)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(385,926)	(385,926)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	60,578	-	-	(446,504)	(385,926)
Հաշվեկշիռը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,489,653	9,605,638	508,876	52,872	1,450,883	1,717,824	33,825,746

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2020	2019
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ մինչև հարկումը	441,716	1,627,696
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Արժեզրկման ծախս	5,786,898	3,703,851
Բռնագանձված ակտիվների արժեզրկման հակադարձումից և իրացումից օգուտներ	31,289	-
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	1,120,962	986,861
Այլ ակտիվների օտարումից օգուտներ	(85,459)	(88,093)
Ստացվելիք տոկոսներ	(621,786)	(10,512)
Վճարվելիք տոկոսներ	(356,881)	27,994
Ածանցյալ գործիքների վերագնահատում	471,022	(641,711)
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ (օգուտ)/ծախս	(824,780)	97,342
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները</i>	<u>5,962,981</u>	<u>5,703,428</u>
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,902,338	(10,028,724)
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	(462,944)	626,293
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(13,568,076)	(13,092,486)
Այլ ակտիվներ	509,935	477,390
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(252,126)	(2,064,204)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(40,566,623)	37,781,395
Այլ պարտավորություններ	(631,918)	1,309,577
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) մինչև շահութահարկը	<u>(42,106,433)</u>	<u>20,712,669</u>
Վճարված շահութահարկ	(669,294)	(338,201)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	<u>(42,775,727)</u>	<u>20,374,468</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի (առք)/վաճառք	1,987,110	(741,364)
Հիմնական միջոցների առք	(673,882)	(2,328,744)
Հիմնական միջոցների վաճառք	245,910	472,539
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(513,900)	(423,646)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	1,045,238	(3,021,215)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահաբաժինների վճարում	(384,120)	(385,926)
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի տրամադրում	21,971,666	393,223
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում/(մարում)	(757,846)	1,009,895
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(479,289)	(431,020)
Այլ երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների մարում	(337,930)	(707,327)
Ֆինանսավորման գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	20,012,481	(121,155)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(21,718,008)	17,232,098
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	49,575,707	32,049,007
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ վրա	5,597	14,691
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	586,941	279,911
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (ծանոթ. 16)	28,450,237	49,575,707

Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝

Ստացված տոկոսներ	18,849,305	19,618,840
Վճարված տոկոսներ	(9,776,728)	(9,657,357)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով:

2015թ. հունիսի 23-ին համաձայն Բանկի Գրանցման թիվ 0373 վկայականի «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ ՓԲԸ-ն վերակազմավորվեց «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ՝ թողարկելով 14,500,000 հատ բաժնետոմս:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, (ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը), ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկն ունի 55 մասնաճյուղ ՀՀ-ում, մեկ մասնաճյուղ Ղազախստանի Հանրապետությունում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԴ Մոսկվա քաղաքում, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

2019թ. հուլիսի 29-ին «Մուդիս Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային գործակալությունը հաստատել է Յունիբանկի բանկային ավանդների գնահատականի B2/NP, բազային վարկային գնահատականի b3, կոնտրագենտի ռիսկի գնահատականի B2(cr)/NP(cr) վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշների գծով կանխատեսումը կայուն է:

2020թ. հուլիսի 22-ին «Մուդիս Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային գործակալությունը հաստատել է Յունիբանկի բանկային ավանդների գնահատականի B2/NP, բազային վարկային գնահատականի b3, կոնտրագենտի ռիսկի գնահատականի B2(cr)/NP(cr) վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշների գծով կանխատեսումը կայուն է:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

2020թ. մարտ ամսին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը 2019թ. դեկտեմբեր ամսին Չինաստանում բռնկված կորոնավիրուսը (COVID-19) դասակարգեց որպես համաճարակ: Կորոնավիրուսն արդեն իսկ էական ազդեցություն է ունեցել համաշխարհային տնտեսության և խոշոր ֆինանսական շուկաների վրա:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը և կենտրոնական բանկը տնտեսության վրա կորոնավիրուսի ազդեցությունը մեղմացնելու նպատակով իրականացնում են շարունակական միջոցառումներ: Ի թիվս այլ միջոցառումների, վերջիններս ներառում են նաև տուժած ճյուղերի և անհատների փոխառությունների սուբսիդավորում և վարկային «արձակուրդներ»:

Ընդհանուր առմամբ 2020թ. ֆինանսական շուկայում դիտվում է վարկավորման անկում, քանի որ բանկերը վերազնահատում են իրենց հաճախորդների բիզնես-մոդելները, ինչպես նաև վերջիններիս հետագա գործունեության իրականացման հնարավորությունները՝ հաշվի առնելով փոխարժեքի տատանումները և գործարար ակտիվության անկումը:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ իրացվելիության ընթացիկ մակարդակը բավարար է կայուն գործունեության համար: Բանկը օրական կտրվածքով վերահսկում է իր իրացվելիության մակարդակը և, անհրաժեշտության դեպքում, պատրաստ է կիրառել իրացվելիության աջակցության համապատասխան գործիքակազմ:

Իրավիճակն Հայաստանի Հանրապետությունում էլ ավելի է սրվել Ադրբեջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի արդյունքում: Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարճաժամկետ, և թե երկարաժամկետ առումներով:

Վերոնշյալ իրադարձությունները, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին, կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը բանկի գործունեության վրա:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ, հողի, շինությունների և համակարգչային և կապի միջոցների, որոնք ներկայացվել են վերազնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2020թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2020թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքները,
- «Ձեռնարկատիրական գործունեության սահմանում» (ՖՀՄՄ 3 փոփոխություններ),
- «Էականության սահմանում» (ՀՀՄՄ 1 և ՀՀՄՄ 8 փոփոխություններ),
- «Ուղենշային տոկոսադրույքի բարեփոխում» (ՖՀՄՄ 9 և ՖՀՄՄ 7 փոփոխություններ),
- «COVID-19-ի հետ կապված վարձակալության արտոնություններ» (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ):

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- «Ուղենշային տոկոսադրույքի բարեփոխում (փուլ 2)» (ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 39, ՖՀՄՄ 16, ՖՀՄՄ 4 և ՖՀՄՄ 7 փոփոխություններ)
- «Մուրքեր նախքան նախադատված օգտագործումը» (ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ)
- «Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՖՀՄՄ 3 փոփոխություններ)
- Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՄՄ 37 փոփոխություններ)
- 2018-2020թթ. ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՄ 1, ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ):
- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ)

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Կումիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված օգուտը և վնասը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	522.59	479.70
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	641.11	537.26
ՀՀ դրամ/1 ՌՌԽԲ	7.02	7.77

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ

հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույթների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,

- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեզրեսի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և
- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինչ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ

- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին:

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

Բանկը համարում է, որ պարտքային արժեթղթերը ունեն ցածր պարտքային ռիսկ այն դեպքում, երբ վեջինիս պարտքային ռիսկի վարկանիշը համապատասխանում է համընդհանուր ընդունված «ներդրումային» վարկանիշի սահմանմանը:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:

- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և շարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագոծումը և չկատարված վճարումների հաշվեգրված տոկոսները:

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դեֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարը և դեֆոլտի ժամանակ վնասը ավելի մանրամասն բացահայտվում են 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- էմիտենտի կամ փոխառուի էական ֆինանսական դժվարություններ,
- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխատվությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մուտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաարժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,
- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ

ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:

- եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:
- Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.8 Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.9 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի

կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,

- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում:

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.10 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են 20 ծանոթագրությունում: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.11 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև դիսկետը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Զուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.12 Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով

ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.13 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.14 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի հողն ու շենքերը և համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցները ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ

Ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	75	1.33
Համակարգչային տեխնիկա	5	20
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	7	14.3
Բանկոմատներ	10	10
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.15 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.16 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.17 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.18 Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխավորություն տրամադրողը փոխհատուցի երաշխավորությունը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային

պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.19 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.18 ծանոթագրությունում:

4.20 Սեփական կապիտալ

Բաժնեդիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուսպ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուսպ

Այս պահուսպը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.21 Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Խմբի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզմենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Բիզնես մոդել և մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներ

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս ծանոթագրություն 32):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա (տես 31 ծանոթագրությունը):

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս ծանոթագրություն 35.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.4.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս ծանոթագրություն 30:

6 Անցման բացահայտում

ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվի՝ այն է 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ առկա գործառնական վարձակալությունների համար Բանկն ընտրել է սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները չներառել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի չափման մեջ: Այդ ամսաթվին Բանկը նաև ընտրել է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափել անցման օրվա դրությամբ առկա վարձակալական պարտավորությանը հավասար գումարով՝ ճշգրտված բոլոր կանխավճարների կամ հաշվեգրված վարձակալական վճարների չափով:

Ելնելով վերը նշվածից՝ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

- 1,144,612 հազար դրամի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչվել և ներկայացվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ «Հիմնական միջոցներ» տողում:
- 1,144,612 հազար դրամի լրացուցիչ վարձակալության գծով պարտավորությունները ճանաչվել և ներկայացվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ «Այլ պարտավորություններ» տողում:
- ՖՀՄՍ 16-ի ընդունումը որևէ ազդեցություն չի ունեցել Բանկի չբաշխված շահույթի վրա:

Հետևյալ աղյուսակում արտացոլված է 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գործառնական վարձակալության գծով պարտավորությունների համադրումը (ինչպես ներկայացված է 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվություններում) 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների հետ.

Հազար ՀՀ դրամ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բացահայտված վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,052,432
Վարձակալության երկարաձգման այլընտրանքի խելամիտ համոզմունք	
Ճանաչումից ազատումներ.	218,359
• Վարձակալություն 12 ամսից կարճ ժամկետով	(11,718)
Գործառնական վարձակալության գծով պարտավորությունները մինչև զեղչումը	1,259,073
Զեղչումը՝ օգտագործելով լրացուցիչ փոխառության միջին կշռված դրույքը	(114,461)
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ բացահայտված վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,144,612

7 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	17,421,417	17,569,519
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	207,729	189,814
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,278,886	1,077,571
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	470,340	582,159
Եկամուտ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերից	35,031	46,698
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	-	4,221
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	57,688	-
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	19,471,091	19,469,982

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	7,447,099	7,432,079
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	483,615	540,646
Կառավարության վարկեր	236,420	277,962
Ռեպո գործառնություններ	257,207	145,891
Փոխառություններ	295,786	238,970
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	133,891	136,564
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	560,910	548,479
Ածանցյալ գործիքներ	4,919	13,238
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	9,419,847	9,333,829

8 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Դրամարկղային գործառնություններ	394,250	311,897
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,024,746	1,354,163
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	19,778	4,141
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	1,148,045	421,944
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	184,082	158,954
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	2,770,901	2,251,099

Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	194,165	192,348
Վճարային քարտերով գործառնություններ	363,795	316,688
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	18,868	4,189
Բորսայական ծառայություններ	28,738	21,984
Այլ ծախսեր	9,072	8,687
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	<u>614,638</u>	<u>543,896</u>

9 Ձուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	1,589,391	1,366,212
Աճանցյալ գործիքներից զուտ օգուտ/(վնաս)	(471,022)	641,711
Ներդրումային գործառնություններից վնաս	-	(28,237)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	<u>1,118,369</u>	<u>1,979,686</u>

10 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	333,120	456,860
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ	824,780	-
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից զուտ եկամուտներ	20,145	-
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	41,484	16,597
Այլ ակտիվների վաճառքից օգուտ	82,192	88,093
Ֆինանսական երաշխիքների գծով օգուտ	13,071	63,712
Եկամուտներ վարձակալության տրված ակտիվից	28,109	33,173
Այլ եկամուտ	17,346	20,689
Ընդամենը այլ եկամուտներ	<u>1,360,247</u>	<u>679,124</u>

11 Արժեզրկման ծախս/ (արժեզրկման հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	Ծանոթ.	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում չարժեզրկված ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում արժեզրկված ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Ընդամենը 2020թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	(5,597)	-	-	(5,597)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	162,124	-	-	162,124
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	19	(259,273)	(264,140)	5,622,107	5,098,694
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	23,948	-	-	23,948
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	51,984	-	-	51,984
Այլ ակտիվներ	23	486,548	-	-	486,548
Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ	30	(30,803)	-	-	(30,803)
Ընդամենը արժեզրկման ծախս/(արժեզրկման հակադարձում)		428,931	(264,140)	5,622,107	5,786,898

Հազար ՀՀ դրամ

2019

	Ծանոթ.	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում չարժեզրկված ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում արժեզրկված ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Ընդամենը 2019թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	(14,691)	-	-	(14,691)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18	(52,592)	-	-	(52,592)
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	19	662,815	97,639	2,921,346	3,681,800
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	(16,817)	-	-	(16,817)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20	(61,232)	-	-	(61,232)
Այլ ակտիվներ	23	204,013	-	-	204,013
Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ	30	(36,630)	-	-	(36,630)
Ընդամենը արժեզրկման ծախս		684,866	97,639	2,921,346	3,703,851

12 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	3,857,600	4,534,502
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	4,803	5,153
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	3,862,403	4,539,655

13 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	582,415	625,286
Կարճաժամկետ և փոքրաթեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	24,688	87,888
Գովազդի ծախսեր	188,998	231,867
Գործուղման ծախսեր	6,576	31,669
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	182,662	200,748
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	584,675	463,943
Բռնագանձված գրավների արժեզրկումից կորուստներ	31,289	-
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	-	97,342
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	85,467	97,945
Անվտանգության գծով ծախսեր	205,497	190,902
Ներկայացուցչական ծախսեր	227,799	451,363
Գրասենյակային ծախսեր	140,762	188,444
Վճարված տուգանքներ	318	-
Ավանդների ապահովագրություն	334,556	395,727
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	49,600	46,880
Ինկասացիոն ծառայություններ	100,997	79,320
Թարնկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր	4,875	2,962
Բարեգործական նվիրատվություններ	429,462	252,597
Այլ ծախսեր	293,508	199,220
Ընդամենը այլ ծախսեր	3,474,144	3,644,103

14 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ

	2020	2019
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	236,523	583,270
Հետաձգված հարկ	(33,383)	(282,555)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	203,140	300,715

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2019թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	2020	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2019	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	441,716	-	1,627,696	
Շահութահարկ	79,509	18	325,539	20
Այլ հարկվող եկամուտ	2,957	1	1,328	-
Չնվազեցվող ծախսեր	184,350	42	30,063	2
Հարկային դրույքաչափի փոփոխություն	-	-	52,659	3
Ածանցյալ գործիքներից զուտ (օգուտ)/վնաս	84,784	19	(128,342)	(8)
Արտարժույթի բացասական/(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	(148,460)	(34)	19,468	1
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	203,140	46	300,715	18

2019թ. Հայաստանի Հանրապետությունում ընդունվել է շահութահարկի մասին նոր օրենք: Հետևաբար, 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը նվազել է 20-ից 18% -ի: Այս փոփոխությունը հանգեցրել է 52,659 հազար ՀՀ դրամ շահույթի, որը կապված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկի հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների վերահաշվարկման հետ:

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	Այլ					2020
	2019	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավո- րություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,081	(1,008)	-	2,073	2,073	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(35,129)	38,563	-	3,434	3,434	-
Ներդրումներ արժեթղթերում	128,589	(134,210)	25,796	20,175	20,175	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(170,113)	160,589	-	(9,524)	-	(9,524)
Հիմնական միջոցներ	(247,485)	(71,001)	(73,514)	(392,000)	-	(392,000)
Այլ ակտիվներ	(7,008)	13,211		6,203	6,203	
Այլ պարտավորություններ	37,432	33,756	-	71,188	71,188	-
Պայմանական պարտավորություններ	(7,518)	(6,517)		(14,035)		(14,035)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(298,151)	33,383	(47,718)	(312,486)	103,073	(415,559)

Հազար ՀՀ դրամ

	2019					
	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավո- րություն		
2018			Հոտ մնացորդ			
	7,157	(4,076)	-	3,081	3,081	-
	(9,161)	(25,968)	-	(35,129)	-	(35,129)
	93,228	110,701	(75,340)	128,589	128,589	-
	(280,167)	110,054	-	(170,113)	-	(170,113)
	(353,119)	84,412	21,222	(247,485)	-	(247,485)
	(52,691)	45,683	-	(7,008)	-	(7,008)
	67,723	(30,291)	-	37,432	37,432	-
	442	(7,960)	-	(7,518)	-	(7,518)
	(526,588)	282,555	(54,118)	(298,151)	169,102	(467,253)

15 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Տարվա շահույթ	238,576	1,326,981
Հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(384,120)	(385,926)
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող զուտ շահույթ	(145,544)	941,055
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հազար հատ)	172,886,525	172,886,525
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը	(0.0008418)	0.0054432

16 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,129,037	8,606,837
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	17,858,234	26,116,742
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	2,478,463	14,873,222
	28,465,734	49,596,801
Արժեզրկումից պահուստներ	(15,497)	(21,094)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,450,237	49,575,707

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր նվազագույն պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային և արտարժույթով որոշ միջոցների համար՝ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգի համաձայն: Այդ միջոցները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 20,893,618 հազար դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24,767,141 հազար դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տուկոսներ չի ստանում:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,975,997 հազար դրամ գումարով (80%) թղթակցային հաշիվները կենտրոնացված են երկու բանկերում, ինչն իրենից ներկայացնում է էական կենտրոնացում (2019թ. 13,385,900 հազար դրամ (90%)):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	21,094	35,785
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(5,597)	(14,691)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,497	21,094

2020թ. ընթացքում իրականացվել են հետևյալ անկանխիկ գործառնությունները.

- վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 1,090,502 հազար դրամ գումարով (2019թ.՝ 2,423,702 հազար դրամ):

17 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արժույթի և տոկոսադրույքի սվոպերը դրամական միջոցների մեկը մյուսով փոխարինման ապահովումներ են: Սվոպերը հանգեցնում են արտարժույթների տնտեսական փոխանակման: Բանկի պարտքային ռիսկը ներկայացնում է սվոպային պայմանագրերի փոխարինման պոտենցիալ ծախս, այն դեպքում, եթե պայմանագրային կողմերը չմարեն իրենց պարտավորությունները:

Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			31 դեկտեմբերի 2019թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
Արտարժույթով պայմանագրեր						
Արտաժույթային սվոփ պայմանագրեր	23,252,695	2,020	30,098	17,434,087	912	16,058
Արտաժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր	249,761	-	238	2,824,941	-	5,092
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		2,020	30,336		912	21,150

18 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	411,500	211,500
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	840,623	767,747
Բանկերում ներդրված ավանդներ	3,523,702	-
Բանկերին տրամադրված վարկեր	13,155,279	22,293,367
Ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	447,061	44,425
	18,378,165	23,317,039
Արժեզրկումից պահուստներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	(180,645)	(18,521)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18,197,520	23,298,518

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

Դեպոնացված միջոցները բանկերում իրենցից ներկայացնում են Master Card և Visa վճարային համակարգերով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդներ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերին տրամադրված միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար կազմում է 5.03%, Եվրոյով վարկերի համար 1.75% (2019թ.՝ 5.19% ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար, 1.48% Եվրոյով վարկերի համար):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում ներդրված միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը ԱՄՆ դոլարով ավանդների համար կազմում է 4.87%, Եվրոյով ավանդների համար 1.98%, Ռուբլով ավանդների համար 3.37% (2019թ.՝ առկա չեն):

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը հունվարի 1-ի դրությամբ	18,521	71,113
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	162,124	(52,592)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	180,645	18,521

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			31 դեկտեմբերի 2019թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Արժեզրկման պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	11,213,186	(310,833)	10,902,353	11,255,938	(1,143,162)	10,112,776
Սպառողական վարկեր	80,980,868	(6,434,533)	74,546,335	70,680,069	(5,816,646)	64,863,423
	92,194,054	(6,745,366)	85,448,688	81,936,007	(6,959,808)	74,976,199
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Արդյունաբերություն	11,289,182	(570,372)	10,718,810	10,634,677	(1,271,962)	9,362,715
Գյուղատնտեսություն	847,011	(87,056)	759,955	1,193,391	(161,987)	1,031,404
Շինարարություն	9,925,780	(247,659)	9,678,121	9,147,979	(637,565)	8,510,414
Տրանսպորտ	10,369,526	(356,996)	10,012,530	9,503,919	(218,765)	9,285,154
Առևտուր	12,799,514	(791,485)	12,008,029	15,169,652	(1,439,560)	13,730,092
Սպասարկում	13,660,221	(1,414,733)	12,245,488	11,312,898	(1,088,492)	10,224,406
Այլ	15,772,561	(69,092)	15,703,469	14,765,849	(485,016)	14,280,833
	74,663,795	(3,537,393)	71,126,402	71,728,365	(5,303,347)	66,425,018
Ընդամենը	166,857,849	(10,282,759)	156,575,090	153,664,372	(12,263,155)	141,401,217

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 13.17%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 11.04%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 5.40%, Ռուբլով վարկերի համար 12.59%, Ֆունտ ստերլինգով վարկերի համար 4.02%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 19.76%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 12.85%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 10.32%, Ռուբլով վարկերի համար 9.33% (2019թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 13.47%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 11.54%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 6.45%, Ռուբլով վարկերի համար 11.95%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 20.15%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 12.83%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 13.15%, Ռուբլով վարկերի համար 9.44%):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 40,033,732 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 24%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց (2019թ.՝ 39,003,064 հազար դրամ կամ 25%՝ տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 533,281 հազար դրամ (2019թ.՝ 1,118,856 հազար դրամ):

2020թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերը 894,985 հազար դրամ համախառն գումարով (2019թ.՝ 943,889 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը գրավադրված է ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի և 3,057,483 հազար դրամ համախառն գումարով (2019թ.՝ 3,673,866 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը՝ ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկերի համար (տես ծանոթագրություն 24, 26):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,756,955	175,279	5,027,574	6,959,808
<i>Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝</i>				
- փոխանցում 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	81,644	(13,128)	(68,516)	-
- գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	(69,520)	216,455	(146,935)	-
- գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	(252,888)	(147,063)	399,951	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(1,073,970)	(176,500)	6,016,498	4,766,028
Տրամադրված նոր վարկեր	770,659	83,601	1,209,642	2,063,902
Վերականգնում	-	-	3,198,552	3,198,552
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(10,242,924)	(10,242,924)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,212,880	138,644	5,393,842	6,745,366

	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ Ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	Գործողության ամբողջ Ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	71,583	733	5,231,031	5,303,347
<i>Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝</i>				
- փոխանցում 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	94,098	(272)	(93,826)	-
- գործողության ամբողջ Ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	(1,004)	176,971	(175,967)	-
- գործողության ամբողջ Ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	(2,680)	(379)	3,059	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(6,381)	(173,398)	(1,614,173)	(1,793,952)
Տրամադրված նոր վարկեր	50,419	2,157	10,140	62,716
Վերականգնում	-	-	11,270	11,270
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(45,988)	(45,988)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	206,035	5,812	3,325,546	3,537,393

	12-ամսյա ականավոր պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ Ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	Գործողության ամբողջ Ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,063,745	248,389	4,451,150	5,763,284
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝				
- փոխանցում 12-ամսյա ականավոր պարտքային կորուստներ	65,770	(19,528)	(46,242)	-
- փոխանցում ամբողջ Ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	(13,453)	26,327	(12,874)	-
- փոխանցում ամբողջ Ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	(87,128)	(184,596)	271,724	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(606,015)	(49,008)	3,537,232	2,882,209
Տրամադրված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	1,334,036	153,695	1,324,110	2,811,841
Վերականգնում	-	-	1,232,196	1,232,196
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,729,722)	(5,729,722)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,756,955	175,279	5,027,574	6,959,808

	12-ամսյա ականավոր պարտքային կորուստներ	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	114,598	10,074	8,187,583	8,312,255
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝				
- փոխանցում 12-ամսյա ականավոր պարտքային կորուստներ	24,419	(509)	(23,910)	-
- փոխանցում ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (չարժեզրկված ակտիվներ)	(249)	249	-	-
- փոխանցում ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ականավոր պարտքային կորուստներ (արժեզրկված ակտիվներ)	(1,979)	(2,033)	4,012	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(93,506)	(7,403)	(1,961,674)	(2,062,583)
Տրամադրված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	28,300	355	21,678	50,333
Վերականգնում	-	-	515,221	515,221
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(1,511,879)	(1,511,879)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	71,583	733	5,231,031	5,303,347

Վարկային պորտֆելի ականավոր պարտքային կորուստների աճը պայմանավորված է եղել պորտֆելի համախառն չափի աճով և պարտքային ռիսկի աճի եւ տնտեսական պայմանների վատթարացման հետևանքով փուլերի միջև շարժով: Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է 35.1.2 ծանոթագրությունում:

Ինչպես նշված է 32 ծանոթագրությունում, 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 34 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 35 ծանոթագրությունում:
Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում:

20 Ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	52	10,522,858
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,633,703	3,940,523
Արժեզրկման գծով պահուստ	(13,994)	(46,806)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	1,619,761	14,416,575
<i>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	9,264,041	-
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	3,187,811	-
Արժեզրկման գծով պահուստ	(84,796)	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12,367,056	-
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13,986,817	14,416,575

Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	46,806	108,038
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	51,984	(61,232)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	98,790	46,806

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	2,076,766
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	1,255,767
ՀՀ բաժնային գործիքներ	28,643	21,459
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	28,643	3,353,992
<i>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,158,537	-
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,375,937	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,534,474	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,563,117	3,353,992

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2020	2019
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	9,297	26,114
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	23,948	(16,817)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,245	9,297

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով այլ բանկերում, Բանկի դեֆոլտի բացակայության դեպքում գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով, բայց գործընկերոջ կողմից պայմանագրի ժամկետի ավարտին արժեթղթերը հետ վերադարձնելու պայմանով: Բանկը սահմանել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված բոլոր հիմնական

նիսկերն ու հատույցները և հետևաբար, չի ապաճանաչում դրանք: Որպես պարտավորությունների ապահովություն գրավադրված ֆինանսական ակտիվների ընդհանուր գումարը, 2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 14,986,326 հազար դրամ (2019թ.-ի չինչ): Տե՛ս ծանոթագրություններ 24:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2019թ. նույնպես):

Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.		31 դեկտեմբերի 2019թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	7.15-12	2021-2025	6-12	2020-2025
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	5-9.9	2021-2025	5-9.9	2021-2022

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.		31 դեկտեմբերի 2019թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	11	2028	10-11	2020-2028
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	5.95-7.5	2021-2022	5.95-7.5	2021-2022

21 Հիմնական միջոցներ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգ-չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասեն-յակային սարքավորումներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	
						Հող և շենքեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք</i>							
2018թ. դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ	5,805,473	246,802	1,003,562	212,475	4,175,206	-	11,443,518
ՖՀՄՍ 16-ին անցման ճշգրտում	-	-	-	-	-	1,144,612	1,144,612
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,805,473	246,802	1,003,562	212,475	4,175,206	1,144,612	12,588,130
Ավելացում	187,580	61,472	177,465	110,216	429,085	218,314	1,184,132
Օտարում	(301,384)	-	(18,442)	(86,527)	(176,605)	-	(582,958)
Վերադասակարգում	-	-	853	-	(853)	-	-
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,691,669	308,274	1,163,438	236,164	4,426,833	1,362,926	13,189,304

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգ- չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասեն- յակային սարքավո- րումներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Վերագնահատում	408,411	-	-	-	-		408,411
Վերագնահատման հետևանքով դուրսգրում	(207,320)						(207,320)
Վերագնահատման աճը նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազման մասով՝ ճանանչված շահույթում	20,145						20,145
Ավելացում	13,449	58,868	110,889	4,232	486,444	534,263	1,208,145
Վերաչափում	-	-	-	-	-	317,447	317,447
Օտարում	-	(15,107)	(12,254)	-	(149,500)	(256,603)	(433,464)
Վերադասակարգում	-	-	71	-	(71)		-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,926,354	352,035	1,262,144	240,396	4,763,706	1,958,033	14,502,668
<i>Կուրակված մաշվածություն</i>							
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	81,680	48,812	586,842	84,897	2,092,235	-	2,894,466
Տարվա ծախս	70,974	5,081	109,735	22,545	303,359	355,936	867,630
Օտարում	(14,226)	-	(17,183)	(45,969)	(33,041)	-	(110,419)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	138,428	53,893	679,394	61,473	2,362,553	355,936	3,651,677
Տարվա ծախս	71,397	16,112	107,089	23,116	330,067	427,424	975,205
Օտարում	-	(15,109)	(11,790)	-	(46,781)	(130,353)	(204,033)
Վերագնահատման հետևանքով դուրսգրում	(207,320)	-	-	-	-	-	(207,320)
Վերադասակարգում							
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,505	54,896	774,693	84,589	2,645,839	653,007	4,215,529
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>							
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,553,241	254,381	484,044	174,691	2,064,280	1,006,990	9,537,627
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,923,849	297,139	487,451	155,807	2,117,867	1,305,026	10,287,139

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի հոդը և շենքերը, համակարգչային տեխնիկան և կապի միջոցները ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Հողի և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2020թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի զուտ աճ 408,411 հազար դրամ գումարով: Հողի և շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե հոդը և շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 5,569,109 հազար դրամ (2019թ.՝ 5,430,704 հազար դրամ):

Համակարգչային տեխնիկայի և կապի միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2018թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի զուտ աճ 32,831 հազար դրամ գումարով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 1,802,306 հազար դրամ (2019թ. 1,606,330 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 1,628,709 հազար դրամ (2019թ.՝ 1,422,783 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2019թ.՝ նույնպես):

22 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Արտոնագրեր	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	974,811	1,209,437	101,021	2,285,269
Ավելացում	19,122	404,523	-	423,645
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	993,933	1,613,960	101,021	2,708,914
Ավելացում	-	513,900	-	513,900
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	993,933	2,127,860	101,021	3,222,814
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>				
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	340,502	248,758	66,664	655,924
Մասհանումներ	57,793	59,041	2,397	119,231
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	398,295	307,799	69,061	775,155
Մասհանումներ	57,963	85,390	2,404	145,757
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	456,258	393,189	71,465	920,912
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	595,638	1,306,161	31,960	1,933,759
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	537,675	1,734,671	29,556	2,301,902

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով:

2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների:

2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտոնագրերում ներառված է 370,160 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վճարային քարտերով գործառնությունների քլիրինգային գործընթացի իրականացման համար համապատասխան ծրագրերի արտոնագիրը (2019թ.՝ 416,509 հազար դրամ):

2020թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզնական արժեքը կազմում է 15,555 հազար դրամ (2019թ.՝ 15,555 հազար դրամ):

23 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Ստացվելիք գումարներ	193,402	299,437
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(6,883)	(1,084)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	186,519	298,353
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	684,225	447,213
Բռնագանձված ակտիվներ	3,964,033	3,593,764
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	160,122	124,616
Պահեստ	190,546	166,291
Թանկարժեք մետաղներ	156,072	106,207
Այլ ակտիվներ	339,483	760,664
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	5,494,481	5,198,755
Ընդամենը այլ ակտիվներ	5,681,000	5,497,108

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2020	2019
	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,084	523
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	486,548	204,013
Զուտ դուրսգրում	(480,749)	(203,452)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,883	1,084

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

24 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	347,048	816,565
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	309,334	81,441
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	12,829,246	5,424,996
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	932,956	1,064,236
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով	15,155,102	-
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	29,573,686	7,387,238

2020թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 894,985 հազար դրամ համախառն գումարով (2019թ.՝ 943,889 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով(տես ծանոթագրություն 19):

Բանկերից ռեպո համաձայնագրերով վարկերը ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 12,451,852 հազար ՀՀ դրամ գումարով ամորտիզացված և 2,534,474 հազար ՀՀ դրամ գումարով իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով (տես ծանոթագրություն 20):

2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 5.77% (2019թ. 7.94%) և 2.94% ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար (2019թ.՝ 6.02%):

Ֆինանսական կազմակերպություններից ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ: Վարկերն ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2019: նույնպես):

25 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
<i>Իրավաբանական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	31,596,857	68,725,174
Ժամկետային ավանդներ	17,849,638	12,049,787
	49,446,495	80,774,961
<i>Ֆիզիկական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	19,432,442	12,775,492
Ժամկետային ավանդներ	87,926,613	96,188,097
	107,359,055	108,963,589
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	156,805,550	189,738,550

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների գծով 7,395,471 հազար դրամ գումարով (2019թ.՝ 6,947,177 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող ութը հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարը կազմում է 24,761,743 հազար դրամ (2019թ.՝ 42,494,251 հազար դրամ, տասը հաճախորդների) կամ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 15.8% (2019թ. 23%):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2019: ոչինչ):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների գծով միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 9.53%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 1.89%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 0.51%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 9.26%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 4.19%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 3.24% , Ռուբլով պարտավորությունների համար 5.08% (2019թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 10.62%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 6.32%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 1.19%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 9.35%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 4.44%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 2.84%, Ռուբլով պարտավորությունների համար 6.21%):

26 Փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Ստորադաս փոխառություն ոչ ֆինանսական կազմակերպություններից	2,091,047	1,919,431
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	3,812,246	3,975,376
Այլ փոխառություն	2,015	12,825
Ընդամենը փոխառություններ	5,905,308	5,907,632

ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են վարկեր ստացված EIB-ի «Փոքր, Միջին Բիզնեսի Զարգացման», KFW-ի «Վերականգնվող էներգիայի աջակցություն», KFW-ի «Մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) էներգաարդյունավետության աջակցության» վարկային ծրագրի շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2020թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կառավարությունից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 3,057,483 հազար դրամ համախառն գումարով (2019թ.՝ 3,673,866 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 19):

Բանկը ներգրավել է ստորադաս երկարաժամկետ փոխառություն և կարճաժամկետ վերականգնվող փոխառություն Բանկի հետ կապակցված Կազմակերպությունից (տես ծանոթագրություն 31):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կառավարությունից ստացված ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 5.78%, (2019թ.՝ ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 5.94%):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2019: ոչինչ):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներգրավված փոխառությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է ԱՄՆ դոլարով փոխառությունների համար 12% Եվրոյով փոխառությունների համար 12% (2019: 12.55% ԱՄՆ դոլարով փոխառությունների համար, 12.55% Եվրոյով փոխառությունների համար):

27 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը	Քանակ	%	Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
13.02.2018	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.5	13.05.2021	5,000,000
22.10.2018	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.5	22.10.2021	5,000,000
20.03.2019	ԱՄՆ դոլար	100	10,924	5	20.03.2022	1,092,400
15.11.2019	ԱՄՆ դոլար	100	10,000	5.25	15.11.2022	1,000,000
01.09.2020	ԱՄՆ դոլար	100	50,000	5.25	01.09.2023	5,000,000
10.09.2020	ՀՀ դրամ	10,000	50,000	10.5	10.12.2022	500,000,000

Բանկի պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ֆոնդային բորսայում:

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս (2019թ.: նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2019թ.: նույնպես):

28 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Վճարվելիք գումարներ	130,363	149,025
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,305,057	1,068,470
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	447,391	432,659
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,882,811	1,650,154
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	189,921	260,650
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	63,040	54,495
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով	11,630	42,433
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	264,591	357,578
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,147,402	2,007,732

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրաթեք ակտիվների վարձակալությունների (տե՛ս ծանոթագրություն 13)՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 21):

Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման ազդեցությունը (հունվարի 1-ի դրությամբ)	1,068,470	1,144,612
Ավելացում	534,263	218,314
Դադարեցում	(135,834)	-
Վերաչափում	317,447	-
Տոկոսի կուտակում	133,891	136,564
Վճարումներ	(613,180)	(431,020)

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման ազդեցությունը (հունվարի 1-ի դրությամբ)	1,068,470	1,144,612
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,305,057	1,068,470

2020թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10% (2019թ.՝ 10%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չզեղչված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

29 Սեփական կապիտալ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 20,489,653 հազար դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 172,886,525 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 դրամ անվանական արժեքով և 32,010,000 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100 դրամ անվանական արժեքով:

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Յունիհոլդինգ ԶԻԶԻ Լիմիթեդ	17,981,523	87.8
Սֆիկարո Ինվեսթմենթս Լիմիթեդ	1,350,900	6.6
Առուլվա Էնթերփրայզիս Լիմիթեդ	776,701	3.8
Այլ	380,529	1.8
	20,489,653	100

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2020թ. հայտարարված և վճարված շահաբաժինների գումարը կազմում է 384,120 հազար դրամ (2019թ.՝ 385,926 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված

են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

30 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտավորումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Վարկերի և վարկային գծերի չօգտագործված մաս	5,338,936	3,627,200
Տրամադրված երաշխիքներ	1,059,334	1,354,075
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	6,398,270	4,981,275

Ֆինանսական երաշխիքների և վարկայի պարտավորվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ
Ֆինանսական երաշխիքներ և վարկայի պարտավորվածություններ		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	42,433	79,063
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(30,803)	(36,630)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,630	42,433

Բանկը չունի կապիտալ բնույթի պարտավորություններ:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի վերջնական վերահսկող են համարվում ՌԴ գործարարներ Գ. Զաքարյանը և Գ. Պիսկովը՝ հավասարաչափ բաժնեմասերով:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2020		2019	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակ- ցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխադրվածություններ</i>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	2,647,202	402,093	5,610,203	464,601
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	10,283,416	1,901,968	246,560	104,041
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(129,501)	(14,398)	(3,209,561)	(166,549)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	12,801,117	2,289,663	2,647,202	402,093
Արժեզրկումից պահուստ	(27,053)	(45,726)	(2,559)	(757)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,774,064	2,243,937	2,644,643	401,336
<i>Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	3,024,449	-	2,478,671	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	25,406,519	-	69,385,726	-
Տարվա ընթացքում մարված	(28,172,448)	-	(68,839,948)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	258,520	-	3,024,449	-
Արժեզրկումից պահուստ	(745)	-	(2,259)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	257,775	-	3,022,190	-
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,259,852	-	3,336,425	-
Տարվա ընթացքում ստացված	50,810,942	-	72,032,876	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(51,051,973)	-	(74,109,449)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,018,821	-	1,259,852	-

Հազար ՀՀ դրամ

	2020		2019	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակ- ցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,459,242	319,778	3,290,620	273,346
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	14,326,933	3,463,610	19,580,066	4,365,315
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(14,046,721)	(3,629,834)	(21,411,444)	(4,318,883)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>1,739,454</u>	<u>153,554</u>	<u>1,459,242</u>	<u>319,778</u>

Փոխառություններ

Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,919,431	-	2,550,179	-
Տարվա ընթացքում ստացված փոխառություններ	171,616	-	735,935	-
Տարվա ընթացքում վճարված փոխառություններ	-	-	(1,366,683)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>2,091,047</u>	<u>-</u>	<u>1,919,431</u>	<u>-</u>

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - 77,648 - 70,936

*Շահույթի կամ վնասի և այլ
համապարփակ ֆինանսական
արդյունքների մասին
հաշվետվություն*

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	900,903	147,276	510,793	53,613
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(321,579)	(11,395)	(423,510)	(31,797)
Վարկային կորուստների ծախս/(հակադարձում)	22,980	44,969	(23,164)	757
Այլ ծախսեր	-	-	(63,970)	(104,208)

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2020	2019
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	704,626	771,799
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	<u>704,626</u>	<u>771,799</u>

32 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

32.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	28,450,237	-	28,450,237	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	18,197,520	-	18,197,520	18,197,520
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	155,944,518	-	155,944,518	156,575,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ նեառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	1,668,876	13,267,111	-	14,935,987	13,986,817
Այլ ակտիվներ	-	186,519	-	186,519	186,519
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	29,166,267	-	29,166,267	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	156,251,677	-	156,251,677	156,805,550
Փոխառություններ	-	5,744,988	-	5,744,988	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,449,566	-	9,449,566	9,498,202
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,882,811	-	1,882,811	1,882,811

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	49,575,707	-	49,575,707	49,575,707
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	23,298,518	-	23,298,518	23,298,518
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	140,772,451	-	140,772,451	141,401,217
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,505,021	14,171,173	-	15,676,194	14,416,575
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	298,353	-	298,353	298,353
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	7,165,035	-	7,165,035	7,387,238
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	187,959,263	-	187,959,263	189,738,550
Փոխառություններ	-	5,856,056	-	5,856,056	5,907,632
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	9,514,794	-	9,514,794	9,523,655
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,650,154	-	1,650,154	1,650,154

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի պարտքային ռիսկից և տատանվում են 5% մինչև 24% տարեկան (2019թ. 5% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումների իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

32.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	-	2,563,117	-	2,563,117
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,020	-	2,020
Ընդամենը	-	2,565,137	-	2,565,137
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	30,336	-	30,336
Ընդամենը	-	30,336	-	30,336
Զուտ իրական արժեք	-	2,534,801	-	2,534,801

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	3,353,992	-	3,353,992
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	912	-	912
Ընդամենը	-	3,354,904	-	3,354,904
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	21,150	-	21,150
Ընդամենը	-	21,150	-	21,150
Զուտ իրական արժեք	-	3,333,754	-	3,333,754

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Հգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը զեղչելու նպատակով:

Հգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղչված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, որպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը:

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը: Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային ֆորվարդային պայմանագրերից:

32.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ				
Հող և շենքեր	-	-	5,926,354	5,926,354
Համակարգչային և կապի միջոցներ	-	-	1,262,144	1,262,144
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	7,188,498	7,188,498
Զուտ իրական արժեք	-	-	7,188,498	7,188,498

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ				
Հող և շենքեր	-	-	5,691,669	5,691,669
Համակարգչային և կապի միջոցներ	-	-	1,163,438	1,163,438
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	6,855,107	6,855,107
Զուտ իրական արժեք	-	-	6,855,107	6,855,107

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-րդում

3-րդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատման մեխանիզմների օգտագործումը հիմնված է այն ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա:

Այս մակարդակում ոչ ֆինանսական ակտիվների շարժը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	Հիմնական միջոցներ	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Ընդամենը
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>			
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,691,669	1,163,438	6,855,107
Վերագնահատում	408,411	-	408,411
Վերագնահատման հետևանքով դուրսգրում	(207,320)	-	(207,320)
Վերագնահատման աճը նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազման մասով՝ ճանանչված շահույթում	20,145	-	20,145
Ավելացում	13,449	110,889	124,338
Վաճառք	-	(12,254)	(12,254)
Վերադասակարգում	-	71	71
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,926,354	1,262,144	7,188,498
Զուտ իրական արժեք	5,926,354	1,262,144	7,188,498

Հազար ՀՀ դրամ

2019

	Հիմնական միջոցներ	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Ընդամենը
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>			
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,805,473	1,003,562	6,809,035
Այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված օգուտ	-	-	-
Ավելացում	187,580	177,465	365,045
Վաճառք	(301,384)	(18,442)	(319,826)
Վերադասակարգում	-	853	853
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,691,669	1,163,438	6,855,107
Զուտ իրական արժեք	5,691,669	1,163,438	6,855,107

33 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում,

ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

			31 դեկտեմբերի 2020թ.			
			Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել			
	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորությունների ամսախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում				
	Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների ամսախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Վարկեր բանկերից ռեպո համաձայնագրերով (ծանոթ. 20,24)	15,155,102	-	15,155,102	(14,986,326)	-	168,776
Ընդամենը	15,155,102	-	15,155,102	(14,901,530)	-	168,776

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան-րագումար	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,450,237	-	-	28,450,237	-	-	-	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,233,199	-	14,450,397	15,683,596	2,513,924	-	2,513,924	18,197,520
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	2,020	-	-	2,020	-	-	-	2,020
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30,461,932	6,143,171	30,149,065	66,754,168	51,339,249	38,481,673	89,820,922	156,575,090
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր նեառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	2,534,474	-	-	2,534,474	28,643	-	28,643	2,563,117
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր նեառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	12,352,967	-	579,086	12,932,053	1,054,764	-	1,054,764	13,986,817
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	186,519	-	-	186,519	-	-	-	186,519
	75,221,348	6,143,171	45,178,548	126,543,067	54,936,580	38,481,673	93,418,253	219,961,320

	Ցափահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24,123,679	270,557	554,347	24,948,583	4,190,581	434,522	4,625,103	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	59,515,136	8,757,152	37,108,173	105,380,461	51,380,118	44,971	51,425,089	156,805,550
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	30,336	-	-	30,336	-	-	-	30,336
Փոխառություններ	10,321	-	187,432	197,753	3,196,547	2,511,008	5,707,555	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	35,928	29,957	5,225,900	5,291,785	4,206,417	-	4,206,417	9,498,202
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	32,683	62,586	269,756	365,025	931,792	8,240	940,032	1,305,057
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	130,363	447,391	-	577,754	-	-	-	577,754
	<u>83,878,446</u>	<u>9,567,643</u>	<u>43,345,608</u>	<u>136,791,697</u>	<u>63,905,455</u>	<u>2,998,741</u>	<u>66,904,196</u>	<u>203,695,893</u>
Զուտ Դիրք	<u>(8,657,098)</u>	<u>(3,424,472)</u>	<u>1,832,940</u>	<u>(10,248,630)</u>	<u>(8,968,875)</u>	<u>35,482,932</u>	<u>26,514,057</u>	<u>16,265,427</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>(8,657,098)</u>	<u>(12,081,570)</u>	<u>(10,248,630)</u>		<u>(19,217,505)</u>	<u>16,265,427</u>		

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան- րագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,575,707	-	-	49,575,707	-	-	-	49,575,707
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,763,008	4,605,090	12,971,020	22,339,118	959,400	-	959,400	23,298,518
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	912	-	-	912	-	-	-	912
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	20,914,959	15,952,018	27,773,641	64,640,618	43,594,119	33,166,480	76,760,599	141,401,217
Ներդրումային արժեթղթեր								
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	21,459	860,887	-	882,346	1,255,767	1,215,879	2,471,646	3,353,992
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	1,898,751	1,898,751	10,661,765	1,856,059	12,517,824	14,416,575
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	298,353	-	-	298,353	-	-	-	298,353
	75,574,398	21,417,995	42,643,412	139,635,805	56,471,051	36,238,418	92,709,469	232,345,274
<i>Պարտավորություններ</i>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,048,455	340,930	489,022	1,878,407	4,933,183	575,648	5,508,831	7,387,238
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,850,203	12,230,421	67,621,963	170,702,587	18,989,339	46,624	19,035,963	189,738,550
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	21,150	-	-	21,150	-	-	-	21,150
Փոխառություններ	6,564	-	-	6,564	2,903,637	2,997,431	5,901,068	5,907,632
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	324,431	3,398,500	3,722,931	5,800,724	-	5,800,724	9,523,655
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40,333	80,667	332,925	453,925	610,234	4,311	614,545	1,068,470
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	149,025	432,659	-	581,684	-	-	-	581,684
	92,115,730	13,409,108	71,842,410	177,367,248	33,237,117	3,624,014	36,861,131	214,228,379
Զուտ Դիրք	(16,541,332)	8,008,887	(29,198,998)	(37,731,443)	23,233,934	32,614,404	55,848,338	18,116,895
Կուտակված ճեղքվածք	(16,541,332)	(8,532,445)	(37,731,443)		(14,497,509)	18,116,895		

35 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի գործընթացների իրականացման և կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

35.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխառվածությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

35.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված պարտավորվածությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 35.1.2-ում:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վականիշներ				
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	8,129,037	-	-	8,129,037
Ստանդարտ	20,336,697	-	-	20,336,697
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	28,465,734	-	-	28,465,734
Արժեզրկումից պահուստ	(15,497)	-	-	(15,497)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	28,450,237	-	-	28,450,237
<i>Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	18,378,165	-	-	18,378,165
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	18,378,165	-	-	18,378,165
Արժեզրկումից պահուստ	(180,645)	-	-	(180,645)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	18,197,520	-	-	18,197,520
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	74,348,908	-	-	74,348,908
Ստանդարտ	299,936	1,247,392	-	1,547,328
Ցածր	-	2,641,553	-	2,641,553
Չաշխատող	-	-	13,656,265	13,656,265
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	74,648,844	3,888,945	13,656,265	92,194,054
Արժեզրկումից պահուստ	(1,212,880)	(138,644)	(5,393,842)	(6,745,366)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	73,435,964	3,750,301	8,262,423	85,448,688
<i>Վարկեր և փոխադրվածություններ կոմերցիոն հաճախորդներին</i>				
Բարձր	55,214,481	-	-	55,214,481
Ստանդարտ	115,252	351,374	-	466,626
Ցածր	-	1,744,515	-	1,744,515
Չաշխատող	-	-	17,238,173	17,238,173
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	55,329,733	2,095,889	17,238,173	74,663,795
Արժեզրկումից պահուստ	(206,035)	(5,812)	(3,325,546)	(3,537,393)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	55,123,698	2,090,077	13,912,627	71,126,402

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

Ներքին վարկանիշեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող
պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ
գրավադրվածները

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ստանդարտ	14,085,607	-	-	14,085,607
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	14,085,607	-	-	14,085,607
Արժեզրկումից պահուստ	(98,790)	-	-	(98,790)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	13,986,817	-	-	13,986,817

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքի միջոցով
չափվող պարտքային գործիքներ՝
ներառյալ գրավադրվածները

Ստանդարտ վարկանիշ	2,534,474	-	-	2,534,474
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	2,534,474	-	-	2,534,474
Արժեզրկումից պահուստ	(33,245)	-	-	(33,245)

Այլ ֆինանսական ակտիվներ

Ստանդարտ	193,402	-	-	193,402
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	193,402	-	-	193,402
Արժեզրկումից պահուստ	(6,883)	-	-	(6,883)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	186,519	-	-	186,519

Վարկային պարտավորվածություններ և
ֆինանսական երաշխավորություններ

Ստանդարտ	6,398,270	-	-	6,398,270
	6,398,270	-	-	6,398,270
Արժեզրկումից պահուստ	(11,630)	-	-	(11,630)

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

Ներքին վարկանիշեր

Դրամական միջոցներ և դրանց
համարժեքներ

Բարձր	8,606,837	-	-	8,606,837
Ստանդարտ	40,989,964	-	-	40,989,964
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	49,596,801	-	-	49,596,801
Արժեզրկումից պահուստ	(21,094)	-	-	(21,094)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	49,575,707	-	-	49,575,707

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

Ներքին վարկանիշեր

Պահանջներ ֆինանսական
կազմակերպությունների նկատմամբ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ստանդարտ	23,317,039	-	-	23,317,039
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	23,317,039	-	-	23,317,039
Արժեզրկումից պահուստ	(18,521)	-	-	(18,521)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	23,298,518	-	-	23,298,518

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

Բարձր	66,152,059	-	-	66,152,059
Ստանդարտ	876,387	4,942,996	-	5,819,383
Ցածր	-	647,688	-	647,688
Չաշխատող	-	-	9,316,877	9,316,877
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	67,028,446	5,590,684	9,316,877	81,936,007
Արժեզրկումից պահուստ	(1,756,955)	(175,279)	(5,027,574)	(6,959,808)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	65,271,491	5,415,405	4,289,303	74,976,199

Վարկեր և փոխադրվածություններ
կոմերցիոն հաճախորդներին

Բարձր	38,656,568	-	-	38,656,568
Ստանդարտ	3,872,826	2,426,309	-	6,299,135
Ցածր	-	46,483	-	46,483
Չաշխատող	-	-	26,726,179	26,726,179
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	42,529,394	2,472,792	26,726,179	71,728,365
Արժեզրկումից պահուստ	(71,583)	(733)	(5,231,031)	(5,303,347)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	42,457,811	2,472,059	21,495,148	66,425,018

Ամորտիզացված արժեքով չափվող
պարտքային գործիքներ

Բարձր	-	-	-	-
Ստանդարտ	14,463,381	-	-	14,463,381
Ցածր	-	-	-	-
Չաշխատող	-	-	-	-
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	14,463,381	-	-	14,463,381
Արժեզրկումից պահուստ	(46,806)	-	-	(46,806)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	14,416,575	-	-	14,416,575

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքների միջոցով
չափվող պարտքային գործիքներ

Ստանդարտ վարկանիշ	3,332,533	-	-	3,332,533
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	3,332,533	-	-	3,332,533
Արժեզրկումից պահուստ	(9,297)	-	-	(9,297)

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

Ներքին վարկանիշեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	299,437	-	-	299,437
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	299,437	-	-	299,437
Արժեզրկումից պահուստ	(1,084)	-	-	(1,084)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	298,353	-	-	298,353
<i>Վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխիքներ</i>				
Ստանդարտ	4,981,275	-	-	4,981,275
	4,981,275	-	-	4,981,275
Արժեզրկումից պահուստ	(42,433)	-	-	(42,433)

Ածանցյալ գործարքների հետևանքով առաջացող պարտքային ռիսկը բացահայտվում է 17 ծանոթագրությունում:

35.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառվածությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը

30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:

- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության մեջ: 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես դեֆոլտի հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Դեֆոլտի հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - դեֆոլտի հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Դեֆոլտ («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառվածությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ դեֆոլտի վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սովորեցն վարկանիշին:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության մեջ: 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես դեֆոլտի

հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:

- Դեֆոլտի հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - դեֆոլտի հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Դեֆոլտ («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես դեֆոլտային, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես դեֆոլտի հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Դեֆոլտի հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - դեֆոլտի հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ դեֆոլտի վարկանիշը, որը համապատասխանում է սովյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վարթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր սովյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են դեֆոլտի ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված) գործոններով, որոնք մատնանշում են դեֆոլտի ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի գնահատման համակարգի քարտեզագրումը և գործընկերների արտաքին վարկանիշները.

Միջազգային արտաքին վարկանիշային գործակալության (S&P) վարկանիշ	2020		2019
	Վարկանիշ	12-ամսյա PD	12-ամսյա PD
AAA -ից A-	Բարձր	0.001-0.040%	0.001-0.04%
BBB+ -ից B-	Ստանդարտ	0.059-7.207%	0.052-7.48%
CCC+ to CC	Ոչ ստանդարտ	12.834-23.604%	13.385-29.13%
D	Չաշխատող	100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- գանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեքով/իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Դեֆոլտի սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը դեֆոլտի ենթարկված, և, հետեւաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է դեֆոլտի ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական

վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ դեֆոլտի ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուին համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն դեֆոլտում է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում դեֆոլտի սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չախսատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ծախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.4 ծանոթագրությունում:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Փուլ 2-ում և Փուլ 3-ում ներառված ակտիվները, որոնք փոփոխվել են, և, հետևաբար, հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում համարվում են վերանայված՝ Բանկի կողմից փոփոխությունների գծով կրած կորուստների հետ միասին:

Հազար ՀՀ դրամ	2020	2019
Հաշվետու ժամանակաշրջանում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեք	2,947,861	375,362
Փոփոխությունից զուտ վնաս	(479,994)	(82,102)

Դեֆոլտի հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի դեֆոլտ հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Վնաս դեֆոլտի ժամանակ (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են դեֆոլտից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական գեղջերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Դեֆոլտի դեպքում դիսկի տակ գտնվող գումար (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար դեֆոլտի դիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում դեֆոլտի պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի դեֆոլտների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամեր տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (ՀԲ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի աճ/նվազում
- ՀՆԱ (արտահայտված ՀՀ դրամով)
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ
- Գործազրկության մակարդակ
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Շինարարություն (աճի տեմպ %)
- Գյուղատնտեսություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի պաշտոնական փոխարժեք

- Գնաճ
- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

35.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,056,964	649,239	1,744,034	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,041,071	396,943	759,506	18,197,520
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,020	2,020
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	140,561,417	15,569,992	443,681	156,575,090
Ներդրումային արժեթղթեր				
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	2,563,117	-	-	2,563,117
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	13,986,817	-	-	13,986,817
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	159,678	-	26,841	186,519
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>200,369,064</u>	<u>16,616,174</u>	<u>2,976,082</u>	<u>219,961,320</u>
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>207,604,552</u>	<u>19,700,407</u>	<u>5,040,315</u>	<u>232,345,274</u>

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտքային ռիսկերը դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացած են ֆինանսական հատվածում, բացառությամբ վարկերի: Արդյունաբերության ճյուղայնության բաշխումը վարկերի համար տե՛ս ծանոթագրություն 19-ը:

35.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

53,724,834 հազար դրամ ընդհանուր գումարով վարկերի գծով արժեզրկման ակնկալվող կորուստների գծով պահուստ չի ձևավորվել գրավների առկայության պատճառով (2019թ.՝ 21,303,216 հազար դրամ):

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Անշարժ գույք	77,063,123	73,000,400
Շարժական գույք	13,588,087	12,933,173
Շրջանառու միջոցներ	1,403,860	520,061
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	5,903,726	6,776,599
Դրամական միջոցներ	5,442,039	2,781,320
Կենցաղային տեխնիկա	25,697,470	20,300,154
Ապահովվածություն չունեցող	37,759,544	37,352,665
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	166,857,849	153,664,372

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

35.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

35.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ		2020	2019
Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսա-դրույքներում	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	(54,209)	(65,707)
ՀՀ դրամ	-1	57,844	70,475

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.		31 դեկտեմբերի 2019թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Արտարժույթ				
ԱՄՆ դոլար	+5	613,990	+5	(1,096,197)
Եվրո	+5	95,970	+5	846,010
ԱՄՆ դոլար	(5)	(613,990)	(5)	1,096,197
Եվրո	(5)	(95,970)	(5)	(846,010)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12,640,559	15,292,850	516,828	28,450,237
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	265,723	17,784,282	147,515	18,197,520
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	80,717,218	72,743,957	3,113,915	156,575,090
Ներդրումային արժեթղթեր				
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	1,187,180	1,375,937	-	2,563,117
- ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	4,512,794	9,474,023	-	13,986,817
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	159,723	26,796	-	186,519

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
	99,483,197	116,697,845	3,778,258	219,959,300
<i>Պարտավորություններ</i>				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,596,751	16,976,918	17	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	73,106,756	78,862,470	4,836,324	156,805,550
Փոխառություններ	3,812,246	2,093,062	-	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9,498,202	-	-	9,498,202
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,881,693	1,118	-	1,882,811
Ընդամենը	100,895,648	97,933,568	4,836,341	203,665,557
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	2,611,536	(4,474,459)	1,834,607	(28,316)
Զուտ դիրք 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,199,085	14,289,818	776,524	16,265,427
Պարտքային դիսկ պարունակող պարտավորություններ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին	1,845,561	4,548,497	4,212	6,398,270
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	102,763,228	124,824,609	4,756,525	232,344,362
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	84,996,065	122,711,448	6,499,716	214,207,229
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	12,882,472	(17,434,107)	4,531,397	(20,238)
Զուտ դիրք 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,649,635	(15,320,946)	2,788,206	18,116,895
Պարտքային դիսկ պարունակող պարտավորություններ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,548,570	2,432,705	-	4,981,275

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

35.3 Իրացվելիության դիսկ

Իրացվելիության դիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս դիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության դիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա

ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտի չենթարկված	
	2020, %	2019, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	19.89	30.72
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	71.96	88.86

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս ծանոթագրություն 34-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվե- կշռային արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24,150,975	273,254	614,168	5,354,800	671,222	31,064,419	29,573,686
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	59,523,932	8,854,317	38,722,144	58,298,923	85,898	165,485,214	156,805,550
Փոխառություններ	10,321	-	234,598	4,391,453	4,382,674	9,019,046	5,905,308
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	35,928	97,343	5,553,857	4,533,554	-	10,220,682	9,498,202
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	43,436	81,983	348,203	1,035,879	10,500	1,520,001	1,305,057
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	130,363	447,391	-	-	-	577,754	577,754
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	83,894,955	9,754,288	45,472,970	73,614,609	5,150,294	217,887,116	203,665,557
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Արտարժույթի փոխանակման ֆորվարդային պայմանագրեր							
Ներհոսք	249,523	-	-	-	-	249,523	249,523
Արտահոսք	(249,761)	-	-	-	-	(249,761)	(249,761)
Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր							
Ներհոսք	21,911,025	-	-	-	-	21,911,025	21,911,025
Արտահոսք	(21,941,123)	-	-	-	-	(21,941,123)	(21,941,123)
Պարտքային ոփսկ պարունակող պարտավորություններ	1,340,649	632,639	2,449,063	1,975,919	-	6,398,270	6,398,270

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,049,342	344,907	524,038	6,379,593	935,077	9,232,957	7,387,238
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,876,669	12,352,705	70,071,399	22,228,164	96,572	195,625,509	189,738,550
Փոխառություններ	6,563	-	-	4,284,697	4,949,789	9,241,049	5,907,632
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	392,051	3,778,872	6,081,721	-	10,252,644	9,523,655
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	44,375	88,749	380,564	1,022,573	33,606	1,569,867	1,068,470
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	149,025	432,659	-	-	-	581,684	581,684
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	<u>92,558,633</u>	<u>13,178,412</u>	<u>74,754,873</u>	<u>39,996,748</u>	<u>6,015,044</u>	<u>226,503,710</u>	<u>214,207,229</u>
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
<i>Արտարժույթի ֆորվարդ պայմանագրեր</i>							
Ներհոսք	2,819,848	-	-	-	-	2,819,848	2,819,848
Արտահոսք	(2,824,940)	-	-	-	-	(2,824,940)	(2,824,940)
<i>Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր</i>							
Ներհոսք	15,505,383	-	-	-	-	15,505,383	15,505,383
Արտահոսք	(15,521,441)	-	-	-	-	(15,521,441)	(15,521,441)
Պարտքային դիսկ պարունակող պարտավորություններ	<u>292,780</u>	<u>357,737</u>	<u>1,540,849</u>	<u>1,622,982</u>	<u>1,166,927</u>	<u>4,981,275</u>	<u>4,981,275</u>

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տես ծանոթագրություն 34-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2020թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում,

վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

35.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Ռիսկերի կառավարման վարչությունը, Խորհուրդը, Գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

36 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Փոխառություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	7,387,238	5,907,632	9,523,655	1,068,470	23,886,995
Դրամային հոսքերից	21,971,666	(337,930)	(757,846)	(479,289)	20,396,601
Վճարումներ	(1,004,555,861)	(4,674,643)	(10,126,976)	(613,180)	(1,019,970,660)
Ստացված գումար	1,026,527,527	4,336,713	9,369,130	133,891	1,040,367,261
Ոչ դրամային հոսքերից	214,782	335,606	732,393	715,876	1,998,657
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	534,263	534,263
Վարձակալության գծով պարտավորության վերաչափում	-	-	-	181,613	181,613
Փոխարժեքային տարբերություն	203,893	230,652	723,847	-	1,158,392
Հաշվեգրված տոկոսներ	10,889	104,954	8,546	-	124,389
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29,573,686	5,905,308	9,498,202	1,305,057	46,282,253

Հազար ՀՀ դրամ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Փոխառություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	6,102,150	6,636,888	8,576,459	-	21,315,497
Դրամային հոսքերից	393,223	(707,327)	1,009,895	(431,020)	264,771
Վճարումներ	(664,221,019)	(7,461,199)	(4,809,153)	(431,020)	(676,922,391)
Ստացված գումար	664,614,242	6,753,872	5,819,048	-	677,187,162
Ոչ դրամային հոսքերից	891,865	(21,929)	(62,699)	1,499,490	2,306,727
Անցում ՖՀՄՍ 16-ին	-	-	-	1,144,612	1,144,612
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	-	218,314	218,314
Փոխարժեքային տարբերություն	(6,141)	(79,181)	(133,054)	-	(218,376)
Հաշվեգրված տոկոսներ	898,006	57,252	70,355	136,564	1,162,177
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,387,238	5,907,632	9,523,655	1,068,470	23,886,995

37 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով 1988թ. Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Հիմնական կապիտալ	27,881,604	28,833,756
Լրացուցիչ կապիտալ	3,090,999	2,615,083
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	30,972,603	31,448,839
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	256,608,144	215,846,527
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	12.07%	14.57%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Նպատակ ունենալով խթանել բանկային համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, բանկային համակարգի կայունության ու տնտեսական տարբեր իրավիճակներում շուկերին դիմակայելու ունակության ամրապնդմանը, ինչպես նաև նպաստել բանկային համակարգի կողմից առավել արդյունավետ և մատչելի բանկային ծառայությունների մատուցմանը, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշում է

կայացրել 2017թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ և դրանից հետո բանկերի համար ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանել 30.000.000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ:

38 Վերլուծություն ըստ սեգմենտների

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեգմենտ ըստ ՖՀՄՍ 8 'Գործառնական սեգմենտներ' ստանդարտի պահանջների:

Արտաքին հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական արդյունքների մասին

« 31 » ՄԱՐՏԻ 2021թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթա-գրու-թյուններ	Հաշվետու ժամանակա-շրջան 01.01.21_31.03.21	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.20_31.03.20
Տոկոսային և մմանատիպ եկամուտներ	3	5,472,682	4,919,554
Տոկոսային և մմանատիպ ծախսեր	3	(2,425,471)	(2,422,979)
Զուտ տոկոսային և մմանատիպ եկամուտ		3,047,211	2,496,575
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	828,347	486,026
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(133,689)	(169,391)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		694,658	316,635
Եկամուտ շահաբաժիններից			
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	280,008	621,224
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	66,430	174,396
Գործառնական եկամուտներ		4,088,307	3,608,830
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(1,975,945)	(1,111,898)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(862,259)	(1,127,245)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(1,011,476)	(1,141,531)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10		
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		238,627	228,156
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(165,907)	(45,632)
Շահույթը (վնասը) հարկումից հետո		72,720	182,524
Սեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	12		
Սեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ	12		
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ			
Այդ թվում՝			
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս			
Չվերահսկվող բաժնեմաս			

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _13.04.2021թ.

ԿՏ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
« 31 » ՄԱՐՏԻ 2021թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու ժամանակաշրջան 01.01.21_31.03.21	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.20_31.03.20
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	(35,246)	(55,655)
Դրամական հոսքերի հեջավորում		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ		
Այլ համապարփակ եկամուտի գծով շահութահարկ	6,344	10,018
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	(28,902)	(45,637)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	43,818	136,887
Այդ թվում՝		
Մալր կազմակերպության բաժնեմաս		
Չվերահսկվող բաժնեմաս		

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _13.04.2021թ.

ԿՏ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական վիճակի մասին

« 31 » ՄԱՐՏԻ 2021թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակա-շրջանի վերջի դրությամբ 31.03.2021	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (չստուգված) 31.12.2020
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	35,260,957	28,963,350
1.2	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	19,030,751	18,598,378
1.3	Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	14.1	1,636	2,020
1.4	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ	16	155,048,855	156,793,269
1.5	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	2,536,480	2,557,433
1.6	Սինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18	13,617,037	13,896,242
1.7	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	11,918,969	11,792,953
1.8	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	11		
1.9	Կանխավճար շահութահարկի գծով	21.1	243,863	134,126
1.10	Այլ ակտիվներ	21	6,473,625	5,558,593
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		244,132,173	238,296,364
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	33,789,316	29,827,912
2.2	Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	22.1	47,253	30,098
2.3	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	150,869,494	150,749,043
2.4	Փոխառություն	23.1	5,445,612	5,905,308
2.5	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	12,455,103	9,498,202
2.6	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	27.2		-
2.7	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	440,019	274,112
2.8	Այլ պարտավորություններ	27	6,986,536	7,956,667
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		210,033,333	204,241,342
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	20,489,652	20,489,653
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		9,605,639	9,605,638
3.3	Պահուստներ՝		2,271,615	2,300,517
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		608,509	608,510
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		1,663,106	1,692,007
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		1,731,934	1,659,214
3.5	Կապիտալի այլ տարրեր			
	Մայր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
	Փոքրամասնության բաժնեմաս			
	Ընդամենը՝ կապիտալ		34,098,840	34,055,022
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		244,132,173	238,296,364

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 13.04.2021_թ.

ԿՏ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին

« 31 » ՄԱՐՏԻ 2021թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վրա իրականացված արժեքային համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերազմահատումից	Դրամական հոսքերի հեջավորում	Ոչ բնթագիկ ակտիվների վերազմահատումներից օգուտներ	Զբաղիված շահույթ/վնաս	Միջանկյալ շահութաբաժիններ	Ընդամենը	Զվերահսկվող բաժնեմաս	Ընդամենը/կապիտալ	
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված կապիտալ	Զուտ գումարը											
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)														
1. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2020 թ. (ստուգված/չստուգված)	20,489,653	-	20,489,653	9,605,638	448,298	-	(255,830)	-	1,495,348	765,337	-	-	-	32,548,444
1.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
2. Վերահաշվարկված մնացորդը	20,489,653	-	20,489,653	9,605,638	448,298	-	(255,830)	-	1,495,348	765,337	-	-	-	32,548,444
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														-
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														-
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														-
4. Համապարփակ եկամուտ														
5. Շահութաբաժիններ														-
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														-
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														-
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝					-		(45,637)		-	182,524				136,887
7.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին														-
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														-
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														-
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերազմահատումից արժեքի աճի նվազում														-
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր							(45,637)			182,524				136,887
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում առ 31 Մարտի 2020թ.. (ստուգված/չստուգված)	20,489,653	-	20,489,653	9,605,638	448,298	-	(301,467)	-	1,495,348	947,861	-	-	-	32,685,331

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
« 31 » ՄԱՐՏԻ 2021թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ **ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53**
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթ ազդու թյուն	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.03.2020	Հաշվետու ժամանակաշրջան 31.03.2021
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		2,136,447	3,661,552
Ստացված տոկոսներ		4,064,660	5,078,804
Վճարված տոկոսներ		(2,391,266)	(2,440,050)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		492,759	761,229
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(169,392)	(113,689)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		348,754	313,150
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		755,573	964,440
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		711,850	640,604
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(1,021,799)	(919,393)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(654,692)	(623,543)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(17,654,904)	(1,672,979)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(5,869,456)	(103,932)
այդ թվում՝			
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)		(6,548,468)	(551,141)
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		626,773	(26,637)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)		-	-
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		52,239	473,846
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		(11,785,448)	(1,569,047)
այդ թվում՝			
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		(11,498,870)	(1,839,073)
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		(286,578)	270,026
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(15,518,457)	1,988,573
Վճարված շահութահարկ		(180,000)	(116,654)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(15,698,457)	1,871,919
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		x	x
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)		(433,767)	(237,081)
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Այլ բանկերում տեղաբաշխված ավանդների նվազում (ավելացում)		8,542,018	(792,017)
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(95,444)	(122,004)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(170,946)	(12,373)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		25,086	43,477
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		379,613	(780,797)
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		8,246,560	(1,900,795)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		x	x
Վճարված շահաբաժիններ		-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(363,476)	(521,917)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		1,500,000	4,385,780
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(344,098)	(529,632)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		173,006	2,956,901
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		965,432	6,291,132
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		1,183,152	35,351
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		(5,303,313)	6,297,607
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	49,575,707	28,963,350
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	44,272,394	35,260,957

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 13.04.2021_թ.
ԿՏ

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2021 թ. (ստուգված/չստուգված)	20,489,653	-	20,489,653	9,605,638	608,509	-	(128,553)	-	1,820,561	1,659,215	-	-	-	34,055,023
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	20,489,653		20,489,653	9,605,638	608,509		(128,553)		1,820,561	1,659,215				34,055,023
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														-
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														-
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														-
12. Այլ համապարփակ եկամուտ														-
13. Շահութաբաժիններ														-
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														-
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														-
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝					-		(28,902)		-	72,719				43,817
15.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին														-
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														-
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														-
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճ/նվազում														-
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր							(28,902)			72,719				43,817
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում առ 31 Մարտի 2021թ.	20,489,653	-	20,489,653	9,605,638	608,509	-	(157,455)	-	1,820,561	1,731,934	-	-	-	34,098,840

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 13.04.2021_թ.

ԿՏ

